

Cand. oec. **Alberts Zalts** un Cand. oec. **Jānis Volmārs**

ROKAS GRĀMATA NODOKĻU MAKSĀTĀJIEM

Ziņas par mūsu nodokļiem, nodokļu aplēšanas
kārtību, termiņiem, pārsūdzībām u. t. t.

Dažādo iesniegumu un lūgumu
paraugi. Noteikumi par
zīmognodevām

RĪGĀ, 1929

.....
A/S. VALTERS UN RAPA IZDEVUMS

64-4

252

Dubl. Mod.

32

Cand. oec. **Alberts Zalts** un Cand. oec. **Jānis Volmārs**

L

33

ROKAS GRĀMATA NODOKĻU MAKSĀTĀJIEM

Ziņas par mūsu nodokļiem, nodokļu aplēšanas
kārtību, termiņiem, pārsūdzībām u. t. t.

Dažādo iesniegumu un lūgumu
paraugi. Noteikumi par
zīmognodevām

RĪGĀ, 1929.

.....
A/S. VALTERS UN RAPA IZDEVUMS

B-1

I

Valtera un Rapas
akc. sab. grāmatspiestuve
Rīgā, Brīvības ielā 129/133

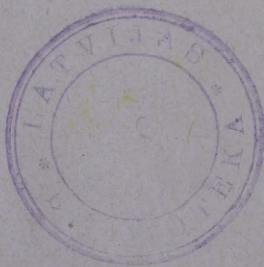
030906 8847

L. V. B.
№ _____ In. 205745

[REDACTED]

7802

Saturs.

	Lapp.
ievads	5
A. Vispārējās ziņas par mūsu nodokļu sistēmu	7
B. Tirdzniecības-rūpniecības nodoklis	8
I. Par tirdzniecības un rūpniecības zīmju izpirkšanu	8
II. Tirdzniecības un rūpniecības zīmju kategorijas	9
III. Gadījumi, kad tirdzniecības zīmes kategoriju (minimālo) paredz likums	10
IV. Kas skaitās par apgrozījumu pie tirdzniecības-rūpniecības zīmju izpirkšanas	12
V. Kapitāla nodoklis	12
VI. Procentuālais peļņas nodoklis	13
VII. Saīsmāta $0/0$ peļņas nodokļa tabula uzņēmumiem, kuriem jānod pārskaits par savu darbību	16
VIII. Procentuālais peļņas nodoklis no uzņēmumiem, kuriem nav jānod pārskaits par savu darbību	17
IX. Tirdzniecības un rūpniecības zīmju izpirkšanas kārtība	18
X. Pārskatu iesniegšana nodokļu departamentam	18
XI. Deklarāciju iesniegšana nodokļu inspektoriem	19
XII. Pārsūdzības par nepareizi uzliktu tirdzniecības-rūpniecības nodokli	20
XIII. Nodokļa samaksa	22
XIV. Dažādi paziņojumi nodokļu iestādēm	22
XV. Kā jāved veikalu grāmatas, lai tās derētu par pierādījumu nodokļu lietās	24
C. Nodoklis no nekustamas mantas pilsētās	28
XVI. Ko apliek ar šo nodokli un kas no tā atsvabināts	28
XVII. Kā aplēš nodokli?	28
XVIII. Paziņojumu iesniegšana	31
XIX. Pārsūdzību kārtība	31
D. Nodoklis no lauku nekustamas mantas	33
XX. Ko apliek ar lauku nekustamas mantas nodokli un kas no tā atsvabināts	38
XXI. Kā aplēš nodokli	35
XXII. Nodokļu maksātāju pārsūdzības	37
XXIII. Atvieglojumi jaunsaimniekiem	38
E. Ienākuma nodoklis	40
XXIV. Ienākuma nodokļa maksātāji	40
XXV. Ienākumu avoti, kurus neapliek ar ienākuma nodokli	41
XXVI. Personas, kurās atsvabinātas no ienākuma nodokļa	42
XXVII. Kā apliek ar ienākuma nodokli	42
XXVIII. Ģimenes atvieglojumi	47
XXIX. Ienākuma nodokļa aplēšana	48
XXX. Deklarāciju sastādīšana un iesniegšana	50
XXXI. Nodokļa samaksa un pārsūdzības	54
F. Nodokļu termiņi	56
G. Zimognodeva un rakstu nodeva	74
H. Nodokļu departamenta privāto pakalpojumu birojs	83
I. Nodokļu nolikuma galveno lietu un jēdzienu reģistrs	85

Pielikumi.

Nr. Nr.	Lapp.
1. Nodokļu iestāžu un amatpersonu saraksts un to adreses	93
2. Latvijas banka un tās nodaļas	97
3. Jautājumi, uz kuriem jāatbild tirdzniecības-rūpniecības uzņēmuma īpašniekam (uzņēm. kuņam nav jādod pārskats par savu darbību), iesniedzot peļņas un apgrozījuma deklarāciju	98
4. Sūdzība pret nepareizi piespiestās tirdzniecības zīmes izpirkšanu. Galvenā tirdzn.-rūpn. kom. (a)	99
5. Sūdzība pret nepareizi piespiestās tirdzniecības zīmes izpirkšanu. Galvenā tirdzn.-rūpn. kom. (b)	100
6. Iebildums pret nepareizi noteiktu apgrozījumu	101
7. Iebildums pret pārāk augstas peļņas aplēšanu	102
8. Iecirkņa komisijas lēmuma pārsūdzība Galvenā tirdzn.-rūpn. nodokļa komisijā	103
9. Paziņojums tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīmes pazaudēšanas gadījumā	104
10. Paziņojums par uzņēmuma pārvietošanu tā paša nodokļu iecirkņa robežās	105
11. Paziņojums par uzņēmuma pāreju uz citu īpašnieku ar lūgumu pārrakstīt tirdzniec. resp. rūpniec. zīmi uz jaunā īpašnieka vārda	106
12. Paziņojums par uzņēmuma likvidēšanu	107
13. Lūgums piešķirt nodokļa samaksai termiņus	108
14. Lūgums atlaist nodokli sakarā ar notikušo nelaimes gadījumu	109
15. Lūgums atmaksāt pārmaksāto nodokli	110
16. Lūgums atjaunot iebilduma raksta iesniegšanas termiņu	111
17. Sūdzība apriņķu komisijā par nepareizi noteikto lauku nekustama īpašuma vērtību nekustamas mantas nodokļa ņemšanai	112
18. Lūgums atlaist lauku nekustamas mantas nodokli sakarā ar nelaimes gadījumu	113
19. Pilsētu nekustamas mantas nodokļa deklarācija	114
20. Saraksts, kuŗš dzīvokļa īrniekam jāiesniedz savam namsaimniekam par visiem viņa dzīvokļa iemītniekiem	116
21. Saraksts, kuŗš jāiesniedz namsaimniekam par visiem saviem īrniekiem nodokļu inspekcijā	117
22. Ziņojums par nekustamo īpašumu iznomāšanu tirdzniecības vai rūpniecības uzņēmumiem	118
23. Lūgums atlaist pilsētu nekustamas mantas nodokli nelaimes gadījuma dēļ	119
24. Iebildums pilsētu nekustamas mantas vērtēšanas lietā	120
25. Ienākuma nodokļa maksātāja deklarācija	121
26. Paziņojums nodokļu inspekcijai par darbiniekiem izmaksātām algām	124
27. Lūgums samazināt ienākuma nodokli sakarā ar to, ka tekošā gada ienākumi samazinājušies vairāk kā par $\frac{1}{3}$	125
28. Lūgums atlaist ienākuma nodokli sakarā ar notikušo nelaimes gadījumu	126
29. Iebildums iecirkņa komisijā pret nepareizi aplēstu ienākuma nodokli	127
30. Sūdzība Galvenai komisijai par nepareizu nodokļa aplēšanu	128

Ievads.

Valsts pirmos 10 pastāvēšanas gadus mums ir izveidojusies plaša likumdošana nodokļu lietās. Nodokļu maksātājiem pastāvīgās nodokļu noteikumu pārgrozības un papildinājumi rada grūtības pie pašas nodokļu būtības izprašanas.

Pareizas aplikšanas nolūkos likums paredz pašu maksātāju tiesības griezties pie nodokļu iestādēm ar dažādiem iesniegumiem, lūgumiem un sūdzībām, bet sīki izstrādātu priekšrakstu un paraugu šajā ziņā trūkst.

Lai nāktu pretīm nodokļu maksātājiem mūsu galveno nodokļu izprašanā, esam sastādījuši šo rokas grāmatu, kurā ņemti vērā visi pārgrozījumi un papildinājumi nodokļu likumos līdz 1. martam 1929. g. Grāmatas apmēri neatļauj nodziļināties sīkākos jautājumos, kamdēļ vērība piegriezta tikai principiālām lietām. Grāmatas otrā daļā pievienoti visu ievērojamāko un biežāk sastopamo veidlapu, lūgumu, iebildumu un sūdzību paraugi. Atsevišķā nodaļā sakopotas ziņas par nodokļu termiņiem, kas jāievēro maksātājiem.

Šā darba veikšanā lielu atbalstu mums parādījuši nodokļu iestāžu atbildīgie darbinieki, sniedzot ziņas par saviem novērojumiem, neatsakoties no padoma došanas u. t. t., par ko viņiem izsakām še sirsnīgu paldies.

Nododot grāmatu plašo nodokļu maksātāju aprindām lietošanai, mūsu nodoms ir bijis veicināt vienu no finanču zinātnes principiem — pareizas aplikšanas izveidošanu. Grāmatas lietotājam vislabāk būs redzams, kādi papildinājumi un pārgrozījumi šajā izdevumā būtu nepieciešami un par visniecīgāko aizrādījumu šajā lietā mēs izsakām jau iepriekš savu pateicību.

Autori.

A. Vispārējās ziņas par mūsu nodokļu sistēmu.

Mums pavisam ir 4 galvenie tiešie nodokļi: tirdzniecības-rūpniecības nodoklis, lauku nekustāmas mantas nodoklis, pilsētu nekustāmas mantas nodoklis un ienākuma nodoklis.

a) **Tirdzniecības-rūpniecības nodokļa** aplikamais priekšmets (objekts) ir tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumi (viņu peļņa un arī kapitāli). Nodoklis vispirms ievests 1920. g. 28. decembrī, bet vēlāk šā nodokļa likums par jaunu izdots 1924. g. 20. decembrī, kurš pastāv vēl tagad.

b) Tagadējais **pilsētu nekustāmas mantas nodoklis** ir spēkā no 1926. g. 15. jūnija. Tā aplikšanas objekts ir nekustāma manta pilsētās, pie kam nodokli aplēš pēc šīs mantas tīrā ienākuma, kaut gan nodokli ņem pēc ienesīguma vērtības.

c) Pastāvošais **lauku nekustāmas mantas nodoklis** ievests 1926. g. 10. decembrī. Šis nodoklis aplik nekustāmu mantu uz laukiem. Aplēšana notiek pēc ienesīguma vērtības. Tanīs Latvijas novados, kur pastāv 1901. g. Krievijas kadastra dati, ienesīguma vērtību aplēš, izejot no taksācijas rubļiem (1 taksācijas rublis pēc jaunā likuma pielīdzināts 50 latiem). Kur kadastra datu nav, tur ienesīguma vērtību aplēš, izejot no platības un zemes labuma.

d) **Ienākuma nodoklis** ievests ar 1920. g. 20. aprīļa noteikumiem. Tie vēlāk daudzkreiz pārgrozīti un papildināti. Ar šo nodokli aplik fizisko un juridisko personu ienākumus uz iesniegto deklarāciju (paziņojumi par ienākumiem) un vērtēšanas pamata.

Likumu noteikumi par visiem minētiem nodokļiem līdz ar grozījumiem līdz 1928. g. 31. oktobrim sakopoti īpašā **Nodokļu nolikumā** (Saeimas kodifikācijas nodaļas 1928. g. izdevums). Bez tam šajā izdevumā uzņemti likumi par nodokli no automobiļiem, motocikliem, velosipēdiem un citiem mēchaniskiem satiksmes vai transporta līdzekļiem, kā arī dažādi citi likumi par nodokļiem no tirdzniecības, rūpniecības un kuģniecības. T. saukto nodevu noteikumus paredzēts sakopot īpašā **Nodevu nolikumā**.

B. Tirdzniecības - rūpniecības nodoklis.

(Skat. „Nodokļu nolikuma“ 163.—371. p. p.)

Tirdzniecības-rūpniecības nodoklis ir plašākais un sarežģītākais no visiem mūsu nodokļiem. Nodokļu maksātājiem pie tā noteikumu izpildīšanas jāgriež sevišķa vērība uz sekošo:

- a) jāizpērk saviem uzņēmumiem likumā paredzētās tirdzniecības un rūpniecības zīmes;
- b) pareizi jā sastāda un laikā jā iesniedz nodokļu iestādēm pārskati un paziņojumi (deklarācijas) par uzņēmuma apgrozījumu un peļņu, jo tos ņem par pamatu nodokļu aplēšanai;
- c) jānoskaidro, vai nodokļu iestādes uzlikušas nodokli saskaņā ar likumu;
- d) jāzin, kas darāms, lai panāktu nepareizi uzliktu nodokļu grozīšanu un
- e) jāzin, kā pareizi izdarīt nodokļu samaksu.

I. Par tirdzniecības un rūpniecības zīmju izpirkšanu.

Kādiem uzņēmumiem zīmes jāpērk? Pie tirdzniecības un rūpniecības zīmju izpirkšanas vispirms jābūt skaidrībā par to, ko nodokļu likums uzskata par uzņēmumiem, kuriem šādas zīmes jāpērk?

Likums nosaka, ka tirdzniecības-rūpniecības zīmes jāpērk un šis nodoklis vispār jāmaksā katram atsevišķam tirdzniecības, rūpniecības vai peļņas uzņēmumam Latvijā, ja tas nav no nodokļa uz likuma pamata atsvabināts.

No šā nodokļa likums starp citu atsvabina:

- a) nodarbošanos ar lauksaimniecību un tās atsevišķām nozarēm (lopkopību, putnkopību, biškopību, sakņkopību, augļkopību, puķu audzēšanu, mežkopību, zivkopību u. t. l.);
- b) zvejniecību;
- c) paša vai nomātu lauksaimniecību ražojumu, kā arī paša zvejas ražojumu apstrādāšanu paša vai nomātu īpašumu robežās;
- d) koku apstrādāšanu paša mežos;
- e) preču iepirkšanu Latvijā paša tirdzniecības uzņēmumiem, izejvielu iegādāšanu paša rūpniecības uzņēmumiem, preču un produktu iepirkšanu piegādājumiem un

- darba izpildījumiem, kā arī uzturas vielu iegādāšanu paša rūpniecības uzņēmuma strādniekiem;
- f) sevišķi paredzētus valsts, pašvaldības un kooperatīvus uzņēmumus;
 - g) ločus, loču biedrības un sabiedrības;
 - h) atsevišķus darba izpildījumus un piegādājumus par summu līdz 500 Ls;
 - i) nodarbošanos ar jūras kuģniecību, kuģu būvētavas un darbnīcas;
 - j) tirgošanos ar maizi, pienu, sviestu, gaļu, zivīm, augļiem, saknēm un citām ēdamvielām, ēšanai sagatavotā vai nesagatavotā veidā, tāpat arī ar kvasu, zelteri, limonādi un citiem tamlīdzīgiem dzērieniem un saldējumu, tos iznēsājot vai pārdodot no ietaisēm, kuņas pārbīda ar cilvēka spēku;
 - k) meža izstrādāšanu un pirkumus līdz Ls 500,—, rūpniecības un amatniecības uzņēmumus ar gada apgrozījumu līdz Ls 5.000,—.

II. Tirdzniecības un rūpniecības zīmju kategorijas.

Visiem tiem uzņēmumiem, kuŗi nav no tirdzniecības- rūpniecības nodokļa atsvabināti, jāpērk zīmes. Tirdzniecības zīmes sadalītas 5 katēgorijās un rūpniecības — 6, atkarībā no attiecīgo uzņēmumu apgrozījuma lieluma. Zīmju maksa šāda („Nod. nolikuma“ 194. pants un IV. pielikums):

Zīmju kategorijas	Gada apgrozījums latos	Zīmju gada maksa		
		Valstij par labu	Pašvaldības iestād. par labu	Kopā
		L a t i		
	a) Tirdzniecības zīmes:			
I.	pāri par 200.000,—	150,—	150,—	300,—
II.	" " 100.000,— — 200.000,—	75,—	75,—	150,—
III.	" " 50.000,— — 100.000,—	37,50	37,50	75,—
IV.	" " 10.000,— — 50.000,—	15,—	15,—	30,—
V.	līdz 10.000,—	2,50	2,50	5,—
	b) Rūpniecības zīmes:			
I.	pāri par 500.000,—	300,—	300,—	600,—
II.	" " 200.000,— — 500.000,—	150,—	150,—	300,—
III.	" " 100.000,— — 200.000,—	75,—	75,—	150,—
IV.	" " 50.000,— — 100.000,—	37,50	37,50	75,—
V.	" " 10.000,— — 50.000,—	15,—	15,—	30,—
VI.	" " 5.000,— — 10.000,—	2,50	2,50	5,—

Kreditiestādes un apdrošināšanas iestādes pērk tirdzniecības zīmes atkarībā no pamata vai dalības kapitāla pēc sekošas tabulas:

Zīmju kategorijas	Pamata vai dalības kapitāls latos (skat. „Nod. nol.“ 240. p.)	Zīmes gada maksa		
		Valstij par labu	Pašvaldības iestād. par labu	K o p ā
		L a t i		
I.	pāri par 1.000.000,—	300,—	300,—	600,—
II.	” ” 500 000,— — 1.000.000,—	150,—	150,—	300,—
III.	” ” 200 000,— — 500.000,—	75,—	75,—	150,—
IV.	” ” 50.000,— — 200.000,—	37,50	37,50	75,—
V.	” ” 10.000,— — 50.000,—	15,—	15,—	30,—
VI.	līdz 10.000,—	2,50	2,50	5,—

III. Gadījumi, kad tirdzniecības zīmes kategoriju (minimālo) paredz likums.

Likums vispārīgi, kā to redzējām, nosaka, ka tirdzniecības zīmju maksa atkarīga no apgrozījuma. Bet ir arī noteikumi, kuŗi paredz izņēmumus un, proti, kad likums jau tieši nosaka izpērkamās tirdzniecības zīmes lielumu. Šie gadījumi ir sekoši:

- a) **Tirgošanai gada tirgos** no tirgus bodēm, galdiem un vezumiem ar dažādām precēm vai ražojumiem (izņemot pārdevēja paša lauksaimniecības, tās nozaŗu un mājrupniecības ražojumus, kuŗiem zīme vispār nemaz nav vajadzīga) izpērkama IV. katēgorijas tirdzniecības zīme. Šada zīme derīga visos tais pilsētu un aprinŗu gada tirgos, kuŗi viņā uzrādīti pie izsniegšanas, vai arī kuŗi vēlāk no nodokļu inspektoriem papildus pierakstīti;
- b) Tādai pat tirgošanai, kā iepriekšējā punktā minēts, **atsevišķas pilsētas vai citas vietas ikdienas vai nedēļas tirgos**, ja nomu par vietu maksā par dienām, izpērkama V. katēgorijas tirdzniecības zīme katras pilsētas vai citas vietas tirgum atsevišķi.

Bet ja nomu maksā par nedēļu vai ilgāku laiku, tad tāda tirgošanās katras pilsētas vai citas vietas tirgū

padota zīmes izpirkšanas ziņā vispārējiem noteikumiem, tas ir, zīme jāpērk pēc apgrozījuma lieluma.

Piezīme. Ja tirgošanai kādas pilsētas vai citas vietas ikdienas vai nedēļas tirgos izpirkta IV. vai augstākas kategorijas tirdzniecības zīme, tad uz tās pamata var tirgoties arī visos tās pašas pilsētas vai citas vietas gada tirgos, paziņojot par to iepriekš vietējam nodokļu inspektoram, kuņam par to jātaisa attiecīgs uzraksts uz tirdzniecības zīmes.

- e) **Tirgošanai ar dažādām precēm iznēsājot**, (izņemot ēdamvielas, ar kuņam var iznēsājot tirgoties bez zīmes) vai no pārbīdāmas ar cilvēku spēku ietaises, izpērkama V. kategorijas tirdzniecības zīme. Tirgošanai ar dažādām precēm izvadājot, tas ir tirgošanai no telpas, kuņu pārvieto ar dzīvnieku spēku, tāpat arī no laivas, izpērkama tirdzniecības zīme pēc apgrozījuma, bet ne zemāka kā IV. kategorijas;
- d) Tirgošanai no telpas, kuņu pārvieto ar dzīvnieku jeb māchanisku dzinējspēku, **apkārt braucot pa tirgiem (gada un nedēļas) un mājām**, izpērkama tirdzniecības zīme pēc apgrozījuma, bet ne zemāka kā III. kategorijas;
- e) **Uzpirkšanai atkalpārdošanas nolūkā** izpērkama tirdzniecības zīme atkarībā no apgrozījuma lieluma:
 - 1) visādu preču, tāpat arī vietējo izejvielu, lauksaimniecības, mežkopības un zvejniecības ražojumu — ne zemāka kā IV. kategorijas;
 - 2) zirgu un citu lopu — ne zemāka kā III. kategorijas.

Piezīme. Ar aprādīto uzpirkšanu jāsaprot preču un ražojumu un lopu uzpirkšana kaut kuņā daudzumā un viņu pārdošana uz ārzemēm, vai arī iekšzemē, vienīgi vairumā, neturot priekš tam tirgotavas, bet vienīgi noliktavas.

Beidzamā (e) punktā pievestos gadījumos uzņēmuma atrašanās vieta skaitās tur, kur dzīvo īpašnieks, un pēc tās iesniedzams attiecīgam inspektoram paziņojums par apgrozījumu un peļņu.

IV. Kas skaitas par apgrozījumu pie tirdzniecības - rūpniecības zīmju izpirkšanas?

Izpērkot zīmes pēc uzņēmuma apgrozības rodas jautājumi, ko uzskatīt atsevišķos gadījumos par apgrozījumu. Te likums nosaka sekošo:

a) Uzņēmuma atklāšanas gadā.

Pirmā gadā, kad uzņēmumu atklāj, pašam uzņēmuma īpašniekam jāparedz un jāaplēš, kāds varētu būt viņa apgrozījums. Šis paredzamais, varbūtējais apgrozījums tad ar jāuzrāda, izpildot attiecīgu pieprasījumu Latvijas bankai vai pilsētas valdei.

b) Uzņēmuma otrā pastāvēšanas gadā.

Otram gadam zīme jāizpērk jau pirmā gada beigās. Šinī laikā nodokļu komisijas tomēr vēl nav pirmā gada apgrozījumus novērtējušas. Tāpēc arī šinī gadījumā pašam īpašniekam jāaplēš un jāuzdod savs pirmā gada apgrozījums.

c) Tālākos uzņēmuma pastāvēšanas gados.

Uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību (akciju sab. un taml.), zīmes vērtību noteic pēc iepriekšējā gada apgrozījuma, pēc uzņēmuma grāmatām. Tas jāsaprot sekoši: ja uzņēmums vēlas izpirkt zīmi, piem. 1930. gadam, tad zīmes izpirkšanai jānotiek 1929. g. beigās un, skatoties no zīmes pirkšanas momenta, 1928. g. būs iepriekšējais gads un šī gada apgrozījums tad ar jāņem vērā pie 1930. g. zīmes kategorijas noteikšanas.

Uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību, zīmes vērtību noteic pēc uzņēmuma gada apgrozījuma, kuŗš konstatēts pēc pēdējā likumīgā spēkā nākušā nodokļu komisijas lēmuma.

Kreditiestādēm un apdrošināšanas biedrībām — visos gadījumos pēc uzņēmuma pamata vai dalības kapitāla lieluma.

V. Kapitāla nodoklis.

Likums sadala visus tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumus divās grupās:

- a) **uzņēmumos, kuŗiem jādod publiski pārskati par savu darbību** (akciju un paju sabiedrības, un citu uz dalību vai savstarpējiem pamatiem dibināti uzņēmumi, kre-

ditkooperatīvi, pilsētu un lauku pašvaldību kredītiestādes) un

b) **uzņēmumos, kuŗiem nav jādod pārskats** (personālas resp. vienpersonu uzņēmumi).

Kapitāla nodokli maksā tikai pirmās grupas uzņēmumi. Kapitāla nodokli ņem zināma procenta apmērā no uzņēmumu kapitāla nominālās vērtības, kāda uzrādīta pārskata gada noslēguma bilancē. Šā nodokļa apmēri sekoši: no uzņēmumiem, kuŗi noslēguši pārskata gadu bez peļņas vai ar peļņu līdz 3% no kapitāla, nodokli aplēš $\frac{1}{4}$ % apmērā, bet no uzņēmumiem, kuŗu apliekamā peļņa pārsniedz 3%— $\frac{1}{2}$ % apmērā no kapitāla. No aplēstā kapitāla nodokļa atskaita par tirdzniecības un rūpniecības zīmē samaksāto pamatnodokli, ciktāl tas nāk valstij par labu.

VI. Procentuālais peļņas nodoklis.

Procentuālais peļņas nodoklis no uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību.

Ar procentuālo peļņas nodokli apliek uzņēmuma tīro peļņu. Tādā kārtā peļņas atrašanai no uzņēmuma ieņēmumiem jāatņem izdevumi un citi likumā paredzēti atskaitījumi.

Likums vispirms sīki nosaka, ko pie peļņas aplēšanas uzskata par uzņēmuma ieņēmumu:

Par uzņēmuma ieņēmumu uzskata pārskata gadā pārdoto un kredīta izdoto preču un izstrādājumu vērtību, ienākumus no pašu vai rentētu īpašumu ekspluatācijas, atlīdzību par pakalpojumiem vai īpašuma atdošanu lietošanā, ieņēmumus no naudas kapitālu noguldījumiem vai no operācijām ar tiem, dažāda veida neatmaksājamus pabalstus, kā arī visāda citāda veida ieņēmumus.

Speciāli ieņēmumi no uzņēmumiem ir:

1) Ilgtermiņa iestādēs: pārskata gadā ienākušās vai pienākošās termiņa maksas un vienreizējas iemaksas, atskaitot to viņu daļu, kuŗa atdodama maksātājam atpakaļ viņu izstāšanās gadījumā no biedru sastāva.

2) Peļņa, kas rodas pārdodot uzņēmumam piederīgu kustāmu vai nekustāmu īpašumu, kuŗš nepieder pie uzņēmuma tirdzniecības priekšmetiem.

3) Peļņa no uzņēmuma izlaisto akciju, paiju un obligāciju pārdošanas (pie pirmiem diviem virs izlaiduma, bet ne nominālvērtības, un pie pēdējiem — virs nominālvērtības).

4) Iepriekšējos gados norakstīto šaubīgo parādu atmaksas.
5) Uzņēmumam par labu izdarītie atvilkumi, aprēķinoties ar kreditoriem vai kontrahentiem.

1. piezīme. Ja kapitālus, kuri sastādīti no iepriekšējo gadu peļņas atskaitījumiem, izlieto ne tiem nolūkiem, kuriem tie noteikti, tad pie pārskata ieņēmumiem pieskaita tās summas, kuŗas savā laikā ieskaitītas šinīs kapitālos un nav apliktas ar procentuālo peļņas nodokli.

2. piezīme. Pārskata gada ieņēmumos nav ieskaitāmi kooperatīvu saņemtie ziedojumi un pabalsti, biedru labprātīgas iemaksas un cita veida ienākumi vispār nodevēriem mērķiem, ja tie pieskaitīti kooperatīva kapitāliem vai fondiem.

Tāpat no svāra likuma noteikumi par izdevumiem un citiem atskaitījumiem, kuŗus var atvilkt no ieņēmumiem. No ieņēmumiem atņem:

1) Atalgojumus (algas un tantjemas) uzņēmuma pārvaldes locekļiem un to kandidātiem (valdei, padomei, uzraudzības, novērtēšanas, revīzijas u. t. t. komisijām), kā arī personām, kuŗas pilnvarotas pārvaldīt visus uzņēmumus un pēdējo vietniekiem, ne vairāk kā 7,500.— latus katrai personai, pie kam uzņēmuma gada izdevumi šim mērķim nedrīkst pārsniegt: 10% no kapitāla, ja pēdējais nepārsniedz Ls 200,000.—; ja kapitāls ir Ls 200,000.— līdz 500,000.—, tad Ls 20,000.— un bez tam 5% no tās kapitāla summas, kuŗa pārsniedz Ls 200,000.—; ja kapitāls ir pāri par Ls 500,000.—, tad Ls 35,000.— un bez tam 3% no tās kapitāla summas, kuŗa pārsniedz Ls 500,000.—.

1. piezīme. Augšminētās procentu normas (10%, 5% un 3%) nepiemēro savstarpējām kreditbiedrībām, pašvaldību kreditiestādēm, kooperatīviem un arteļiem.

2. piezīme. Pie šinī punktā uzrādītām personām nepieskaita valdības ieceltos valdes locekļus.

3. piezīme. Šinī punktā uzrādīto personu atalgojumam pieskaitāmas arī summas, ko viņas saņēmušas par darbiem un pakalpojumiem, kas nav tieši saistīti ar viņu augšā minētiem pienākumiem un uzdevumiem, piemēram par grāmatvežu, kasieŗu un t. t. pienākumu izpildīšanu.

2) Darba algu un visāda cita veida atalgojumus uzņēmuma strādniekiem un kalpotājiem uz brīva līguma pamata.

3) Komisijas, kurtāžas, ceļa, kanceļjas un tiesas izdevumus.

4) Izdevumus preču un pārstrādājamo materiālu iegūšanai.

5) Izdevumus par īri, nomu, apdrošināšanu, aptīrišanu, kā arī faktiski no īpašuma izdarītu remontu, pie kam pie remonta nav pieskaitāms kapitālremonts, uzņēmuma paplašināšana un atjaunošana, ja tie pavairo īpašuma vērtību.

6) Uzņēmuma parādu, kā arī uzņēmuma apgrozībā esošu, bet uzņēmumam nepiederošu kapitālu procentu nomaksas kredītiestādēm, procentu lielumu neierobežot, bet privātpersonām ne vairāk kā 12% gadā par katru aizņēmumu vai kapitālu.

Piezīme. Kooperātiīviem no apliekamās peļņas atskaitāmas prēmiju izmaksas uz iepirkumiem, pārstrādātiem ražojumiem un darba algas ietaupījumiem.

7) Apdrošināšanas biedrību atskaitījumus prēmiju rezervēs, bet pie dzīvības apdrošināšanas un apdrošināšanās pret nelaimes gadījumiem — atskaitījumus apdrošinātāju peļņas rezervēs.

8) Par uzņēmumu nomaksātos valsts un vietējos nodokļus, izņemot procentuālo peļņas un ieņēmuma nodokļus.

9) Izdevumus: a) strādnieku un kalpotāju, kā arī viņu ģimenes locekļu stāvokļa uzlabošanai (izņemot 1. punktā minētās personas), piemēram: apdrošināšanai, pensiju un pabalstu izsniegšanai u. t. t.; b) dažāda veida labdarības nolūkiem, ja šie atskaitījumi uzņēmumam obligātoriski uz statūtu vai viņu vietu izpildošu noteikumu pamata; c) ar uzņēmumu saistītu slimnīcu, skolu, patversmju uzturēšanai, izglītības veicināšanai, kalpotāju un strādnieku garīgo vajadzību apmierināšanai, ja šie izdevumi nepalielina uzņēmuma īpašumu vērtību pēc bilances.

1. piezīme. Ārkārtīgu apstākļu dēļ izsniegtos ziedojumus, piemēram, kaŗa, neraŗas, plūdu un citos tamlīdzīgos gadījumos, var atskaitīt no peļņas tikai uz uzņēmuma lūgumu ar katrreizēju finanŗu ministra atļauju.

2. piezīme. No ieņēmumiem atrēķināmi kooperatīvu izdevumi un atskaitījumi no tīras peļņas labdarīgiem un kultūrēliem mēŗķiem, kā arī dažādu fondu sastādīšanai vispār noderīgiem nolūkiem.

10) Uzņēmuma piederīgā īpašuma (izņemot zemi, raŗošanas materiālus, preces, izstrādājumus un pārējos tirgošanās priekšmetus) vērtības dzēšana (amortizācija) šādos apmēros:

I. Dzīvojamās mājas un pie tām piederošās ēkas:

- a) mūra un dzelzsbetona — 2⁰/₁₀ no viņu vērtības,
- b) koka — 5⁰/₁₀ " " "
- c) jauktas — 4⁰/₁₀ " " "

II. Ēkas un būves tirdzniecības, rūpniecības un lauksaimniecības nolūkam:

- a) mūra un metala — 3⁰/₀ no viņu vērtības,
- b) koka. . . . — 6⁰/₀ " " "
- c) jauktas. . . . — 5⁰/₀ " " "

III. Sekoši objekti:

- a) zemes gabali ar apakšzemes dabas bagātībām, ja pēdējās izmanto — 3⁰/₀ no viņu vērtības,
- b) meliorācijas ietaises un citas zemes būves — 5⁰/₀ no viņu vērtības,
- c) visāda veida kuģi — 6⁰/₀ no viņu vērtības.

IV. Mašīnas, rūpniecības rīki, dzelzskausējamas un koksa ražojamas krāsnis, koka laivas, kuģu piestātnes, dzīvais un nedzīvais inventārs līdz 10⁰/₀ no viņu vērtības.

11) Šaubīgus parādus, kuņi uzrādīti gada pārskatā, un faktiskus zaudējumus, ja tie konstatēti pārskata gadā.

12) Izdevumus, kuņi radušies piedaloties dažādās biedrību kolektēs, izstādēs, un dažādus citus sīkus izdevumus.

Preču ražojumu vai citu tirdzniecības priekšmetu un ražošanas materiālu, kā arī pārējā īpašuma pārvērtēšanu (piem., kad preces zaudējušas pa daļai vērtību caur iziešanu no modes vai tām vispār kritusi tirgus vērtība u. t. t.) ņem vērā pie apliekamās peļņas aplēšanas tanī gadījumā, ja uzņēmums stāda priekšā vajadzīgos pierādījumus (piemēram ekspertu atzinumus, biržu cenu rādītājus u. t. t.), ka tāda pārvērtēšana dibinās uz faktisku preču, materiālu un izstrādājumu cenām un īpašuma faktisko vērtību.

VII. Saīsināta ⁰/₀/₀ peļņas nodokļa tabula uzņēmumiem, kuriem jādod pārskats par savu darbību.

Uzņēmumus, kuņū apliekamā peļņa nepārsniedz 3% no kapitāla, neapliek ar procentuālo peļņas nodokli nemaz. No pārējiem uzņēmumiem šo nodokli ņem pēc progresīvas tabulas, kur nodoklis izteikts procentos no peļņas, atkarībā no tā, kādu procentu peļņa sastāda no pamatkapitāla. Nodokļa likme mainās atkarībā no peļņas pieauguma ik par ¹/₁₀₀%.

Tabula saīsinātā veidā sekoša:

Peļņas procenta samērs pret pamatkapitālu	0/0 0/0 nodokļa norma (no peļņas)
3 ⁰ /0	5 ⁰ /0
4 ⁰ /0	5,38 ⁰ /0
5 ⁰ /0	5,76 ⁰ /0
6 ⁰ /0	6,14 ⁰ /0
7 ⁰ /0	6,53 ⁰ /0
8 ⁰ /0	6,91 ⁰ /0
9 ⁰ /0	7,29 ⁰ /0
10 ⁰ /0	7,67 ⁰ /0
12 ⁰ /0	8,44 ⁰ /0
14 ⁰ /0	9,20 ⁰ /0
16 ⁰ /0	9,97 ⁰ /0
18 ⁰ /0	10,73 ⁰ /0
20 ⁰ /0	11,50 ⁰ /0

Uzņēmumi, kuŗu tīrā peļņa pārsniedz 20% no viņu pamatkapitāla, maksā 11,5% no visas peļņas un bez tam vēl 0,5% no tās peļņas daļas, kuŗa pārsniedz 20% no minētā kapitāla.

Bez še minētām normām, pēc kuŗām ņem valsts nodokli, uzņēmumiem, kuŗi dod pārskatu par savu darbību, jāmaksā par labu vietējām pašvaldībām 50% no šā valsts nodokļa.

VIII. Procentuālais peļņas nodoklis no uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību.

Apliekot ar procentuālo peļņas nodokli uzņēmumus, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību, arī apliek tīro peļņu. Tikai te apliekamās summas aplēšana notiek mazliet citādi, kā tas ir pie uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats (iziet no absolūtās peļņas). Te pie nodokļa uzlikšanas lielāka loma nodokļa komisijām. Tikai tad, ja uzņēmumā ved kārtīgas veikala grāmatas, tad ar nodokli apliekamo peļņu apliek pēc šīm grāmatām.

Aplikšana notiek pēc šādas tabulas:

Skaidra peļņa	Nodokļu normas		
	Valstij	Pašvaldībai	Kopā
līdz 2.000 latiem	2 ¹ / ₂ 0/0	2 ¹ / ₂ 0/0	5 ⁰ /0
pāri pār 2.000 — 5.000 latiem	3 ¹ / ₂ 0/0	3 ¹ / ₂ 0/0	7 ⁰ /0
„ „ 5.000 — 8.000 „	4 ¹ / ₂ 0/0	4 ¹ / ₂ 0/0	9 ⁰ /0
„ „ 8.000 — 11.000 „	5 ¹ / ₂ 0/0	5 ¹ / ₂ 0/0	1 ¹ 0/0
„ „ 11.000 — 15.000 „	6 ¹ / ₂ 0/0	6 ¹ / ₂ 0/0	13 ⁰ /0
„ „ 15.000 latiem	7 ¹ / ₂ 0/0	7 ¹ / ₂ 0/0	15 ⁰ /0

No šādā veidā aplēstās nodokļa summas atvelk izpirktās zīmes maksu.

IX. Tirdzniecības un rūpniecības zīmju izpirkšanas kārtība.

Zīmes var pirkt Latvijas Bankā un tās nodaļās (sk. pielikumu № 2) un attiecīgās pilsētu valdēs. Rīgā zīmes izsniedz Rīgas pilsētas valde. Pieprasījumi izdarāmi rakstiski, izpildot sevišķu veidlapu, kuŗas dabūjamas turpat, kur izpērk zīmes. Zīmognodeva nav jāmaksā.

Atsevišķi turpat pieprasāmas bez maksas noliktavas zīmes (pēc īpašas veidlapas).

Nodokļu departaments uz attiecīga lūguma pamata var atļaut izpirkt tirdzniecības un rūpniecības zīmes arī ārpus tās vietas, kur uzņēmums atrodas.

Zīmes izkaŗamas uzņēmumos redzamā vietā, bet ja uzņēmumam nav atsevišķu telpu, tad zīme jātur īpašniekam pie sevis (piem., uzpircējiem).

Piezīmējams, ka ejot saņemt zīmes katrā ziņā jāņem līdz pasēs. Rīgā pilsētas valde prasa arī namsaimnieka parakstītu paziņojumu, cik maksā nomas par uzņēmuma telpām. Paziņojuma paraugu var saņemt pilsētas valdē. Īres lielumu var pierādīt arī ar kvītēm. Zīmes var izpirkt vienīgi īpašnieks jeb uzrādot pēdējā rakstisku pilnvaru.

X. Pārskatu iesniegšana nodokļu departamentam.

(Attiecas vienīgi uz uzņēmumiem, kuŗiem jānodod pārskats par savu darbību.)

Uzņēmumiem, kuŗiem jānodod pārskats par savu darbību, pašiem jāaplēš ir kapitālnodoklis, ir procentuālais peļņas nodoklis un šie nodokļi jāsamaksā. Nodokļu departaments pēc iesniegtiem pārskatiem tikai pārliecinās, vai nodoklis aplēsts pareizi.

Pārskata iesniegšanas kārtība. Pārskatu iesniedz ar atbildīgo personu parakstiem, adresējot Rīgas 14. nodokļu iecirknim, (Rīgā, L. Pils ielā 13/15).

Iesūtāmam pārskatam jāpievieno sekoši dokumenti:

- a) gada pārskats un noslēguma bilance (2 eksemplāros);
- b) protokola noraksts par gada pārskata apstiprināšanu;
- c) revīzijas komisijas vai tai līdzīga organa protokola noraksts;

- d) sekoši konti un to sakopojumi:
 - 1) sīks peļņas un zaudējumu konts un citi galvenie konti;
 - 2) pārskata gada bilances atsevišķu kontu apgrozījums (uzrādot atlikumu pārskata gada sākumā, debitā un kreditā ierakstītās summas pārskata gadā, atlikumi gada beigās, kuŗi pārnesti uz gada noslēguma bilanci, uz peļņas un zaudējumu kontu pārnestās summas).
- e) pilnas sapulces apstiprināts peļņas sadalījums, kuŗā uzrādāmi visi no pilnas sapulces nolemtie atskaitījumi;
- f) ar nodokli apliekamās: a) peļņas aplēsums, b) procentuālā peļņas nodokļa aplēsums, c) kapitāla nodokļa aplēsums;
- g) kvīte vai tās noraksts par kapitāla un procentuālā peļņas nodokļa samaksu;
- h) saraksts par uzņēmuma pārvaldes organiem un to kandidātiem izmaksātām algām un cita veida atalgojumiem (uzrādot par katru personu atsevišķi).

XI. Deklarāciju iesniegšana nodokļu inspektoriem.

(Attiecas vienīgi uz uzņēmumiem, kuŗi nedod pārskatus par savu darbību.)

Deklarāciju iesniegšanas termiņi. Paziņojumi par apgrozījumu un peļņu (uzņēmumiem, kuŗi nedod pārskatus par darbību), iesniedzami attiecīgiem nodokļu inspektoriem (skat. nodokļu iestāžu sarakstu pielikumā № 1) šādos termiņos:

- a) par uzņēmumiem, kuŗi darbojas kopš iepriekšējā vai agrākiem gadiem līdz 1. aprīlim;
- b) par sezonas uzņēmumiem, kuŗi atjauno savu darbību pēc 1. aprīļa — 2 nedēļu laikā pēc darbības atjaunošanas;
- c) par sezonas uzņēmumiem Rīgas Jūrmalas pilsētā, Ķemeros un citās finanču ministra noteiktās vasarnīcu vietās, pēc sezonas slēgšanas, bet ne vēlāki par tekošā gada 1. novembri.

Par jaunnodibinātiem uzņēmumiem, t. i. tādiem, kas agrāk nav darbojušies, paziņojumi pirmā darbības gadā nav jāiesniedz, bet nākošā gadā iesniedzami līdz 31. janvārim.

Par katru uzņēmumu vai veikalu iesniedzams atsevišķs paziņojums un par tā saņemšanu nodokļu inspektora kanclejā izsniedz kvīti.

Par paziņojumu neiesniegšanu vai nepareizu ziņu sniegšanu bargi soda.

Jautājumi, uz kādiem jādod atbildes pie paziņojuma iesniegšanas, sk. pielikumā № 3.

Paziņojumu veidlapas iespiestā veidā dabūjamās visās Latvijas bankas nodaļās, izpērkot zīmes un visās nodokļu inspektoru kancelejās pret 10 sant. samaksu.

Deklarācijas var iesniegt personīgi un sūtīt pa pastu, adresējot attiecīgā iecirkņa nodokļu inspektoriem. Nododot pastā par iesniegšanas dienu skaitās paziņojuma nodošanas laiks pastā.

Ja uzņēmums ved grāmatas un vēlas ar tām pierādīt sava uzņēmuma apgrozījumus un peļņu, tad par to katrā ziņā jāmin paziņojumā (skat. 12. jautājumu 3. pielikumā). Kā jāved grāmatas, lai tās šim nolūkam derētu, skat. attiecīgu nodaļu.

XII. Pārsūdzības par nepareizi uzliktu tirdzniecības - rūpniecības nodokli.

a) Kā pārsūdz uzņēmumi, kuŗi dod pārskatu par savu darbību?

Ja nodokļu departaments, caurskatot iesniegtos pārskatus, atrod, ka nodokļus pats uzņēmums aplēsis nepareizi, tad tas prasa starpību piemaksāt. Ja uzņēmuma pārvalde papildu maksas pieprasījumu atrod par nepareizu, tad 1 mēneša laikā no lēmuma saņemšanas dienas tā var iesniegt pārsūdzību uz galvenās tirdzniecības-rūpniecības komisijas (L. Pils ielā 13/15) vārdu. Neraugoties uz to, ka pārsūdzības adresējamajai galvenajai tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijai, tās nododamas nodokļu departamentam, Rīgas 14. nodokļu iecirknim.

Galvenās komisijas lēmumu var pārsūdzēt Senātā vienā mēneša laikā no galvenās komisijas lēmuma paziņošanas dienas.

b) Kā pārsūdz uzņēmumi, kuŗi nedod pārskatu par savu darbību?

Še jāizšķir trejādas pārsūdzības: a) iebildumi iecirkņa komisijām, b) pārsūdzības galvenajai tirdzniecības-rūpniecības komisijai, c) pārsūdzības Senātam.

Pārsūdzības un iebildumi vispār var nākt priekšā šādos gadījumos:

- a) ja iecirkņa komisija piespiež maksātājam izpirkt tirdzniecības-rūpniecības zīmi, bet pats maksātājs atrod, ka šāda zīme viņam pēc likuma nav jāpērk (lauks. produktiem), tad jāpārsūdz galvenā tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijā (caur attiecīgo iecirkņa komisiju) (sk. pielikumā № 4. un 5.).
- b) ja maksātājs atrod, ka aplēstais apgrozījums nesaskan ar viņa patiesiem apgrozījumiem, — jāiesniedz iebildums iecirkņa komisijai (sk. piel. № 6.).
- c) ja apgrozījumam piemērots pārāk augsts vidējais peļņas procents, citiem vārdiem, ja aplēsta pārāk augsta peļņa — jāiesniedz iebildums iecirkņa komisijai (sk. piel. № 7.).
- d) soda lietās — jāiesniedz iebildums iecirkņa komisijai.

Tie būtu galvenie pārsūdzību iemesli.

Iebildumi par nepareizi aplēstu apgrozījumu iesniedzami iecirkņu komisijai (ja uzņēmums aplikts kārtējā aplikumā) līdz 1. augustam maksāšanas gadā.

Maksātāji, kurus aplik ar nodokli papildus kārtā (t. i. tie, kuri nav kautkādu iemeslu dēļ aplikti kārtējā aplikumā) var iesniegt iebildumus iecirkņu komisijām ne vēlāk kā 2 nedēļu laikā no nodokļu listu saņemšanas dienas. Iebilduma raksta paraugu skat. piel. № 6. Ja maksātājs grib dot personīgus paskaidrojumus, tad par to jāmin iebildumu rakstā.

Ja iecirkņu komisijas taista noraidošu lēmumu, tad uzņēmums var pārsūdzēt galvenai tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijai 14 dienu laikā no iecirkņa komisijas lēmuma saņemšanas dienas.

Iebildumi par pārāk augstas peļņas aplēšanu. Ja maksātājs atrod viņam uzlikto tirdzniecības-rūpniecības nodokli par pārāk augstu, tad viņam nākas informēties pie attiecīgā nodokļu inspektora. To var izdarīt personīgi, pa tālruni, vai iesniedzot rakstisku pieprasījumu, pieprasot ziņas par to, kādu apgrozījumu nodokļu iestādes izrēķinājušas un kādu pieņēmušas no apgrozījuma peļņu. Ja aplēsta peļņa par augstu, tad jāiesniedz rakstisks iebildums iecirkņa komisijai līdz 1. augustam (ja uzņēmums aplikts pamataplīkumā) un 2 nedēļu laikā no nodokļu listes saņemšanas dienas papildu aplikuma gadījumā.

Iebilduma raksta paraugu skat. pielikumā № 7. Ja iecirkņa komisijas maksātāju neapmierina, tad to var pārsūdzēt galvenā tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijā 14 dienu laikā no iecirkņu komisiju lēmumu saņemšanas dienas. Pārsūdzības raksta paraugs sk. pielikumā № 8.

Pārsūdzības soda lietās. Par pārsūdzībām sodu lietās sauc tos maksātāju iesniegumus nodokļu iestādēm, kuŗu nolūks ir panākt uzlikto sodu atcelšanu vai samazināšanu.

Par uzlikto sodu paziņo maksātājam, dodot tam 1 mēn. termiņu soda samaksai. Iebildumi pret uzlikto sodu ceļami 14 dienu laikā no paziņošanas dienas.

XIII. Nodokļa samaksa.

Tirdzniecības-rūpniecības nodokli un arī visus pārējos nodokļus un sodu naudas var samaksāt Latvijas bankā un tās nodaļās (sk. sarakstu pielikumā). Šādos gadījumos kā iemaksas dokumentus uzskata paziņojumus par uzlikto nodokli vai sodu un šie paziņojumi (listes) arī iesniedzami bankā.

Maksātāju ērtības labad nodokļus un sodu summas pieņem arī Latvijas pasta nodaļās. Šo ērtību ieteicams izmantot, jo pasta nodaļās bieži sasniedzamas daudz ērtāk, nekā Latvijas banka vai tās nodaļas.

Par termiņā nesamaksātu nodokli aplēš soda naudas 1% apmērā par katru mēnesi no nesamaksātās summas. Par termiņā nenomaksāto sodu soda nauda nav maksājama.

XIV. Dažādi paziņojumi nodokļu iestādēm.

1) Paziņojums tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīmes pazuudēšanas gadījumā. Likums (Nod. nol. 218. p.) nosaka, ka tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīmes pazuudēšanas gadījumā par to nekavējoties jāpaziņo vietējam nodokļu inspektoram (sk. piel. № 9.).

2) Paziņojums par uzņēmuma pārvietošanu. Pārvietojot uzņēmumu tā paša nodokļu iecirkņa robežās, jāziņo rakstiski vietējam nodokļu inspektoram divu nedēļu laikā no pārvietošanas dienas, iesniedzot līdzīgu attiecīgo tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīmi (sk. piel. № 10.).

Pārvietojot uzņēmumu no viena nodokļu iecirkņa uz otru, jāpaziņo rakstiski vecam un jaunam nodokļu inspektoram divu nedēļu laikā, skaitot no pārvietošanas dienas un iesniedzot

kopā ar paziņojumu agrākam inspektoram dēļ adreses pārrakstīšanas arī attiecīgo tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīmi.

Tādā pašā termiņā un kārtībā rakstiski jāziņo par uzņēmuma pārēju citā īpašumā, par uzņēmuma slēgšanu vai likvidāciju (sk. piel. № 11.).

3) **Paziņojumi par izrentētām telpām.** Valsts un pašvaldības iestādēm, nekustamas mantas īpašniekiem resp. to pilnvarniekiem likums uzdod ziņot nodokļu iestādēm septiņu dienu laikā par viņu nekustamas mantas iznomāšanu vai nodošanu bezmaksas lietošanā tirdzniecības vai rūpniecības uzņēmumiem vai noliktavām. Iespēstas veidlapas dabūjamas nodokļu inspektoru kanceļjās (sk. pielikumu № 22.).

4) **Lūgumi dēļ vairāku tirdzniecības, rūpniecības vai peļņas uzņēmumu kopējas aplikšanas.** Ja kādam pieder vairāki tirdzniecības, rūpniecības vai peļņas uzņēmumi, tad viņš var iesniegt attiecīgai nodokļu komisijai līdz 1. aprīlim maksāšanas gadā lūgumu aplikēt uzņēmumus vienkopus tajā iecirknī, kurā atrodas uzņēmuma pārvalde.

5) **Paziņojumus par uzņēmuma darbības izbeigšanu maksāšanas gadā vidū.** Lai panāktu aplikšanu tikai par to laiku, kurā uzņēmums darbojas, tad viena mēneša laikā pēc uzņēmuma darbības izbeigšanās par to jāiesniedz lūgums iecirkņa resp. apriņķa nodokļu komisijai (sk. piel. № 12.) Par uzņēmuma darbības izbeigšanu jāziņo vispār.

6) **Lūgums dēļ uzņēmuma pārskaitīšanas „uzņēmumos, kuŗi dod pārskatu“.** Nod. nol. 239. p. uzskaita uzņēmumus, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību, atstājot pārējos uzņēmumus tajā grupā, kuŗiem nav jādod pārskats. Šo divu uzņēmumu grupu aplikšanas veidi, kā no iepriekšējā iztīrājuma redzams, ir dažādi. Nod. nol. 325. p. paredz, ka uzņēmumi, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību, var lūgt tos ieskaitīt uzņēmumos, kuŗiem ir jādod pārskats. Par to jāiesniedz lūgums.

7) **Lūgumi dēļ termiņu piešķiršanas nodokļa samaksai.** Uz Nod. nol. 330. p. pamata tirdzniecības-rūpniecības nodokļa maksātāji var iesniegt nodokļu departamentam lūgumus dot vienu vai vairākus termiņus nodokļa samaksai, motivējot tos ar grūtiem materiāliem apstākļiem (sk. piel. № 13.).

8) **Lūgumi dēļ nodokļa samazināšanas vai atlaišanas.** Maksātāji, kuŗi atrodas spaidīgos materiālos apstākļos, vai cietuši no nelaiemes gadījumiem, var iesniegt caur nodokļu departamentu uz finanču ministra vārdu lūgumus dēļ nodokļa samazināšanas vai atlaišanas (sk. piel. № 14.).

9) Lūgums dēļ pārmaksāto nodokļa summu atmaksas (sk. piel. № 15).

10) Lūgumi dēļ nokavēto iebildumrakstu vai pārsūdzību iesniegšanas termiņu atjaunošanas (sk. piel. № 16).

XV. Kā jāved veikalu grāmatas, lai tās derētu par pierādījumu nodokļu lietās.

Ar nodokli apliekamo uzņēmumu peļņu var aplēst divējādi:

- 1) uz taksācijas pamata, ņemot aplēsumam par pamatu īpašnieka iesniegtās deklarācijas un citus datus, kādi atrodas komisiju rīcībā;
- 2) ar pareizi vestām veikala grāmatām.

Bet ne vienmēr veikala grāmatas komisija atzīst, jo caurskatot izrādās, ka tās satur dažādus defektus, kuŗu dēļ tās noraida. Te apskatīsim tās kļūdas, kādas bieži pielaiž aiz nezināšanas un arī grāmatu formēlas dabas trūkumus, kur maksātājs ir pārliecībā, ka grāmatas vestas pareizi, bet tās tomēr par pierādījumu neder.

Jāievēro sekošais:

- a) ja kāds grāmatas ved un pēc tām vēlas pierādīt sava uzņēmuma peļņu un apgrozījumu, par to obligātoriski jāaizrāda iesniedzamā deklarācijā;
- b) izpildot deklarācijas, jāuzrāda taisni tā apgrozījuma un peļņas summa, kāda izvesta pēc grāmatām;
- c) ja, iesniedzot deklarāciju, grāmatas vēl nebūtu noslēgtas, tad par to jāatzīmē, aizrādot, ka apgrozījumu un peļņu paziņos papildus, bet tas izdarāms ne vēlāk kā līdz 1. maijam. Ja maksātājam pieder vairāki tirdzniecības, rūpniecības vai peļņas uzņēmumi, par kuŗiem tas ved kopējas veikala grāmatas, tad šie uzņēmumi uz maksātāja lūgumu apliekami par kopējo uzņēmumu peļņu pēc kopīgi vestām grāmatām tanī nod. iecirknī, kur atrodas uzņēmuma pārvalde, vai ved grāmatas. Lūgumi iesniedzami attiecīgai nodokļu komisijai līdz maksāšanas gada 1. aprīlim; ja tādu lūgumu neiesniedz, kopēji vestas grāmatas neatzīst.
- b) Grāmatas atraida, ja:
 - 1) tās vestas svešā valodā un tulkojums nav piesūtīts. Krievu un vācu valodā vestās grāmatas skata cauri arī bez tulkojuma;

- 2) grāmatas vestas ārzemju valūtā, nepārvedot to Latvijas valūtā;
- 3) piesūtītas grāmatas, kuŗās nemaz nav atzīmēts, kādam uzņēmumam vai firmai viņas pieder; ja šāds trūkums tiek tūliņ izlabots, tad grāmatas skatāmas cauri vispārējā kārtībā;
- 4) grāmatvedības sistēma, pēc kuŗas grāmatas vestas, nav kārtīgi ieturēta un patiesie operācijas gada iznākumi nav pareizi izvesti;
- 5) uzrādīta vienīgi kabatas grāmatīņa ar ieņēmumu kopsummu ierakstījumiem pa dienām (šāda grāmatīņa pielīdzināma uzņēmuma īpašnieka mutiskiem paskaidrojumiem, bet pierādījuma nozīmes tai nav); grāmatas nav noslēgtas vai noslēgtas nepilnīgi (daži konti palikuši nenoslēgti);
- 6) grāmatas, skatoties no ārienes, nav vestas kārtīgi; — viņas sasmērētas (tā kā nevar izlasīt skaitļus), — vai nav kārtīgi numurētas pa lapām, — vai pavisam iztrūkst kādas lapas, — vai izlabotos skaitļos redzēmi izkasījumi, — vai izdarīti striņpojumi, uzraksti un citi labojumi bez grāmatvedības noteikumos paredzētām atsauksmēm;
- 7) grāmatas nav vestas operāciju gada laikā, bet izgatavotas vēlāk, tieši uzrādīšanai nodokļu inspektoram;
- 8) piesūtītās grāmatas neattiecas uz attiecīgo operāciju gadu;
- 9) grāmatas vestas nevis par veselu gadu (12 mēn.), bet par īsāku laiku, — lai gan uzņēmums pastāvēja jau pirms attiecīgā operāciju gada;
- 10) grāmatas nav atklātas no dienas, ar kuŗu noslēgts iepriekšējais operāciju gads;
- 11) grāmatas piesūtītas nodokļu inspektoram caurskatīšanai ar nosacījumu, ka tās nedrīkst caurskatīt visā tirdzn.-rūpn. nodokļa kommisijā;
- 12) grāmatas uzrādītas vienīgi apgrozījuma aplēšanai, — bet peļņas un zaudējumu kontu caurskatīt uzņēmuma īpašnieks neatļauj, itkā tas viņam neesot izdevīgi;
- 13) grāmatas uzrādītas bez ierakstījumu attaisnojošiem dokumentiem (lēses, faktūras u. t. t.);
- 14) attaisnojošie dokumenti (augstāki 12. pktā) tā no-traipīti, ka nevar pareizi izlasīt summas, — ja viņos

izdarīti summu izkasījumi un nekārtīga izlabošana, — u. t. t.;

- 15) grāmatās konstatētas svarīgas kļūdas (summas ievestas debeta vietā — kredītā, vai otrādi; pārnesums no viena folio uz otra izdarīts kļūdaini; — kopsummas nepareizi saskaitītas; pārbaudot pa pantiem kases kontu, izrādās, ka zināmā termiņā izmaksāta nauda, kuŗas kasē toreiz nemaz nevarēja būt, vai izmaksāts vairāk, nekā faktiski bija);
- 16) ja galvenā grāmatā nav ievestas kādas operācijas, kuŗas tomēr ievestas palīga grāmatā;
- 17) atsevišķās grāmatās savā starpā, vai arī ar atklāšanas vai noslēguma bilanci konstatētas nesakaidrības; ja apgrozījums pēc uzrādītām grāmatām nesakrīt ar to, kāds uzdots īpašnieka deklarācijā;
- 18) galvenā grāmatā ieģrāmatotās lēses tā vestas, ka no viņām nav skaidri un pārliecinoši redzams, kādas operācijas un kādos apmēros par notecējušo operāciju gadu ir izpildītas, — kādi rezultāti par katru operāciju (peļnīts vai zaudēts) un kādi pēc gada lēšu noslēgumi pārnesti uz aktīvu vai pasīvu;
- 19) galvenajā grāmatā preču (resp. ražojumu vai gatavo izstrādājumu) kontā preču resp. ražojumu atlikumu vērtība gada sākumā, kā arī beigās nemaz nav uzrādīta, lai gan faktiski atlikumi bijuši;
- 20) uzrādīto grāmatu atklāšanas bilance nesakrīt ar iepriekšējā gada noslēgšanas bilanci;
- 21) grāmatās veikalu izdevumi sajaukti ar viņu īpašnieka personīgiem izdevumiem;
- 22) grāmatās sajaukti viena un tā paša īpašnieka dažādi uzņēmumi, — bet lūgums aplīkties pēc kopējām grāmatām nav iesniegts;
- 23) galvenā grāmatā ievestas debeta un kredita posteņu mēnešu kopsummas, bet viņu pārbaudīšanai netiek uzrādīti žurnāla posteņu kopsavilkumu bruljoni;
- 24) pēc uzrādītām grāmatām nav iespējams pārbaudīt preču resp. ražojumu atlikuma vērtības kalkulācijas pareizību, bet uzņēmuma īpašnieks nesniedz priekš tam vajadzīgo materiālu (kompetentu personu sastād. aktus);
- 25) uzņēmuma īpašnieks atteicas izpildīt nodokļu inspektoru uzaicinājumu — uzrādīt iepriekšējā operāciju gada grāmatas, viņu salīdzināšanai ar attiecīgā

operāciju gada grāmatām, — lai gan uzņēmums pastāvēja pirms attiecīgā gada un grāmatas vestas jau toreiz;

- 26) piesūtītās grāmatās izdevumi pierakstīti vispārējos izteicienos, kuŗi pavisam nedod iespēju pārbaudīt tos pēc būtības un spriest, vai tie ir pareizi.

Te vēl jāaizrāda, ka veikalu grāmatu caurlūkošanas tiesības pieder ne tikai tirdzn.-rūpn. nodokļa kommisijas priekšsēdētājam, bet visam kommisijas sastāvam; tomēr šīs grāmatas iepriekš pārbauda vietējais nodokļu inspektors resp. viņa palīgs, bet kommisijas uzdevumā arī kāds no tās locekļiem. Par grāmatu caurlūkošanas rezultātiem sastādāms protokols vai arī tiek atzīmēts deklarācijās; ja, grāmatas pārbaudot, revidents nāk pie slēdziena, ka grāmatas nederīgas, tad protokola vai atzīmes (uz paziņojuma) beigās jāaizrāda fakti līdz ar motīviem, kuŗu dēļ grāmatas atraidāmas.

Gadījumos, kur veikala grāmatas pēc ārējā izskata vestas kārtīgi, bet revidents, tās caurlūkodams nāk pie slēdziena, ka šīs grāmatas nepareizi attēlo īsto uzņēmuma apgrozījumu un peļņu un vispārīgi liek šaubīties par viņu ticamību, — jautājumu izšķir vietējā tirdzniecības-rūpniecības nodokļa kommisija.

Ja maksātājs savā deklarācijā nav tieši aizrādījis, ka viņš nevēlas uzrādīt savas grāmatas un citus datus nodokļu aplēšanai (piem. deklarācijā uz 12. jautājumu nav ierakstījis nekādu atbildi) un tādēļ viņa uzņēmums aplikts ar procentuālo peļņas nodokli uz kommisijas novērtējuma pamata, tad viņš vēl var iesniegt minētās grāmatas vai dokumentus pie iebilduma caurskatīšanas vietējā tirdzniecības-rūpniecības nodokļa kommisijā, aizrādot uz tādu vēlēšanos savā iebilduma rakstā; ja turpretīm deklarācijā uz 12. jautājumu maksātājs noteikti atbildējis, ka grāmatu viņam neesot, vai viņš negribot tās uzrādīt, vai iebilduma rakstā nav minējis par augstāk aprādīto vēlēšanos, — tad viņš zaudē tiesības atsaukties uz savām veikala grāmatām attiecīgā maksāšanas gadā.

C. Nodoklis no nekustamas mantas pilsētās.

(Nod. nolikuma 109.—162. p. p.)

XVI. Ko apliek ar šo nodokli un kas no tā atsvabināts?

Visu nekustāmu mantu pilsētu administratīvās robežās apliek ar īpašu nekustamas mantas nodokli valstij un pašvaldībām par labu.

No nodokļa, starp citu, atsvabināta:

- 1) valsts, kā arī pašvaldības iestāžu nekustāma manta viņas administratīvās robežās visos gadījumos, bet labdarības, izglītības, zinātnisko, kultūrēlo un sporta biedrību nekustāma manta tik tālu, cik tā kalpo to tiešiem mērķiem; tāpat arī sabiedrisko iestāžu uzturētas slimnīcas, sanātōrijas un atpūtas nami;
- 2) baznīcas, kapsētas un tml. dažādu konfesiju īpašumi;
- 3) publiskā lietošanā esošie satiksmes ceļi līdz ar ēkām un citām būvēm, ja tās izmanto ceļa būves vai uzturēšanas vajadzībām;
- 4) nekustama manta, no kuŗas nodoklis ir mazāks par 2 latiem.

XVII. Kā aplēš nodokli?

Nodokli ņem $1\frac{1}{2}\%$ apmērā no mantas ienesīguma vērtības. $\frac{3}{4}$ no šī nodokļa (jeb $\frac{3}{8}\%$ no mantas ienesīguma vērtības) nāk valstij par labu, bet $\frac{1}{4}$ no šī nodokļa (jeb $1\frac{1}{8}\%$ no mantas ienesīguma vērtības) — to pilsētu pašvaldībām par labu, kuŗu robežās īpašumi atrodas.

Ienesīguma vērtības aplēšanai ņem par pamatu iepriekšējā gada brutto ienākumu. No brutto ienākuma izrēķina varbūtējo tīro ienākumu, atskaitot no tā izdevumiem zināmu procentu. Pēdējā apmēru katrai atsevišķai ēku šķīrai noteic finanču ministrs pa 3-gadējiem laikmeitiem uz priekšu.

Rīgas pilsētā par 1927., 1928. un 1929. g. noteiktas ar 1927. g. 10. marta finanču ministra rīkojumu šādas procentuālās izdevumu normas:

a) dzīvokļiem.

Dzīvokļi Rīgas pilsētā pēc ēku atrašanās vietas vispirms iedalīti 3 katēgorijās un katra katēgorija 3 šķirās.

Iedalījums šķirās atkarājas no ēku labierīcībām.

1. šķirā ieskaitāmi dzīvokļi mūra ēkās ar centrālo apkurināšanu un kanalizāciju,
2. šķirā — dzīvokļi mūra ēkās bez kanalizācijas vai centrālās apkurināšanas vai bez vienas no šīm labierīcībām,
3. 3. šķirā — dzīvokļi koka vai jaukta materiāla celtās ēkās.

Šīm šķirām atvēlamās procentu normas ir sekošas:

I. kategorija	1. šķira	60 ⁰ / ₀
I.	"	2. " 65 ⁰ / ₀
I.	"	3. " 70 ⁰ / ₀
II.	"	1. " 70 ⁰ / ₀
II.	"	2. " 75 ⁰ / ₀
II.	"	3. " 80 ⁰ / ₀
III.	"	1. " 80 ⁰ / ₀
III.	"	2. " 85 ⁰ / ₀
III.	"	3. " 90 ⁰ / ₀

b) veikaliem.

Veikali Rīgas pilsētā iedalīti 4 katēgorijās pēc ēku atrašanās vietas.

Šie atvilkumi veikaliem sekoši:

I. kategorija	— mūra ēkās	20 ⁰ / ₀
I.	"	— jauktās vai koka ēkās 25 ⁰ / ₀
II.	"	— mūra ēkās 30 ⁰ / ₀
II.	"	— jauktās vai koka ēkās 35 ⁰ / ₀
III.	"	— mūra ēkās 40 ⁰ / ₀
III.	"	— jauktās vai koka ēkās 45 ⁰ / ₀
IV.	"	— mūra ēkās 60 ⁰ / ₀
IV.	"	— jauktās vai koka ēkās 65 ⁰ / ₀

Kantorī, kā arī darbnīcas bez dzīvokļiem pielīdzināmas veikaliem pēc attiecīgām kategorijām, paaugstinot atvilkumu procentu normas par 5%; tāpat arī pielīdzināmas veikaliem vieniņās, paaugstinot atvilkumu procentu normas par 10%.

c) pārējām telpām.

Atvilkumu normas attiecībā uz noliktavām un pārējiem īpašumiem nav sadalītas kategorijās pēc ēku atrašanās vietām un atvilkuma normas ir visos Rīgas pilsētas rajonos vienādas.

Atvilkumu normas ir:

noliktavu ēkām	40%
noliktavu laukumiem	25%
fabrikām mūra ēkās	50%
fabrikām koka vai jauktās ēkās	70%
augļu, sakņu un puķu dārziem, plāvām, ganībām un tīrumiem	60%
iežogotiem nomas laukumiem	25%
neiežogotiem nomas laukumiem	20%
stalliem	40%
auto garažām	40%
iebraucamām vietām	40%

Ja dzīvokļi vai veikali atrodas ēkās, kuŗas iziet uz divām vai vairāk ielām, dzīvokļa resp. veikala kategorija noteicama pēc augstākās kategorijas.

Pie nekustamas mantas brutto gada ienākuma kopsūmmas līdz Ls 3000 atvilkumu %% normas paaugstināmas par 5%, bet pie ienākuma kopsūmmas pāri par 20.000 atvilkumu %% normas pamazināmas par 5%.

Atsevišķi vēl nodokļu iestādes izdara atvilkumus par apkurināšanu uz 1927. g. 10. marta rīkojuma pamata. Tie attiecas vienīgi uz namiem ar centrālapkurināšanu.

Liepājā, Daugavpilī, Jelgavā, Rīgas Jūrmalā, Slokā, Ķemerros, Ogrē un citās sevišķi neminētās vietās procentuālās izdevumu normas nodokļu iestādes aplēš un atvelk pēc īpašām citādām tabulām, kas izsludinātās „V. V.” 1927. g. № 60.

No atrastā tīrā ienākuma aplēš ienesīguma vērtību, kapitalizējot ar 5%. Praktiski ienesīguma vērtību var aprēķināt vienkārši, reizinot tīro ienākumu uz 20.

Pilsētu jaunbūvju aplikšana ar nekustamas mantas nodokli. Jaunceltas un atjaunotas ēkas, kā arī piebūves — visu telpu apmērā — aplikamas ar nodokli, skaitot, no nākošā gada pēc to vai to daļu izmantošanas sākuma. Jaunceltas ēkas attiecībā

uz dzīvokļiem nolemtām telpām, atsvabināmas no nodokļa pirmo 3 gadu laikā. Šis pēdējais noteikums ar likumu atzīts par spēkā esošu līdz 1936. gadam.

XVIII. Paziņojumu iesniegšana.

Nodokļa maksātājiem (ēku īpašniekiem) jāiesniedz līdz t ā g a d a 1. f e b r u ā r i m, kad notiek vispārējā pilsētu nekustamas mantas ienesīguma vērtības noteikšana, attiecīgs paziņojums (skat. piel. № 19.). Ienesīgumu aplēšana no jauna notiek ik pa 3 gadiem. Nākošā šāda vērtēšana notiks 1930. gadā. Uz jaunceltām un atjaunotām ēkām šis trīsgadējais periods neattiecas, bet te paziņojumi iesniedzami nākošā gadā līdz 1. februārim pēc jauncelto vai atjaunoto ēku izmantošanas sākuma.

Paziņojumi, kādi iesniedzami nekustāmas mantas ienesīguma vērtības aplēšanai, dabūjami nodokļu inspektoru kanceļās pretniecīgu samaksu. Par paziņojumu neiesniegšanu vai nepareizu ziņu sniegšanu draud sods.

XIX. Pārsūdzību kārtība.

Uz paziņojuma pamata nodokļu iestādes apliek pilsētu nekustamo mantu augšā aprādītā kārtībā ar nodokli un attiecīgas nodokļu listes izsūta maksātājiem.

Nodokļu maksātājs var apstrīdēt savas mantas ienesīguma vērtības aplēšanu. Pēdējais var būt nepareizs aiz sekošiem iemesliem:

- 1) ja pieņemtas augstākas nomas, nekā faktiski bijušas,
- 2) nepareizi izdarīti atvilkumi,
- 3) pielaistas vienkāršas aplēsuma kļūdas u. c.

Ja maksātājs šādas nepareizības atrod, tad viņš var m ē n e š a l a i k ā no tās dienas, kad par nodokļu listu izsūtīšanu izsludināts „Valdības Vēstnesī“, iesniegt rakstiski iebildumus attiecīgai pilsētas nekustamas mantas nodokļa komisijai, kuŗa to skata cauri un ievēro vai atraida. Šādu iebildumu iesniegšana attiecas uz to gadu, kuŗā notiek vispārēja pilsētu un miestu nekustamas mantas vērtēšana nākošiem trim gadiem.

Iebilduma raksta paraugu skat. pielikumā № 24.

Ja iecirkņu komisiju lēmumi maksātāju neapmierina vai apmierina tikai pa daļai, tad maksātājs var pārsūdzēt galvenai komisijai 14 d i e n u l a i k ā, skaitot no lēmuma paziņošanas dienas sūdzētājam. Pārsūdzība rakstāma uz galvenās kommissi-

jas vārdu un iesniedzama pilsētas nekustamas mantas nodokļa komisijai, kuŗas priekšsēdētājs to piesūta galvenai komisijai ar savu atsauksmi.

Galvenās pilsētu nekustamas mantas nodokļa komisijas lēmumi pārsūdzami Senātā viena mēneša laikā, no lēmuma paziņošanas dienas sūdzētājam. Pārsūdzība rakstāma uz Senāta vārdu un iesniedzama galvenai komisijai, kuŗas priekšsēdētājs to piesūta Senātam ar savu atsauksmi.

Lūgumi nokavēta iebilduma vai pārsūdzības termiņa atjaunošanai, ja nokavējums noticis aiz svarīgiem iemesliem (brīvības atņemšana, grūta slimība un tml.), iesniedzami tai komisijai, kuŗas lēmumu lūdzējs vēlas pārsūdzēt (skat. pielikumā analogisko paraugu № 16.).

Pārsūdzības papildu aplikšanas gadījumos. Nekustamu mantu, kuŗa nav aplikta ar nodokli vispārējā termiņā, vai aplikta mazākos apmēros nekā pienācās, aplik ārpus vispārējā termiņa, pie kam šajos gadījumos kā samaksas, tā iebilduma termiņš skaitāms 1 mēnesis no nodokļu listes izsniegšanas dienas. Iesniegumu paraugam var izlietot vispārējiem gadījumiem paredzētos paraugus (sk. attiecīgos pielikumus).

Atvieglājumi nodokļa maksātājiem nelaiemes gadījumos (force majeure). Finanču ministriņ ir tiesība uz maksātāja lūgumu, ja tā manta cietusi no ugunsgrēka, plūdiem, vai citiem nelaiemes gadījumiem, vai kuŗš atrodas sevišķi spaidīgos apstākļos, valstij par labu ņemamo nodokļa daļu samazināt vai pavisam atlaist, — bet pašvaldībai pienākošos nodokļa daļu samazināt vai pavisam atlaist var tikai ar pēdējās piekrišanu. (Skat. pielikumā paraugu № 23.).

Nodokļa samaksa. Pilsētu nekustamas mantas nodokļa samaksas kārtība tāda pat kā tirdzniecības-rūpniecības un pārējiem nodokļiem. Bez tam maksātājiem ieteicams griezt vērību uz paskaidrojumiem par samaksas kārtību un termiņiem, kādi iespiesti uz nodokļu listēm.

D. Nodoklis no lauku nekustamas mantas.

(Nod. nolikuma 57.—108. p. p.)

XX. Ko apliek ar lauku nekustamas mantas nodokli un kas no tā atsvabināts.

Ar nodokli no lauku nekustamas mantas apliek visu nekustamu mantu uz laukiem (likumā teikts: „ārpus pilsētu administratīvām robežām“). Nodokli ņem par labu valstij un pašvaldībām.

Kas attiecas uz atsvabināšanu no šā nodokļa, tad te jāizšķir trejāda veida atsvabināšanas:

- I. Īpašumi, kas atsvabināti tiklab no valsts, tā arī no pašvaldības nodokļa;
- II. Īpašumi, kas atsvabināti no nodokļa valstij par labu un
- III. Īpašumi, kas atsvabināti no nodokļa pašvaldībām par labu.

I. No nodokļa valstij un pašvaldībām par labu atsvabināti:

a) valsts un pašvaldību zeme un nekustama manta, kuŗu lieto to tiešiem mērķiem, vai vispārējiem labierīcības nolūkiem, b) publiskā lietošanā esošie satiksmes ceļi un tiem pieskaitītas zemes joslas līdz ar ēkām un citām celtnēm, c) dažādu konfesiju likumā noteikti īpašumi, d) labdarības, mācības, kultūrēlo un zinātnisko biedrību un iestāžu, kā arī sabiedrīso iestāžu uzturēto slimnīcu, sanātōriju un atpūtas namu ēkas, ciktāl tās lieto šo biedrību un iestāžu tiešiem nolūkiem, kā arī zem minētām ēkām esošā zeme, e) aizsargu meži, dabas un kultūras pieminekļi, alejas un parki, kuŗi aizsargāti ar likumu, f) nederīga zeme (purvi, ceļi, smiltāji, grāvji, pagalmi, zeme zem ēkām un ūdeņiem), ja tā nedod ienākumu.

II. No valstij par labu maksājamā nodokļa, bez jau augšā minētiem īpašumiem vēl atsvabināti, (bet gan maksā nodokli pašvaldībām): a) valsts nekustama manta, ja tā nav pret atlīdzību nodota privātā lietošanā; b) labdarības, mā-

cības, kultūrēlo un zinātnisko biedrību un iestāžu zemē, ciktāl šīs biedrības un iestādes to lieto saviem tiešiem nolūkiem un neiznomā vai neizīrē; c) visi valsts meži līdz ar piederīgām zemēm un ēkām; d) nekustama manta ar taksētu ienesīguma vērtību līdz 500 latiem (10 taksācijas rubļi).

III. No nodokļa par labu pašvaldībām, bez I. nodaļumā minētiem īpašumiem, atsvabināta (bet gan maksā nodokli valstij) — vietējo pašvaldību nekustama manta to robežās, kura nav pret atlīdzību nodota privātā lietošanā.

Piezīme. 1928. g. izņēmuma veidā lauku nekustamas mantas nodokli pamazina un atlaiž saskaņā ar šādiem noteikumiem („V. V.” 1929. g. 7. martā № 54):

Nekustamas mantas nodoklis 1928. g. nav ņemams:

a) no saimniecībām ar zemes kopplatību līdz 17 ha un
b) no saimniecībām ar zemes kopplatību pāri par 17 ha, ja viņas 1928. gadā cietušas no plūdiem, krusas vai neražas vairāk par 75%. Saimniecībām ar zemes kopplatību pāri par 17 ha, ja tās cietušas pāri par 50% līdz 75%, nodoklis pamazināms uz pusi. Nekustamas mantas nodokļa pamazināšana un atlaišana neattiecas uz atsevišķi no lauksaimniecības vērtējamiem objektiem. Nekustamas mantas nodokļa atlaišanu par 1928. gadu tām saimniecībām, kuru zemes kopplatība nepārsniedz 17 ha, izdara apriņķa lauku nekustamas mantas vērtēšanas komisija uz esošo datu pamata, bet pārējos gadījumos ierosinājums par nodokļa pamazināšanu vai atlaišanu iesūta pagasta valde ar savu atsauksmi uz cietušo saimniecību īpašnieku vai viņu vietnieku lūgumu vietējai apriņķa lauku nekustamas mantas vērtēšanas komisijai. Apriņķa resp. iecirkņa komisija skata cauri iesniegtos ierosinājumus un savu lēmumu par pamazināto resp. atlaisto nodokli paziņo attiecīgai pagasta valdei, atsevišķi uzrādot valsts un pašvaldības nodokļu daļu, atzīmēšanai nodokļa maksātāju sarakstos, bet kopsummā par notecējušo mēnesi pēc pagastiem — Nodokļu departamentam. Apriņķa resp. iecirkņa komisijas lēmumu pagasta valde paziņo nodokļa maksātājiem viena mēneša laikā no lēmuma saņemšanas dienas. Ja pamazinātā nodokļa valsts daļa nepārsniedz vienu latu — nodoklis nav ņemams. Apriņķa resp. iecirkņa komisijas lēmumi pārsūdzami Nodokļu departamentam 1 mēneša laikā no lēmuma paziņošanas dienas nodokļa maksātājam. Nodokļu departamenta lēmums ir galīgs. Ja kāds no 1. pantā minētā nodokļa mak-

sātājiem būtu viņam uzlikto nodokli par 1928. gadu samaksājis, tad samaksātais nodoklis jāpārskaita uz nākošā gada maksājumiem.

XXI. Kā aplēs nodokli?

Nodokli ņem valstij par labu ne vairāk par 0,2% no lauku nekustamas mantas ienesīguma vērtības. Pašvaldības, turpretīm, var ņemt ne vairāk kā 1,3% no lauku nekustamas mantas ienesīguma vērtības. Pašvaldības nodokļa daļas noteikšana atkarājas no vietējās pagasta padomes, bet valsts daļa no finanču ministra.

Lauku nekustamas mantas ienesīguma vērtību aplēs divējādā veidā:

- 1) pēc bij. Krievijas kadastra datiem (Vidzemē, kur kadastrs izvests), atsevišķi no zemes vērtējot ēkas un citus peļņu nesošus objektus;
- 2) pēc Latvijas valdības pagaidu novērtējuma datiem.

1) Ienesīguma vērtības noteikšana pēc bij. Krievijas kadastra datiem. Bij Krievijas valdība Vidzemē dažos apgabalos 1901. g. izveda zemes kadastru, noteicot ienākumu zelta rubļos. Tagad šos bij. Krievijas taksācijas rubļus pārvērs latos, rēķinot vienu taksēto ienākuma rubli līdzīgu 50 latiem. Tā tad, ja kādas lauku mājas novērtētas bij. Krievijas valdības laikā uz 100 taksētiem zelta rubļiem, tad tās tagadējā ienesīguma vērtība būs $50 \text{ lati} \times 100 = 5000 \text{ lati}$. No šīs ienesīguma vērtības tad arī ņem nodokli augšā aprādītā apmērā (ne vairāk kā 1,5%).

2) **Pagaidu vērtēšana.** Bij. Krievijas valdība visos Latvijas apgabalos vērtēšanu neizveda un tajos tāpēc nav taksācijas rubļu, no kuriem izejot varētu aplēs ienesīguma vērtību latos. Šajos apgabalos Latvijas valdība ir izvedusi pagaidu vērtēšanu. Visus pagastus iedala grupās pēc attiecīgā pagasta aņamzemes vidējā labuma. Tad katrai grupai noteic latos vidējo ienesīguma vērtību no 1 aņamzemes ha. Vienas ziņāmas saimniecības ienesīguma vērtību nodokļa aplēšanai tad nu atrod — reizinot viena hektara ienesīguma vērtību, kāds noteikts, uz aņamzemes hektaru skaitu. Citām zemes kultūrām ir, protams, noteikta cita ienesīguma vērtība. Likums paredz katras saimniecības zemes iedalīšanu šādās kultūrās:

- 1) aņamzeme,
- 2) pļavas,
- 3) pastāvīgas ganības un krūmāji,

- 4) mežs,
- 5) nevērtējami aizsargu meži, parki un alejas,
- 6) nederīga zeme.

Skaidrības labad pievedīsim šādu piemēru. Jāaplēš ienesīguma vērtība saimniecībai, kurā ir 30 ha aŗamzemes, 20 ha ŗlavu un 10 ha nederīgas zemes. Zināms, ir, ka attiecībā uz aŗamzemi pagasts iedalīts X-tā grupā, kurā aŗamzemes ienesīguma vidējā vērtība būtu noteikta uz Ls 150 par 1 ha. Ja šai saimniecībai būtu 2. šķiras ŗlavas, kuŗu ienesīguma vērtību likums nosaka no 300—800 ls par ha un ja pagasta nodokļa komisija šās mūsu aplēšamās saimniecības 1 ha ŗlavu vērtību būtu tieši noteikusi uz 400 latiem, tad šās saimniecības ienesīguma vērtība sastādīsies šādi:

Ls 150	×	30	=	Ls 4.500	—	par aŗamzemi
„ 400	×	20	=	„ 8.000	—	„ ŗlavām
„ —	—	—	—	„ —	—	„ nederīga zeme

Ls 12.500 saimn. kopējā ienesīguma vērtība.

Ja tiklab valsts, kā arī pašvaldība ņemtu nodokli visaugstākos likuma atļaujas apmēros, tad šādai saimniecībai būtu jāmaksā nodoklis (valstij un pašv.) $Ls \frac{12.500 \cdot 1,5}{100} = Ls 187,50$.

Visā pilnībā še nav iespējams pievest ziņas par to, kādā grupā katrs pagasts Latvijā ieskaitīts, kāda katrai grupai un katrai kultūrai noteikta ienesīguma vērtība, bet maksātāji šās ziņas var dabūt savā pagasta valdē.

Atsevišķas vērtēšanas gadījumi. Šie gadījumi attiecas uz objektiem, kuŗiem nav lauksaimnieciska rakstura, bet kuŗus tomēr apliek ar lauku nekustamas mantas nodokli: 1) ēkas vai to daļas, kuŗās ievietoti tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumi, 2) ēkas, kuŗas paredzētas izīrēšanai un nav saistītas ar lauksaimniecības un zvejniecības tiešām vajadzībām, 3) ienākumu nesoši nomas laukumi, kā arī ūdeņi un visāda veida zemes bagātības, ja tās netiek izlietotas vienīgi saimniecības iekšējām vajadzībām, izņemot kūdra purvus, kuŗi nav atsevišķi vērtējami.

Šinīs gadījumos ienesīguma vērtību aplēš sekoši: no šo objektu iepriekšējā gada brutto ienākuma atvelk:

no veikaliem.....	80%	no brutto ienākuma,
no dzīvokļiem, rūpniecības iestād. un		
citām vajadzībām izīrētām telpām	90%	„ „ „

no izmantojamām zemes bagatībām
(kaļķu, smilts, grants, akmeņu,
māla, gipsa un mergeļa slāņi).. 50% no brutto ienakumā.

Pēc šādiem atvilkumiem palikušo netto ienākumu kapitālīzē ar 5%, citiem vārdiem, pareizina ar 20. Tad dabūjam šo objektu ienesīguma vērtību, no kuŗas izejot aplēš nodokli augšā minētos apmēros.

XXII. Nodokļu maksātāju pārsūdzības.

Pie citiem valsts nodokļiem pašiem maksātājiem jāiesniedz zināma veida paziņojumi par saviem ienākumiem, apgrozījumiem u. t. t., uz kuŗu pamata tad nodokļu iestādes aplēš un uzliek nodokļus. Pie aplikšanas ar lauku nekustamas mantas nodokli pašiem maksātājiem nekādi paziņojumi uz savu roku nav jāiesniedz, bet nodokļu iestādes pašas aplēš mantas ienesīgumu pēc viņu rīcībā esošām ziņām. Par to tad paziņo maksātājiem un ja nu te maksātājs atrod aplēsto ienesīguma vērtību par nepareizu, tad var iesniegt noteiktā kārtībā un laikā sūdzības. Par to, kā iesniedzamas sūdzības, še gribam iepazīstināt maksātājus sīkāk.

Tanīs apgabalos, kur ienesīguma vērtību aplēsto pēc tak-sācijas rubļiem, tur pārsūdzības nāk retāk priekšā un tās var pamatoties uz vienkāršām rēķināšanas kļūdām.

Citāda lieta ir, kur ienesīguma vērtību noteic uz pagaidu vērtēšanas pamata. Te sūdzības būs vietā sevišķi tajos gadījumos, ja pagasta lauku nekustamas mantas nodokļa komisija ieskaitījusi saimniecības vienu vai otru zemes kultūru augstākā šķirā, nekā tas patiesībā nāktos. Sūdzības par pagasta komisijas izdarīto vērtēšanu iesniedzamas attiecīgai aprīņķa resp. iecirkņa komisijai viena mēneša laikā no novērtējuma paziņojuma saņemšanas dienas, bet kur īpašnieks nav atrasts un paziņojums nav izsniegts — viena mēneša laikā no vērtēšanas kopsavilkuma izkāršanas dienas pagasta valdes telpās. Sūdzības rakstāmas uz aprīņķa resp. iecirkņa komisijas vārda, bet iesniedzamas pagasta komisijai. Sūdzības par-raugi sk. pielikumā № 17. Ja aprīņķa resp. iecirkņa komisijas lēmums maksātāju neapmierina, tad viņš var pārsūdzēt galvenā lauku nekustamas mantas nodokļa komisijā (pārsūdzība iesū-tama vietējai apr. resp. iecirkņa komisijai). Galvenās kom. lē-mumu var pārsūdzēt Senātā.

Atsevišķas vērtēšanas gadījumiem, kur — kā to redzējām — noteic ienesīguma vērtību tādiem objektiem, kuŗi nav lauksaimnieciski, bet kuŗiem tomēr jāmaksā lauku nekustamas mantas nodoklis, maksātāji var pārsūdzēt nepareizi aplēsto ienesīguma vērtību tādā pat kārtībā, kā augšā minēts.

Vēl piezīmējams, ka lauku nekustamas mantas nodokļa maksātājiem jāsniedz nodokļu iestādēm visas ziņas, kādas šīs iestādes pieprasītu.

Kas attiecas uz iesniegumiem šā nodokļa lietās, tad tie atsvabināti no zīmognodēvas, izņemot pārsūdzības galvenā komisijā un Senātā.

XXIII. Atvieglojumi jaunsaimniekiem.

Likums piešķir jaunsaimniekiem dažus atvieglojumus attiecībā uz lauku nekustamas mantas nodokli. Jaunsaimniecību nekultivētas zemes atsvabinātas no valsts un pašvaldības nodokļa uz 6 gadiem.

Pārējās jaunsaimniecības, kuŗas ierīkotas uz fonda vai privātas zemes un kuŗām piešķiršanas laikā nav bijis vajadzīgo ēku, vai arī tās bijušas nepietiekošas, atsvabinātas no lauku nekustamas mantas nodokļa 6 gadu laikā valstij par labu (bet tādām jaunsaimniecībām tomēr jāmaksā nodokļa daļa pašvaldībām).

Tāpat uz 6 gadiem, skaitot no 1927. gada, no šā nodokļa valsts daļas atsvabinātas kuŗā izpostītās saimniecības. Par kuŗā izpostītām saimniecībām skaitās tādas, kuŗām jau 1921. gadā piešķirts nodokļa atvieglojums vismaz par 2 nopostītām ēkām.

Citi atvieglojumi. Nelaiemes gadījumos cietušām saimniecībām (nejaušs ugunsgrēks, plūdi, krusa, lopu sērgas u. t. t.) var pazemināt nodokli par 50% vai atlaist pavisam (tikai attiecībā uz valsts daļu).

Pazeminājumu vai valsts nodokļa dzēšanu var attiecināt uz saimniecībām, kuŗas augšminētos apstākļos zaudējušas:

- 1) vairāk kā 50% no normālā brutto gada ienākuma, vai
- 2) ne mazāk kā pusi no normas ēkām, vai
- 3) ne mazāk kā pusi no dzīvā inventāra.

Lūgumi par atsvabināšanu no lauku nekustamas mantas nodokļa valsts daļas maksātājiem jāiesniedz pagasta valdēm, kuŗas tad rikojas tālāk.

Saprotama lieta, ka nodokļa maksātāji šādos nelaiemes gadījumos var lūgt arī vietējās pašvaldības, lai tās atsvabina viņus no pašvaldības nodokļa daļas.

Saimniecībām ar nepietiekošu ēku skaitu ir tiesības uz zināmu ienesīguma vērtības pazeminājumu.

Lūguma paraugs dēļ atsvabināšanas no valsts nodokļa daļas sk. pielikumā № 18.

Nodokļa samaksa. Lauku nekustamas mantas nodokļa valsts un arī pašvaldības daļas nomaksājamas vietējās pagasta valdēs. Par laikā nenomaksāto nodokli jāmaksā soda nauda 1% apmērā no nodokļa summas katru mēnesi.

E. Ienākuma nodoklis.

(Nodokļu nolikuma 4.—56. p. p.)

Apliekamie ienākuma avoti.

Ar progresīvo ienākuma nodokli apliek visāda veida ienākumu, kuŗu maksātājs saņem no sekošiem ienākuma avotiem:

- 1) no kapitāla;
- 2) no nekustamas mantas, jā šās mantas izmantošanai nav lauksaimniecības vai tās blakus nozaŗu raksturs, kā arī zvejniecības vai zivkopības raksturs;
- 3) no tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumiem;
- 4) no darba algas;
- 5) no nodarbošanās ar brīvām profesijām;
- 6) no dažāda veida citiem ienākumiem.

XXIV. Ienākuma nodokļa maksātāji.

Ienākuma nodokļa maksātāji ir: 1) fiziskas personas, 2) juridiskas personas un 3) guļošie mantojumi.

1) **Ienākuma nodokļa maksātāji — fiziskas personas.** Ienākuma nodokli maksā visas Latvijā pastāvīgi dzīvojošas personas, kā arī tās, kuŗas nodokļa gadā nodzīvojušas Latvijā ne mazāk kā sešus mēnešus. Ienākuma nodokli maksā arī ārpus Latvijas dzīvojošas personas, neatkarīgi no pavalstniecības, no tiem ienākumiem, kuŗus viņas saņem no viņu īpašumā, valdīšanā vai lietošanā esošas nekustamas mantas un viņu īpašumā esošiem tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumiem, kā arī no pensijām, pabalstiem, dienesta un dažāda cita veida atalgojumiem, ja šajā punktā minētie ienākuma avoti atrodas Latvijā.

2) **Ienākuma nodokļa maksātāji juridiskas personas.** Juridiskas personas maksā ienākuma nodokli, ja to uzņēmumu pārvaldes atrodas Latvijā, no visiem ienākumiem, bet ja to uzņēmumu pārvaldes neatrodas Latvijā — no ienākumiem, kuŗus

viņas saņem no viņu īpašumā, valdīšanā vai lietošanā esošas nekustāmas mantas vai tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumiem, ja šie ienākumu avoti atrodas Latvijā. Ārzemju akciju biedrības, akciju bankas un apdrošināšanas biedrības maksā ienākuma nodokli tikai no ienākumiem, kurus viņas saņem no operācijām Latvijā.

3) **Guļošie mantojumi** aplikami ar ienākuma nodokli līdz viņu pāriešanai mantinieku rokās.

XXV. Ienākumu avoti, kurus neapliek ar ienākuma nodokli.

Ar ienākuma nodokli neapliek:

- 1) ienākumus no nodarbošanās ar lauksaimniecību, un tās blakus nozarēm;
- 2) ārkārtējus ienākumus, kā vienreizējus dāvinājumus, mantojumus, pūra naudas, apdrošināšanas summu izmaksas un tml. mantas pieaugums;
- 3) ienākums no valsts un pašvaldību darbinieku ģimenes piemaksām;
- 4) izmaksas, kuŗas saņem slimo kasu dalībnieki (pa slimības laiku);
- 5) valsts vai citu iestāžu pabalstus;
- 6) atlīdzības par zaudējumiem no ārkārtējiem nelaimes gadījumiem;
- 7) ienākumus, kuŗus Latvijā pastāvīgi dzīvojošas fiziskas personas saņem no ārpus Latvijas esošas nekustāmas mantas un tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumiem;
- 8) ārzemēs esošo fizisko un juridisko personu ienākumus, kuŗus tās saņem par Latvijas uzņēmumos noguldītiem vai tiem aizdotiem kapitāliem;
- 9) sekošas pensijas: a) kaŗavīru, valsts ierēdņu un kalpotāju pensijas, b) pensijas, kuŗas piešķirtas saskaņā ar papildinājumiem un pārgrozījumiem noteikumos par kaŗavīru, valsts ierēdņu un kalpotāju pensijām, c) skolotāju pensijas, d) kaŗa invalidu, viņu atraitņu un bērņu pensijas un pabalsti, e) pensijas, kuŗas piešķirtas saskaņā ar papildinājumiem likumā par cietušo kaŗavīru un viņu ģimenes locekļu pensijām.

XXVI. Personas, kuŗas atsvabinātas no ienākuma nodokļa.

Ienākuma nodokli nemaksā:

- 1) fiziskas un juridiskas personas, kuŗu ienākumi nepārsniedz 2000 latus gadā;
- 2) valsts, komūnālietādes, dažādas biedrības un savienības ar vispār derīgu vai labdarīgu mērķi bez peļņas gūšanas nolūka;
- 3) ārvalsts diplomātiskie pārstāvji, pie viņiem piekomsandētie ierēdņi un kalpotāji, ja pēdējie nav Latvijas pa-valstnieki un ja Latvijas valsts pārstāvji bauda attiecīgās valstīs tādas pašas tiesības.

XXVII. Kā apliek ar ienākuma nodokli.

Aplikšanā ar ienākuma nodokli notiek šādas atsevišķas darbības, kas jāņem vērā nodokļu maksātājam: 1) Ienākuma un nodokļa aplēšana, 2) Deklarāciju sastādīšana un iesniegšana, 3) Nodokļu listes saņemšana un pārbaudīšana, 4) Iebildumu un pārsūdzību iesniegšana un 5) Nodokļa samaksa.

Apliekamā ienākuma un nodokļa aplēšana.

Apliekamā ienākuma aplēšana vispār notiek pēc šādas shēmas:

Gada brutto ienākums	Ls.....
Dažādie atskaitījumi un atvieglojumi	„
<hr/>	
Apliekamais ienākums....	Ls.....

Tā tad apliekamā ienākuma aplēšanai jāzin: 1) ko skaitīt katrā atsevišķā gadījumā pie brutto ienākuma un 2) kādus atskaitījumus un kādā kārtībā var atņemt no brutto ienākuma, tāpat kādus atvieglojumus bauda nodokļu maksātājs. Kas zīmējas uz atskaitījumiem un atvieglojumiem, tad tie ir daļa tādu, kas attiecas uz visām ienākuma grupām, bet daļa tādu, kas attiecas tikai uz noteiktu ienākuma grupu.

Nodokļu nolikumā 11. un 12. p. p. nosaka, ko no brutto ienākuma var atvilkt un ko nevar?

Apliekamā ienākuma aplēšanai no gada ienākuma vispār var atvilkt:

- 1) visus izdevumus, kuŗi saistīti ar attiecīgā ienākuma iegūšanu, nodrošināšanu un uzturēšanu;
- 2) parādu procentus;
- 3) visāda veida periodiskas izmaksas citām personām, kuŗas maksātājiem ir obligātoriskas uz likuma, apstiprināta testāmenta, tiesas sprieduma vai notāriāli noslēgta līguma pamata;
- 4) dzīvības apdrošināšanas prēmijas līdz 50 latiem;
- 5) dalības naudas dažāda veida palīdzības kasēs (pensiju, pūra un bērņu kasēs, kā arī atraitņu un bāriņu apgādāšanai);
- 6) visāda veida tiešos nodokļus, izņemot ienākuma nodokli;
- 7) ģimenes locekļu uzturas minimuma daļu (skat. turpmāk Ģimenes atvieglojumi“).

No gada ienākuma nevar atvilkt:

- 1) izdevumus maksātāja un viņu piederīgo uzturam, kā: par dzīvokli, uzturu, apģērbu, apkalpošanu, apkopšanu un audzināšanu;
- 2) maksātāja labprātīgus ziedojumus un pabalstus citām personām, biedrībām un iestādēm;
- 3) izdevumus mantas uzlabošanai un pavairošanai, veikala paplašināšanai un kapitāla noguldīšanai;
- 4) mantas un kapitāla zaudējumus;
- 5) izdevumus, kuŗi saistīti ar ieņēmumu avotiem, no kuŗiem ienākumus ar nodokli neapliek.

Tie ir vispārējie atskaitījumi un, otrkārt, atskaitīšanai nepieļautie izdevumi; par atsevišķiem ienākumu avotiem piemērojamiem atskaitījumiem jārunā pie katra avota atsevišķi.

1. Ienākumi no kapitāla.

Par ienākumu no kapitāla skaitās ieņēmumi no kapitāla ieguldīšanas visādos veidos.

No šiem brutto kapitāla ienākumiem apliekamā ienākuma aplēšanai var atskaitīt izdevumus par kapitāla glabāšanu, apdrošināšanu u. t. t.

2. Ienākumi no neiznomātas resp. neizīrētas nekustamas mantas.

Par ienākumu no neiznomātas resp. neizīrētas nekustamas mantas skaitās ieņēmums no ēkām, laukiem u. t. l.

Atskaitīt var izdevumus:

- a) pārvaldei (pārvaldnieka algu, sētnieka algu u. t. t.) un kalpotāju algas;
- b) ēku remontam;
- c) apdrošināšanai un aptīrīšanai;
- d) normālai ēku un inventāra vērtības dzēšanai;
- e) uz mantu esošu parādu procentu samaksai;
- f) nodokļus (nekustamas mantas nodokli un citus, kas tieši saistīti ar nekustamo mantu);
- g) pārējos izdevumus, kas tieši saistīti ar nekustamo mantu.

Izdevumus normālai ēku un inventāra vērtības dzēšanai (d. punkts) var atskaitīt augstākais šādos apmēros:

Dzīvojamām mājām ar ēkām, kas pie tām pieder:

	Augstākais atsk. procents
mūra un dzelzsbetona	2%
koka	5%
jauktām	4%

Ēkām un pārējām ietaisēm tirdzniecības rūpniecības un lauksaimniecības nolūkiem:

mūra, metala un dzelzsbetona	3%
koka	6%
jauktām	5%

Inventāram un meliorācijai:

mašīnām un darba rīkiem	15%
dzīvam un nedzīvam inventāram	10%
meliorācijai	5%

Jāņem vērā, ka atskaitījumus ēku un inventāru vērtības dzēšanai pēc augšā pievestiem likumiem, kā arī citus faktiskos izdevumus nodokļu komisijas ievēro vienīgi tajos gadījumos, ja nodokļu maksātājs ved grāmatas par visiem saviem ienākumiem. Turpretim, ja maksātājs grāmatas neved, par apliekamo nekustamas mantas ienākumu pieņem to, kāds aplēsts nekustamas mantas nodokļa komisijā (atskaitot nekustamas mantas nodokli un parādu %%).

Ja mājas īpašnieks ar savu ģimeni apdzīvo pilsētā visu vai daļu no savas mājas, tad pie viņa ienākuma piešķaitāma šo telpu īre normālā lielumā.

3. Ienākumi no iznomātas resp. izīrētas nekustamas mantas.

Par ienākumu no iznomātas resp. izīrētas nekustamas mantas skaitās saņemtā nomas vai īres nauda.

Atskaitīt v a r :

- a) procentus par parādiem, kuŗi ir uz nekustamo mantu;
- b) normālo procentu ēku un līdziznomātā inventāra dzēšanai (atskaitījuma normas skat. 2. nodaļījumā „Ienākumi no neizīrētas resp. neiznomātas nekustamas mantas”);
- c) daļu no pārvaldes, remontu, apdrošināšanas vai aptīrīšanas, nodokļu u. c. tml. izdevumus, ciktāl pēc līguma īpašnieks tos uzņēmis uz sevis.

4. Ienākumi no nomātas resp. īrētas nekustamas mantas.

Par ienākumu no nomātas, resp. īrētas nekustamas mantas skaitās ieņēmums no ēkām, laukiem u. t. l. nomātiem īpašumiem.

Atskaitīt v a r :

- a) nomas resp. īres naudu;
- b) normālo procentu no nomniekam resp. īrniekam piederošā inventāra vērtības (atskaitījuma normas skat. nodaļījumā „Ienākums no neizīrētas resp. neiznomātas nekustamas mantas”);
- c) daļu no pārvaldes, remonta, apdrošināšanas un aptīrīšanas, nodokļu u. c. tml. izdevumiem, ciktāl tos pēc līguma nomnieks resp. īrnieks uzņēmis uz sevis.

5. Ienākumi no tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumiem.

Par ienākumiem no tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumiem skaitās ienākumi par pārdotām, kā arī uz parādu izdotām precēm, pieskaitot arī to no uzņēmuma ņemto preču vērtību, kas izlietas maksātāja un viņa ģimenes vajadzībām.

Atskaitīt v a r :

ar uzņēmumu tieši saistītos izdevumus un zaudējumus. (Pie uzņēmuma izdevumiem tomēr nevar pieskaitīt procentus par paša īpašnieka uzņēmumā ieguldīto kapitālu, kā arī īri par īpašniekam piederošā uzņēmuma telpām un algu īpašniekam kā uzņēmuma vadītājam.)

Šis apliekamā ienākuma aplēšanas veids pie tirdzniecības-rūpniecības uzņēmumiem tikai tad spēkā, ja šie uzņēmumi nemaksā tirdzniecības-rūpniecības nodokli. Turpretim, ja uzņēmumi aplikti ar procentuālo peļņas nodokli, par to apliekamiem ienākumiem skaita peļņu, kas aplēsta tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijā, atskaitot no tās tirdzniecības-rūpniecības nodokļa summu.

6. Ienākumi no darba algas.

Par ienākumu no darba algas skaitās atalgojums par kalpošanu valsts un komūnālietādēs, kā arī privātos uzņēmumos, pieskaitot arī atalgojumam īres naudu, ja maksātājs saņem no uzņēmuma brīvu dzīvokli.

Piezīme 1: Ir vienalga, vai atalgojumu saņem skaidrā naudā vai produktos,

2: Valsts un komūnālietātāju ierēdņiem izmaksājamās braucamās un uztura naudas, kā arī summas viņu kanceļu izdevumiem nav pieskaitāmas pie viņu ienākumiem.

Atskaitīt no augšējiem ienākumiem v a r :

- 1) 40% no ienākuma kopsummas;
- 2) ar likumu vai līgumu noteiktus maksājumus pensiju kasēs;
- 3) maksājumus apdrošināšanai pret nelaimes gadījumiem vai pret darba nespēku.

Piezīme. Ienākumiem no darba algas 40% atskaitījumu ziņā pielīdzināti arī žurnālistu un rakstnieku ienākumi no rakstniecības, slimo kasu un valsts ierēdņu ārstu honorāri, kuŗus tie saņem no atsevišķiem pacientiem, kā arī amatnieki, kuŗi nodarbojas savā arodā personīgi vai ar savas ģimenes locekļiem, vai ar ne vairāk kā 2 mācekļiem.

7. Ienākumi no nodarbošanās ar brīvām profesijām.

Par ienākumu no nodarbošanās ar brīvām profesijām skaitās ieņēmumi no brīvi praktizējošu ārstu, skolotāju, advokātu un citu prakses, tāpat arī no peļņas, kuŗu rakstnieki, mākslinieki un zinību vīri saņem par saviem rakstnieciskiem un mākslas darbiem, kā arī atalgojumi par mācības pasniegšanu un audzināšanu.

Atvilkt var:
izdevumus, kuri tieši saistīti ar minēto darbinieku profesionālo nodarbošanos.

8. Dažāda veida ienākumi.

Par ienākumiem no dažāda veida citiem ienākumavotiem skaitās pensijas un pabalsti, periodiski atkārtotošās apdrošināšanas summas un dažādu dāvinājumu izmaksas, mantinieku ienākumi par testātoru autora tiesībām un citu gadījumu veida ienākumi.

Piezīme: Ienākumi no pensijām, kuŗas ar sevišķu likumu atsvabinātas no nodokļiem (skat. nodalījumā „Ienākumu avoti, kuŗus neapliek ar ienākuma nodokli“ 9. pkt.), nav pieskaitāmi apliekamiem ienākumiem, bet no pārējo pensiju ienākumiem apliekamas summas aplēšanai jāatvelk 40% no visa pensiju ienākuma.

9. Juridisko personu ienākumi.

Par juridisko personu ienākumiem skaitās: 1. visāda nosaukuma peļņas daļas (procenti, dividendi u. tml.), kuŗas izmaksā uzņēmuma dalībniekiem un 2. atskaitījumi no peļņas pārādu vai pamatkapitālu dzēšanai, uzņēmumu uzlabošanai un paplašināšanai, kā arī atskaitījumi dažādu nosaukumu rezerves un amortizācijas kapitālos, pie kam pēdējie tikai tad, ja tie pāršniedz likumā noteiktās dzēšanas normas.

No augšējā kārtībā aplēstā ienākuma atskaita 3% no pamata vai dalības kapitāla un tikai atlikums apliekams ar nodokli.

Piezīme. Pie patērētāju kooperatīvu ienākumiem nav pieskaitāmas biedriem izmaksājamās dividendes uz iepirkumiem.

XXVIII. Ģimenes atvieglojumi.

Ģimenes atvieglojumiem jāpieskaita 1) sevišķie atvilkumi no ienākuma un 2) atvilkumi no aplēstā nodokļa. Pie tam jāpiezīmē, ka par ģimenes locekļiem likums neskaita maksātāja sievu, bet vīra un sievas aizgādībā esošos tiešos radniekus un citus ģimenes locekļus, kuri maksātāja ģimenē dzīvo un kuŗu uzturēšana likumīgi piekrīt maksātājam, vai kuŗus maksātājs faktiski uztur un kuŗi bez tam paši nav spējīgi sevi uzturēt.

1. Atvilkumi no ienākuma.

Maksātājam-ģimenes cilvēkam ir tiesība par katru likumā atzīto ģimenes locekli atvilkt 144 latus no kopējā ienākuma, bez tiem atvilkumiem, kurus tam tiesība izdarīt uz citu likuma noteikumu pamata.

2. Atvilkumi no aplēstā nodokļa.

Bez atvilkuma no ienākuma, likums atļauj atvilkt ģimenes cilvēkam-maksātājam no aplēstā nodokļa zināmu procentu, bet tikai tajā gadījumā, ja maksātāja gada ienākums nepārsniedz 3.200 latus.

Ja apgādājamo ģimenes locekļu skaits ir	No aplēstā nodokļa atvelk
1	5 ⁰ / ₀
2	10 ⁰ / ₀
3	15 ⁰ / ₀
4	25 ⁰ / ₀
5	35 ⁰ / ₀

par katru tālāko 10% vairāk.

XXIX. Ienākuma nodokļa aplēšana.

Pēc augšā aprādītā veidā atrastiem aplikamiem ienākumiem ienākuma nodokli aplēš, izlietojot īpašu šim nolūkam sastādītu progresīvu tabulu. Saīsinātā veidā nodokļa summas atsevišķiem ienākumiem šādas:

Ienākums (latos)			Nodoklis (latos)		
Pari par	2.000 līdz	2.100	No	58,30 līdz	65,00
" "	2.100 "	2.200	"	65,80 "	72,50
" "	2.200 "	2.300	"	73,30 "	80,10
" "	2.300 "	2.400	"	80,90 "	87,80
" "	2.400 "	2.500	"	88,50 "	95,50
" "	2.500 "	2.600	"	96,30 "	103,30
" "	2.600 "	2.700	"	104,00 "	111,10
" "	2.700 "	2.800	"	111,90 "	119,00
" "	2.800 "	2.900	"	119,80 "	127,00
" "	2.900 "	3.000	"	127,00 "	135,00
" "	3.000 "	3.100	"	135,80 "	143,10
" "	3.100 "	3.200	"	143,90 "	151,30
" "	3.200 "	3.300	"	151,10 "	159,50
" "	3.300 "	3.400	"	160,30 "	167,80
" "	3.400 "	3.500	"	168,60 "	176,10

Ienākums (latos)				Nodoklis (latos)				
Pari par	3.500	līdz	3.600	No	177,00	līdz	184,50	
"	"	3.600	"	3.700	"	185,40	"	193,00
"	"	3.700	"	3.800	"	193,90	"	201,50
"	"	3.800	"	3.900	"	202,40	"	210,10
"	"	3.900	"	4.000	"	211,00	"	218,80
"	"	4.000	"	4.100	"	219,60	"	227,50
"	"	4.100	"	4.200	"	228,40	"	236,30
"	"	4.200	"	4.300	"	237,10	"	245,10
"	"	4.300	"	4.400	"	246,00	"	254,00
"	"	4.400	"	4.500	"	254,90	"	263,00
"	"	4.500	"	4.600	"	263,90	"	272,00
"	"	4.600	"	4.700	"	272,90	"	281,10
"	"	4.700	"	4.800	"	282,00	"	290,30
"	"	4.800	"	4.900	"	291,20	"	299,50
"	"	4.900	"	5.000	"	300,40	"	308,80
"	"	5.000	"	5.100	"	309,70	"	318,30
"	"	5.100	"	5.200	"	319,20	"	327,80
"	"	5.200	"	5.300	"	328,70	"	337,30
"	"	5.300	"	5.400	"	338,20	"	346,80
"	"	5.400	"	5.500	"	347,70	"	356,30
"	"	5.500	"	5.600	"	357,20	"	366,00
"	"	5.600	"	5.700	"	367,00	"	375,80
"	"	5.700	"	5.800	"	376,70	"	385,50
"	"	5.800	"	5.900	"	386,50	"	395,30
"	"	5.900	"	6.000	"	396,20	"	405,00
"	"	6.000	"	6.500	"	406,00	"	455,00
"	"	6.500	"	7.000	"	456,00	"	506,30
"	"	7.500	"	8.000	"	507,30	"	612,50
"	"	8.000	"	9.000	"	613,60	"	723,80
"	"	9.000	"	10.000	"	724,90	"	841,30
"	"	10.000	"	11.000	"	854,00	"	972,00
"	"	11.000	"	12.000	"	984,20	"	1.102,00
"	"	12.000	"	13.000	"	1.114,00	"	1.232,00
"	"	13.000	"	14.000	"	1.244,00	"	1.362,00
"	"	14.000	"	15.000	"	1.374,00	"	1.492,00
"	"	15.000	"	16.000	"	1.506,00	"	1.632,00
"	"	16.000	"	17.000	"	1.646,00	"	1.772,00
"	"	17.000	"	18.000	"	1.786,00	"	1.912,00
"	"	18.000	"	19.000	"	1.926,00	"	2.052,00
"	"	19.000	"	20.000	"	2.066,00	"	2.192,00
"	"	20.000	"	21.000	"	2.206,00	"	2.342,00
"	"	21.000	"	22.000	"	2.356,00	"	2.492,00

XXX. Deklarāciju sastādīšana un iesniegšana.

Aplikšana ar ienākuma nodokli notiek uz paša maksātāja iesniegtu ienākuma paziņojuma (deklarācijas) pamata. Nodokļu inspekcijās iesniegto paziņojumu datus pārbauda un par ienākuma slēpšanu soda. Nodokļu maksātāju interesēs ir: 1) prast sastādīt ienākumu paziņojumu (deklarāciju) un 2) prast izdarīt viņam likumīgi atļautos atvilkumus.

Deklarācijas sastādāmas pēc īpaša parauga un tās iesniedzamas fiziskām personām līdz 15. aprīlim un juridiskām personām līdz 15. maijam par iepriekšējā kalendāra gada ienākumiem.

1. Pilsētas namīpašnieka un maza kapitāla īpašnieka deklarācija.

Deklarāciju sastādīšana ir viens no sarežģītākiem uzdevumiem. Maksātājam šis uzdevums no sevišķa svara tāpēc, lai viņam būtu iespējams izmantot visas tās tiesības un atvieglojumus, kuŗus likums piešķir, t. i. lai notiktu pareiza aplikšana. Augšā mēs iztīrījām noteikumus par atsevišķu avotu ienākumiem un no tiem pielautiem atskaitījumiem. Bet dzīvē šī sadalīšanās nav tik vienkārša, tāpēc ka namīpašniekam var būt arī maza kapitāla ienākumi un tirdzniecības uzņēmuma īpašnieks var gūt arī ienākumus kā darba algu. Tāļāk pievesti dažī piemēri, kuŗi sastādīti tīri teoretiski, lai tā rādītu dažādo ienākumu grupēšanos dzīvē un lai pievestu atskaitījumu aplēšanas kārtību.

Piemērs. Namsaimniekam N. ir Ls 10,000,— noguldījums Tirdzniecības & Rūpniecības bankā un viņam piederošās 5 akcijas, à Ls 100,— iepriekšējā gadā (kuŗa ienākumi deklarāciju sastādot uzrādami) nesušās 10% dividendos. Nams Bruņinieku ielā Nr. . . . devis brutto ienākumu Ls 60,000,—.

Augšējie ienākumi vispirms kā brutto ienākumi uzrādāmi ienākumu paziņojumā (sk. piel. № 25) divās atsevišķās rubrikās:

- I. No naudas kapitāliem un
- II. No nekustamiem īpašumiem pilsētās.

Brutto ienākumi sastādīsies šādi:

a) No kapitāliem.

7% rentes no noguldījumiem Ls 10,000	Ls 700.—
10% dividendu ienākums no 5 akc. à Ls 100	" 50,—
	<hr/>
Kopā	Ls 750.—

Ls 750.— arī būs brutto ienākums no naudas kapitāliem. Pieņemsim, ka pie šāda samērā niecīga naudas kapitāla ienākuma nekādu speciālu izdevumu par kapitāla glabāšanu nebūs, tā kā Ls 750.— arī būs apliekamā summa.

b) No pilsētu nekustamiem īpašumiem.
Nams Bruņinieku ielā №..... devis brutto
ienākumu Ls 60,000.—

Atskaitījumi.

Pie nekustamiem īpašumiem likums jau paredzējis veselu rindu atskaitījumu, kurus atkal še uzskaitīsim viņu pakāpeniskā atskaitīšanas kārtībā. Summas, kā jau teikts, izvēlētas gluži brīvi, kamēr konkrētos gadījumos tās rūpīgi pārbaudāmas saskaņā ar faktiskiem izdevumiem. Jāpiezīmē vēl, ka šādā veidā izdarītus atskaitījumus nodokļu inspekcijas atzīst tikai tad, ja maksātājs par visiem saviem ieņēmumiem ved grāmatas. Pretējā gadījumā par ienākumu summu pieņem nekustamas mantas nodokļa komisijā aplēsto.

Galvenie atskaitījumi, kas tieši saistīti ar nekustamo īpašumu būs:

- I. Parādu %% atvilkumi.
- II. Pārvaldes un nama uzturēš. izd.
- III. Remonti.
- IV. Nodokļi.
- V. Amortizācija.

1. %% nomaksai par O. Zaķīšam izdoto obligāciju 6% no 100,000 latiem	Ls 6,000.—
2. Pārvaldes un nama uzturēšanas izdevumi:	
a) Sētnieka algai un atlīdzība grāmatvežam	Ls 1,100.—
b) Apdrošināšana	" 800.—
c) Aptīrīšanas (sniega novešana u. c.) izdevumi	" 1,100.— " 3,000.—
3. Remonti	" 20,800.—
4. Pašvaldību nodokļi	" 800.—
5. Nekustamas mantas nodoklis	" 9,400.—
6. Amortizācija (pieņemot nekust. īpaš. vērtību līdzīgu 400,000 latiem)	" 16,000.—
Kopā atskaitījumi	Ls 56,000.—
Atlikums	Ls 4,000.—

Kopā ar kapitāla ienākumiem namsaimnieka N. gada ienākums būs Ls 750.— + Ls 4,000.— = Ls 4,750.—.

Tagad vēl var būt daži vispārējie atskaitījumi, kādi nāk priekšā un kādus likums pieļauj, piem., dzīvības apdrošināšanas prēmijas, ģimenes atvieglojumi etc.

Ja tie būtu:

- a) Dzīvības apdrošināšanas prēmija Ls 45.—
- b) Tiešie nodokļi (izņemot ienākuma nodokli) „ 288.—

Kopā . . . Ls 333.—

Atskaitot šos izdevumus Ls 333.— no kopējā netto ienākuma Ls 4,750.— dabūjam apliekamo ienākumu Ls 4,417.—.

Deklarācijā (skat. piel. № 25) būs ierakstāmas šādas summas: brutto kapitāla ienākums (sk. deklarāciju „Brutto ienākumi. I. No naudas kapitāliem“) — Ls 750.—, nekustama īpašuma brutto ienākums (II. No nekustamiem īpašumiem pilsētās) — Ls 60,000.—, kopā Ls 60,750.—.

Tāļāk deklarācijā atzīmējama (Izdevumi II.) izdevumi, kuŗi saistīti ar pilsētu nekustamas mantas izmantošanu, jau viņu galīgā summā Ls 56,000.—. (Augšā pievestais izdevumu aplēsums jāizdara pašam deklarācijas iesniedzējam uz dokumentu pamata.) Vispārējos atskaitījumos vēl jāuzrāda izdevumi Ls 333.—, tā kā skaidrs atlikums būs Ls 4,417.—.

Uzdodamās papildu ziņās, kādas redzamas deklarācijas veidlapā, jautājumi ir vienkārši un atbilžu došana uz tiem nevar radīt grūtības. Starp citu rubrikā „Ģimenes sastāvs“ uzrādāmi visi ģimenes locekļi, bet par tiem ģimenes locekļiem, par kuŗiem likums atļauj izdarīt atskaitījumus, jāpieliek vecuma vai darba nespējas dokumenti.

Ja konkrētā gadījumā maksātājam ir 2 mazgadīgi bērni, tad no uzrādītās skaidrā atlikuma summas Ls 4,417.— nodokļu iestādes vēl atvilks Ls 288.— un apliekamais ienākums galīgi būs Ls 4,129.—. Šo summu nodokļu iestādes apliks saskaņā ar tabulu. (Nodoklis no Ls 4,129.— būs Ls. 230.10).

Bez aprādītiem skaitliskiem datiem, deklarācijā jādod atbildes arī uz pārējiem jautājumiem un tā parakstāma.

Deklarāciju var iesniegt personīgi attiecīgās nodokļu iespekcijās vai iesūtīt to pa pastu. (Deklarācijas veidlapas paraugs № 25.)

2. Tirgotāja deklarācija.

Tirgotājam B. pieder kolonialpreču veikals Vaļņu ielā № 12. Viņa veikala apgrozījums ir Ls 100,000.— (skat. „Ienākumi no tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumiem“).

Atskaitījumi:

Par iepirkām precēm izdevumi	Ls 85,000.—
%% par aizņemtā kapitālu	„ 1,000.—
Telpu īre	„ 1,500.—
Alga veikala kalpotājiem	„ 1,500.—
Apkurināšana, apgaismošana	„ 1,500.—
Citi ar uzņēmumu tieši saistīti izdevumi	„ 1,500.—
<hr/>	
Kopā	Ls 92,000.—
Atlikums	Ls 8,000.—

Ls 8,000.— arī būs ar ienākuma nodokli apliekamā summa. Ja tirgotājam būs 3 ģimenes locekļi, par kuriem tam tiesības uz atvieglojumiem, tad nodokļu iestādes vēl atskaitīs no Ls 8,000.— 432 latus un apliekamais ienākums būs Ls. 7,568.—.

Tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumi, kuri dod pārskatus par savu darbību un maksā procentuālo peļņas nodokli, deklarācijas nesniedz, bet nodokli viņiem aplēš pēc tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijas datiem (to uzliek pusapmērā no uzliktā tirdzniecības-rūpniecības nodokļa).

3. Algas saņēmēja deklarācija.

Ierēdnis C. saņem Ls 360.— mēnesī. Citu ienākumu nav. Viņam ir 2 bērni, kuriem likums piešķir atvieglojumus.
Brutto ienākums Ls 360.— × 12 = Ls 4,320.—

Atskaitījumi:

40% no brutto ienākuma Ls 4,320.— =	„ 1,728.—
Atlikums	„ 2,592.—

Nodokļu iestādes atskaitīs:

no ienākuma summas par 2 bērniem. à Ls 144,—	Ls 288.—
Apliekamais ienākums	„ 2,304.—

Nodoklis no Ls 2,304.— būs Ls 80.90. Tā kā ierēdnis C. apliekamais ienākums ir mazāks par Ls 3,200.—, tad no aplēstā no-

dokļa vēl atskaitīs 10% par diviem bērniem t. i. Ls 8.09, tā kā uzliktais maksājamais nodoklis konkrētā gadījumā būs Ls 72.81.

Pārējos deklarācijas izpildīšanas noteikumus skat. iepriekšējos piemēros.

XXXI, Nodokļa samaksa un pārsūdzības.

Saskaņā ar 1928. g. 24. decembra pārgrozījumiem, ienākuma nodokļa samaksai paredzēti 3 termiņi — līdz 31. decembrim, 31. martam un 30. jūnijam (katrreiz $\frac{1}{3}$ no uzliktā nodokļa). Par termiņā nesamaksātu nodokli jāmaksā soda nauda 1% no nodokļa summas par katru pilnu vai nepilnu mēnesi.

Papildu kārtā apliktiem maksātājiem nodoklis samaksājams 1, 4, un 7 mēn. laikā līdzīgās daļās no nodokļu listes saņemšanas dienas.

Nodokli var maksāt Latvijas bankā, tās nodaļās un pasta iestādēs. Nodokļa summas maksājot, līdziesniedzamas nodokļu inspekciju piesūtītās nodokļu listes (šādas listes nodokļu iestādes izsūta maksātājam katru gadu līdz 1. oktobrim. Par nodokļa samaksu izdod kvītes, kuŗas uzglabājamās.

Ja maksātājs atrodas gŗūtos materiālos apstākļos, tad nodokļu departaments uz viņa lūgumu var dot vienu vai vairākus termiņus nodokļa samaksai, nodrošinot nodokļa samaksu ar ķīlu vai galvniekiem. Maksātājiem, kuŗu maksājspēja pietiekoši droša, termiņu var dot arī bez nodrošinājuma. Ja nodokļa samaksai doti termiņi, tad soda naudu aplēš tikai līdz lūguma iesniegšanas dienai. (Termiņa piešķiršanas lūguma paraugs skat. piel. № 13.)

Finanču ministrim tiesība uz tādu maksātāju lūgumiem, kuŗi cietuši no ugunsgrēka, plūdiem vai citiem nelaimes gadījumiem, vai kuŗi atrodas sevišķi spaidīgos apstākļos, nodokli pamazināt vai pavisam dzēst. (Lūgums dēļ nodokļa atļāšanas sk. piel. № 28.)

Ja maksātāja ienākumi tekošā gadā samazinājušies vairāk kā par $\frac{1}{3}$, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tad uz maksātāja lūgumu iecirkņa resp. apriņķa komisija nodokli pamazina, bet ne vairāk kā līdz tam apmēram, kāds pēc tabulas pienāktos no viņa tekošā gada ieņēmuma. (Lūgums dēļ nodokļa samazināšanas samazinājušos ienākuma dēļ sk. piel. № 27.)

Maksātāji var iesniegt:

1) ja viņi atrod aprēķināto nodokļu summu par nepareizu, viena mēneša laikā pēc sludinājuma „Valdības Vēst-

nesī" par nodokļu listu izsūtīšanu, iebilduma rakstus iecirkņu resp. apriņķu komisijām. (Sk. piel. № 29.).

2) pārsūdzības par iecirkņa resp. apriņķa komisiju un nodokļa departamenta lēmumiem iepriekšējā punktā minēto iebildumu lietās 14 dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas galvenai nodokļa komisijai. (Sk. piel. № 30.)

Lai pārliecinātos par aplikšanas pareizību, katram maksātājam tiesība prasīt nodokļu inspekcijās paskaidrojumus, kādā veidā nodoklis aplēsts. Salīdzinot nodokļu inspekciju datus ar nodokļu tabulām un aplikšanas kārtību, maksātājs arī redzēs, vai pārsūdzībām resp. iebildumiem ir pamats vai nē.

F. Nodokļu termiņi.

Termiņi, kādus paredz tirdzniecības - rūpniecības nodokļa likums.

1. Termiņi, saistīti ar noteiktu datumu.

- 1) Tirdzniecības, rūpniecības un noliktavu zīmes jāizņem gadu uz priekšu un jāatjauno līdz nākošā gada **1. janvārim**. Tiem uzņēmumiem, kuŗi uzsākuši darbību aplikšanas gadā, zīmes jāizņem pirms viņu darbības atklāšanas, pie kam ja operācijas uzsāktas līdz 1. jūlijam, jāizņem gada zīme, bet pēc 1. jūlija — pusgada. Kā vienā, tā otrā gadījumā zīmes derīgas līdz tā paša gada 31. decembrim.

Piezīme. Darba izpildījumiem un piegādājumiem tirdzniecības zīmes jāizņem darbu vai piegādājumu saņemot. (Nodokļu nol. 213. p.)

- 2) Procentuālais peļņas nodoklis par uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā vasaras sezonu uzņēmumu aplikumā, maksājams ne vēlāk par nākošā gada 15. janvāri. (Nodokļu nol. 324. p.)
- 3) Peļņas un apgrozījumu paziņojumi par uzņēmumiem, kuŗi atklājuši savu darbību maksāšanas gadā, iesniedzami līdz nākošā gada 31. janvārim. Paziņojumā uzrādāms, kad uzņēmums sācis darboties. (Nodokļu nolik. 316. p.)
- 4) Par katru ar procentuālo peļņas nodokli aplikamo uzņēmumu jāiesniedz līdz katra gada 1. aprīlim paziņojums pēc finanču ministra apstiprinātas formas par uzņēmuma peļņu un apgrozījumu. (Nodokļu nolik. 293. p.)

- 5) Ja uzņēmums atrodas vairāku nodokļu iecirkņu robežās, to apliek tanī iecirknī, kurā atrodas uzņēmuma pārvalde, bet ja tādas nav, tad tur kur pastāvīgi dzīvo uzņēmuma īpašnieks. Ja pārvaldes atrašanās, kā arī īpašnieka dzīves vieta nesakrīt ne ar vienu no augšminētiem nodokļu iecirkņiem, tad uzņēmumu apliek vienā no pēdējiem, pēc īpašnieka izvēles. Lūgums par to iesniedzams attiecīgam nodokļu inspektoram līdz maksāšanas gada 1. aprīlim. (Nodokļu nolik. 285. p.)
- 6) Ja maksātājam pieder vairāki tirdzniecības, rūpniecības vai peļņas uzņēmumi, par kuriem tas ved kopējas veikala grāmatas, tad šie uzņēmumi uz maksātāja lūgumu apliekami par kopēju uzņēmumu peļņu pēc veikala grāmatām tanī nodokļa iecirknī, kur atrodas uzņēmuma pārvalde un ved veikala grāmatas.

Lūgumi iesniedzami attiecīgai nodokļa komisijai līdz maksāšanas gada 1. aprīlim. (Nodokļu nolik. 282. p.)

- 7) Uzņēmumus, kuŗi pārgājuši no viena nodokļa iecirkņa uz otru, apliek ar nodokli pēdējā iecirknī, ja attiecīgais paziņojums par to iesniegts līdz maksāšanas gada 1. aprīlim. (Nodokļu nolik. 284. p.)
- 8) Uzņēmumu īpašniekiem, kuŗi vēlas lai nodokli aplēš pēc uzņēmuma grāmatām, jāaizrāda par to paziņojumos, kuŗus iesniedz par apgrozījumu un peļņu, apzīmējot tanīs (paziņojumos) iegūtās peļņas summu, pēc kam uz nodokļu inspektora pieprasījumu grāmata uzrādāmas komisijai pārbaudīšanai.

Piezīme. Ja tirdzniecības grāmatu konti par notecejošo gadu nebūtu uz 1. aprīli noslēgti, tad uzņēmuma īpašniekiem par to jāaizrāda savā paziņojumā; viņiem tad ir tiesība peļņas summu uzrādīt līdz 1. maijam, turpretī grāmatas uzrādāmas nodokļu inspektora noteiktā termiņā.

Ja maksātājs nav izpildījis šinī pantā un piezīmē pie tās minētos noteikumus, tad viņš zaudē tiesību apliekties pēc veikala grāmatām un to apliek uz komisijas vērtējuma pamata. (Nodokļu nolik. 299. un 300. p. p.)

- 9) Uzņēmumi, kuri atklāj pirmo reizi savu darbību, var izpirkt pusgada tirdzniecības-rūpniecības zīmes, ja atklāšana notiek pēc 1. jūlija. (Nodokļu nolik. 213. p.)
- 10) Uzņēmumiem, kuri nodarbina strādniekus dažāda veida būvēs vai zemes darbos, ja šie darbi turpinās ne ilgāk par pusgadu, kā arī sezonas tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumu īpašniekiem pusgada tirdzniecības zīmes var izdot arī pirms 1. jūlija, bet šīs zīmes derīgas šādā gadījumā tikai uz 6 mēnešiem, skaitot no viņu izdošanas dienas. Tāpat pusgada tirdzniecības zīmes izdod dažādu izrīkojumu bufetēm, kuŗas darbojas tikai par attiecīga izrīkojuma laiku, kā arī bufetēm un citiem uzņēmumiem izstādēs. (Nodokļu nolik. 213. p.)
- 11) No iecirkņu resp. apriņķu nodokļu komisijām noteiktās nodokļu summas ieved nodokļu listēs, kuŗas izsūta izsniegšanai maksātājiem ar policiju, nodokļu piedzinējiem vai pastu: par uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā aplikumā — līdz katra gada 1. jūlijam, bet par uzņēmumiem, kuŗi aplikti ārpus vispārējā termiņa — nedēļas laikā pēc aplikšanas. Nodokļu listēs jāuzrāda iebildumu celšanas termiņš un kārtība un tās izsniedzamas 2 nedēļu laikā.

Piezīme. Sezonas uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā vasaras sezonas uzņēmumu aplikumā, nodokļu listes izsūtamas līdz katra gada 1. decembrim. (Nodokļu nolik. 317. p.)

- 12) Iebildumu raksti (pārsūdzības iecirkņa un apriņķa nodokļu komisijām) iesniedzami par uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā aplikumā, ne vēlāk kā līdz 1. augustam, bet par uzņēmumiem, kuŗi aplikti ārpus vispārējā termiņa, ne vēlāk kā 2 nedēļu laikā no nodokļu listu saņemšanas dienas; iebildumi attiecībā uz uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā vasaras sezonas uzņēmumu aplikumā, iesniedzami ne vēlāk kā līdz tā paša gada 31. decembrim.

Piezīme. Iebildumus var iesūtīt arī pa pastu apdrošinātā vēstulē, pie kam tos pieņem par termiņā iesniegtiem, ja tie nodoti pastā līdz šīnī pantā minēto termiņu notecešanai. (Nodokļu nolik. 320. p.)

- 13) Procentuālais peļņas nodoklis par uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā aplikumā, samaksājams Latvijas bankā, viņas nodaļās un visos pasta kantoros ne vēlāk par katra gada 1. oktōbri. Par uzņēmumiem, kuŗi aplikti ārpus vispārējā termiņa procentuālais peļņas nodoklis samaksājams viena mēneša laikā no nodokļa listes saņemšanas dienas, bet par uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā vasaras sezonas uzņēmumu aplikumā, nodoklis maksājams ne vēlāk par nākošā gada 15. janvāri. (Nodokļu nolik. 324. p.)

Piezīme: Pēc Saeimā ierosinātā projekta procentuālā peļņas nodokļu samaksu paredzēts noteikt trīs termiņos: pirmo daļu līdz 31. aug. tekošā gadā, otro daļu līdz 30. nov. tekošā gadā, bet trešo daļu līdz 28. resp. 29. febr. nākošā gadā.

- 14) Par sezonas uzņēmumiem, kuŗi atjauno savu darbību pēc 1. aprīļa paziņojumi par apgrozījumu un peļņu iesniedzami 2 nedēļu laikā pēc viņu darbības atjaunošanas, bet par sezonas uzņēmumiem Rīgas jūrmalas pilsētā, Ķemeru un citās finanču ministŗa noteiktās vasarnīcu vietās, paziņojumi iesniedzami pēc sezonas slēgšanas, bet ne vēlāk par tā paša gada 1. novembri. (Nodokļu nolik. 295. p.)
- 15) Sezonas uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā vasaras sezonas uzņēmumu aplikumā, nodokļu listes izsūtāmas līdz katra gada 1. decembrim. (Nodokļu nolik. 317. p. 1. piez.)
- 16) Iebildumi, attiecībā uz uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā vasaras sezonas uzņēmumu aplikumā, iesniedzami ne vēlāk kā līdz tā paša gada 31. decembrim. (Nodokļu nolik. 320. p.)

2. Termiņi, kuŗi iestājas pēc noteikta laika sprīža.

- 1) Uzņēmumiem, kuŗi atklāj pirmo reizi savu darbību, tirdzniecība-rūpniecības zīmes jāizpērk pirms darbības atklāšanas. (Nodokļu nolik. 213. p.)
- 2) Ja maksātāja adrese vai dzīves vieta nav zināma, tad viņam izsniedzamos dokumentus izkar nodokļu inspektora kanclejā, bet kur tāda nav, pilsētas, vai pagasta valdes kanclejā, no kuŗas dienas tad tie

skaitās par izsniegtiem. (Nodokļu nolik. 367. p.)

- 3) Iebilduma rakstus, pārsūdzības un visāda veida termiņa rakstus var sūtīt pa pastu apdrošinātā vēstulē, pie kam tos pieņem par termiņā iesniegtiem, ja tie nodoti pastā līdz termiņa notecēšanai. (Nodokļu nolik. 320. p. piez. un 368. p.)
- 4) Uz aicinājumi iesniegt dokumentus, grāmatas un rakstiskus papildu paskaidrojumus izsniedzami maksātājam no nodokļu iestādēm visvēlākais 3 dienas pirms nosacītā termiņa. (Nodokļu nolik. 307. p.)
- 5) Valdības un pašvaldības iestādes, kā arī nekustamas mantas īpašnieki vai viņu vietu izpildošas personas (nekustamu īpašumu nomnieki un pārvaldnieki) iesniedz 7 dienu laikā attiecīgam nodokļu inspektoram paziņojumu par viņam piederīgu īpašumu iznomāšanu vai nodošanu bezmaksas lietošanā tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumiem vai noliktavai, uzrādot nolīgto īri, vai ja tādas izdotas bezmaksas lietošanā vidējo īres maksu par līdzīgām telpām. (Nodokļu nolik. 236. p.)
- 6) Par uzņēmuma vai noliktavas pārvietošanu viena nodokļu iecirkņa robežās pilsētās un mietos — no vienām telpām uz otrām, bet pagastos — no vienas apdzīvotas vietas uz otru, uzņēmuma īpašniekam jāpaziņo rakstiski vietējam nodokļu inspektoram divu nedēļu laikā no pārvietošanas dienas, iesniedzot līdzīgu attiecīgo tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavu zīmi, bet par pārvietošanu no viena nodokļu iecirkņa uz otru, jāpaziņo tai pašā termiņā un kārtībā abu iecirkņu nodokļu inspektoriem.

Par uzņēmuma pāreju no viena īpašnieka uz otru vai īpašnieka nāves gadījumā uz viņa mantniekiem, jāiesniedz rakstisks paziņojums vietējam nodokļu inspektoram divu nedēļu laikā no pārejas dienas. Par katru uzņēmuma pārvietošanu vai pāriešanu citās rokās nodokļu inspektoram jāatzīmē uz tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīmes.

Par uzņēmuma slēgšanu vai likvidāciju īpašniekam jāpaziņo rakstiski vietējam nodokļu inspektoram divu nedēļu laikā no slēgšanas vai likvidācijas dienas, pieliekot attie-

- cīgo tirdzniecības vai rūpniecības zīmi. (Nodokļu nolik. 235. p.)
- 7) Ja uzņēmumam pavisam nav izņemta tirdzniecības zīme un 2 nedēļu laikā pēc protokola sastādīšanas šim uzņēmumam tādu neizpērk, vai arī Latvijas bankā vai viņas daļās nedeponē zīmes vērtību, tad nodokļu inspektoram ir tiesība dot policijai rīkojumu slēgt šo uzņēmumu. (Nodokļu nolik. 232. p.)
 - 8) Uzņēmumu īpašniekiem, kuri noteiktā termiņā nav iesnieguši paziņojumus par apgrozījumu un peļņu, nodokļu inspektors piesūta atgādinājumu. Šinī gadījumā paziņojums iesniedzams 2 nedēļu laikā no atgādinājuma saņemšanas dienas. (Nodokļu nolik. 297. p.)
 - 9) Iebildumi uzņēmumiem, kuri aplikti ar procentuālo peļņas nodokli ārpus vispārējā termiņa, jāiesniedz iecirkņa resp. apriņķa komisijām ne vēlāk kā 2 nedēļu laikā no nodokļu listes saņemšanas dienas. (Nodokļu nolik. 320. p.)
 - 10) Iebildumi par uzlikto sodu ceļami 14 dienu laikā no paziņošanas dienas. (Nodokļu nolik. 352. p.)
 - 11) Galvenai tirdzniecības-rūpniecības komisijai pārsūdzības iesniedzamas: par iecirkņa resp. apriņķa komisiju lēmumiem procentuālā peļņas nodokļa un ar viņu savienotā soda lietās 14 dienu laikā, bet par to pašu komisiju lēmumiem pamatnodokļa (tirdzniecības un rūpniecības zīmju) un ar viņu savienotā soda lietās, tāpat arī par Nodokļu departamenta lēmumiem — viena mēneša laikā no lēmuma paziņošanas dienas maksātājam. Pārsūdzības iesniegšana aptur nodokļa un soda piedzīšanu, izņemot pārsūdzības par iecirkņa resp. apriņķa nodokļu komisiju lēmumiem procentuālā peļņas nodokļa un ar to savienotā soda lietās. (Nodokļu nolik. 355. p.)
 - 12) Ikviena tāda uzņēmuma valde, kuram jādod pārskats par savu darbību, iesniedz Rīgas XIV. nodokļu iecirknim uzņēmuma gada pārskatu mēneša laikā no tās dienas, kurā pārskatu apstiprinājusi vispārēja pilna sapulce vai viņai līdzīgi organi; priekš ārzemju sabiedrību un kompaniju atbildīgām aģentūrām un galveniem priekšstāvjiem, ja šā uzņēmumu pārvaldes atrodas ārzemēs, šis termiņš ir 2 mēneši.

Piezīme. Pilsētu un pašvaldību iestādēm piederošo kredītiestāžu gada pārskati jāiesniedz Rīgas XIV. nodokļu iecirkņim viena mēneša laikā, skaitot no tās dienas, kad attiecīgo iestāžu lēmums par pārskatu apstiprināšanu stājas likumīgā spēkā. (Nodokļu nolik. 260. p.)

- 13) Uz Rīgas XIV. nodokļu iecirkņa pieprasījumu, to uzņēmumu, kam jānodod pārskats par savu darbību, valdēm, atbildīgām aģentūrām un galveniem uzņēmuma priekšstāvjiem jāiesniedz mēneša laikā no šo pieprasījumu saņemšanas dienas visāda veida papildu ziņas un paskaidrojumi, kuŗi nepieciešami pārskatu pārbaudīšanai un tirdzniecības-rūpniecības nodokļa samaksas kontrolei. (Nodokļu nolik. 263. p.)
- 14) Ja pārbaudot to uzņēmumu pārskatus, kuŗiem jānodod pārskats par savu darbību, izrādītos, ka kapitāla un procentuālais peļņas nodoklis iemaksāti mazākos apmēros, kā pienācās maksāt, tad valdei, atbildīgām aģentūrām un galveniem uzņēmuma priekšstāvjiem jāpiemaksā iztrūkstošā summa viena mēneša laikā no Nodokļu departamenta lēmuma saņemšanas dienas. (Nodokļu nolik. 274. p.)
- 15) Iesniegtos gada pārskatus un visus papildu materiālus no uzņēmumiem, kuŗiem jānodod pārskats par savu darbību, pārbauda Rīgas XIV. nodokļu iecirknis. Gada pārskatus pārbaudījis, visus uz šo lietu attiecošos aktus Nodokļu departaments nosūta līdz ar savu nodokļa aplēsuma projektu Valsts kontrolei, kuŗa ne vēlāk kā mēneša laikā no lietas saņemšanas dienas sūta to departamentam atpakaļ līdz ar savu atzinumu. (Nodokļu nolik. 265. p.)
- 16) Par tirdzniecības-rūpniecības nodokļa likuma pārkāpumu dēļ uzliktiem sodiem paziņo maksātājam, dodot tam viena mēneša termiņu soda samaksai. Iebildumi (pārsūdzības) pret uzlikto sodu ceļamas 14 dienu laikā no paziņošanas dienas. (Nodokļu nolik. 352. p.)
- 17) Pārsūdzības par Galvenās tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijas lēmumiem iesniedzamas caur minēto komisiju Senātam viena mēneša laikā no tās dienas, kad lēmums paziņots maksātājam. Šo pārsūdzību iesniegšana neaptur nodokļa samaksu termiņā, resp. tā piedzišanu. (Nodokļu nolik. 362. p.)

- 18) Pārsūdzības Galvenai tirdzniecības-rūpniecības komisijai pamatnodokļa (tirdzniecības-rūpniecības zīmju) lietās un ar to savienotās soda lietās, tāpat arī tās lietās, kas attiecas uz uzņēmumiem, kuŗi dod pārskatu par savu darbību, iesniedzamas viena mēneša laikā no lēmuma paziņošanas dienas maksātājam. (Nodokļu nolik. 355. p.)
- 19) Procentuālais peļņas nodoklis par uzņēmumiem, kuŗi aplikti ārpus vispārējā termiņa, samaksājas viena mēneša laikā no nodokļu listes saņemšanas dienas. (Nodokļu nolik. 324. p.)

Piezīme: Pēc Saeimā ierosinātā grozījuma ārpus vispārējā termiņa uzliktā procentuālā peļņas nodokļa samaksai paredzēti 3 termiņi — viena, četru un septiņu mēnešu laikā no nodokļu listes saņemšanas dienas.

- 20) Uzņēmumus, kuŗi darbojušies iepriekšējā gadā, bet izbeiguši savu darbību maksāšanas gadā, apliek ar procentuālo peļņas nodokli proporcionāli darbības laikam maksāšanas gadā. Ja šīs kategorijas uzņēmumi jau aplikti ar nodokli par pilnu gadu, tad uz maksātāju lūgumu, kuŗš iesniedzams 1 mēneša laikā pēc darbības izbeigšanas, iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisijas pamazina aplēsto nodokli proporcionāli darbības laikam maksāšanas gadā. (Nodokļu nolik. 314. p.)
- 21) Uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību, un kuŗu pārskati par notecējušo pārskata gadu statūtos noteiktā termiņā nebūtu apstiprināti, jāsamaksā Latvijas bankā 2 mēnešu laikā no šī termiņa notecēšanas, kapitāla un procentuālais peļņas nodoklis pagaidām tanīs apmēros, kādos tie pienācās no uzņēmuma pēc beidzamā likumīgā spēkā nākušā Rīgas XIV. nodokļu iecirkņa aplēsuma. Pēc tam mēneša laikā pēc uzņēmuma gada pārskata apstiprināšanas no vispārējās pilnas sapulces vai viņai līdzīga organa, tiem jāpiemaksā iztrūkstošā nodokļa summa. (Nodokļu nolik. 273. p.)
- 22) Kapitāla un procentuālais peļņas nodoklis uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību, samaksājams viena mēneša, bet ārzemju uzņēmumiem, kuŗu pārvaldes atrodas ārzemēs — divu mēnešu laikā pēc gada pār-

- skata apstiprināšanas dienas no vispārējās pilnas sapulces vai viņai līdzīga organa. (Nodokļu nolik. 272. p.)
- 23) Pārmaksātās nodokļa summas jāatmaksā atpakaļ vēlākais 2 mēnešu laikā pēc lūguma iesniegšanas. (Nodokļu nolik. 333. p.)
 - 24) Lūgumus dēļ nokavēto iebildumrakstu vai pārsūdzību iesniegšanas termiņu atjaunošanas var iesniegt ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā pēc tās dienas, kad iesniegšanas termiņš izbeidzies. Tas iesniedzams tikai iestādei, pret kuras lēmumu vēlas celt iebildumu vai to pārsūdzēt. Pēdējās lēmums šīnī lietā ir galīgs. (Nodokļu nolik. 359. p.)
 - 25) Ja pārskati, papildu ziņas, sakopojumi un dokumenti 6 mēnešu laikā pēc Nod. nolik. 260. p. noteiktā termiņa nav iesniegti, kā arī ja minētie pārskati, sakopojumi un dokumenti būtu nepietiekoši vai apšaubāmi, vai arī papildu ziņas būtu nepilnīgas, tad Nodokļu departamentam ir tiesība apskatīt un izdarīt tirdzniecības grāmatu, attaisnojošo dokumentu vai arī uzņēmumam piederīgo iestāžu revīziju uz vietas. (Nodokļu nolik. 266. p.)
 - 26) Iesūtītos gada pārskatus no uzņēmumiem, kuriem jānodod pārskats par savu darbību, Rīgas XIV. nodokļu inspekcija skata cauri 12 mēnešu laikā no viņu iesniegšanas dienas. Ja šīnī laikā departaments nav taisījis lēmumu par pārskatu caurskatīšanu, tad uzņēmumu taisītais aplēsums par maksājamo nodokli pēc minētiem pārskatiem uzskatāms par pieņemtu. (Nodokļu nolik. 269. p.)
 - 27) Tirdzniecības deputātus ar līdzīgu skaitu substitūtu izvēl pilsētu domes vai viņu vietu izpildoši organi uz 3 gadiem. (Nodokļu nolik. 170. p.)
 - 28) Tirdzniecības-rūpniecības komisiju locekļus un viņu substitūtus no maksātāju vidus izvēl uz 3 gadiem pēc iespējas no dažādām tirdzniecības un rūpniecības nozarēm. (Nodokļu nolik. 184. p.)
 - 29) No uzņēmumiem, kuriem nav izpirkta attiecīgā tirdzniecības vai rūpniecības zīme, vai izpirkta zemākas katēgorijas zīme, nekā pienācās, zīmes vērtība vai piemaksa pie zemākās katēgorijas zīmes piedzenama ne vai rāk kā par pēdējiem notecējušiem 3 gadiem. (Nodokļu nolik. 363. p.)

- 30) Uzņēmumi, kuŗi nav aplikti vispārējā termiņā, vai aplikti mazākos apmēros nekā pienācās, kā arī kuŗi uzsākuši savu darbību maksāšanas gadā, apliekami ārpus vispārējā termiņa. Šī aplikšana pielaižama tikai par pēdējiem notecējušiem 3 gadiem, skaitot no zīmes izpirkšanas vai viņas vērtības samaksas laika. (Nodokļu nolik. 312. p.)

Termiņi, kādus paredz pilsētu nekustamas mantas nodokļa likums.

1. Termiņi, saistīti ar noteiktu datumu.

- 1) Katram nekustamas mantas īpašniekam vai attiecīgos gadījumos nomniekam (118. p.) vai to vietniekiem jāiesniedz noteikta parauga paziņojums attiecīgam nodokļu inspektoram līdz tā gada 1. februārim, kad notiek vispārējā mantas ienesīguma vērtības noteikšana (112. p.). (Nodokļu nolik. 121. p.)
- 2) Jaunceltas un atjaunotas ēkas, kā arī piebūves, visu telpu apmērā — apliekamas ar nodokli, skaitot no nākošā gada pēc to vai to daļu izmantošanas sākuma. Līdz minētā gada 1. februārim īpašniekam ir jāiesniedz attiecīgam nodokļu inspektoram 121. pantā minētais paziņojums ar atsevišķu piezīmi, par kādu laiku īre saņemta vai aplēsta.

Piezīme. Jaunceltas ēkas, attiecībā uz dzīvokļiem nolemtām telpām atsvabināmas no nodokļa pirmo 3 gadu laikā, skaitot no šīnī pantā (122. p.) noteiktā šādu ēku aplikšanas laika. Šī piezīme ir spēkā 10 gadu laikā no 1926. g. 29. jūnija. (Nodokļu nolik. 122. p.)

- 3) Tajos gados, kad mantas novērtēšana nenotiek, nodokļa listes izsūta maksātājam pilsētas nekustamas mantas nodokļa komisijas līdz 1. martam. (Nodokļu nolik. 138. p. piezīme.)
- 4) Pilsētu nekustamas mantas nodokļu komisijas pārbauda nodokļu inspektoru saņemtās ziņas resp. sakopotās papildu ziņas, noteic nodokļa summas un izsūta katram maksātājam līdz 1. maijam nodokļu listi (mantas pārvērtēšanas gados) kurā uzrāda aplēsto mantas vērtību un nodokļa summu, kā arī pārsūdzības kārtību. (Nodokļu nolik. 138. p.)

- 5) Pilsētu nekustamas mantas nodoklis samaksājams ikgadus līdz 1. septembrim. (Nodokļu nolik. 152. p.)

Piezīme: Pēc Saeimā ierosināta 152. panta grozījumu projekta pilsētas nekustamas mantas nodokļa kārtējā aplikuma samaksai uz priekšu paredzēti trīs termiņi: 31. jūlijs, 31. oktobris un 31. janvāris nākošā gadā.

2. Termiņi, kuŗi iestājas pēc noteikta laika sprīža.

- 1) Maksātāji savus paziņojumus, paskaidrojumus un pārsūdzības nodokļa komisijām var piesūtīt arī pa pastu, pie kam tos uzskata par iesniegtiem no tās dienas, kuŗā tie nodoti pastā (Nodokļu nolik. 147. p.)
- 2) Ja maksātāja adrese, uzturēšanās vai dzīves vieta nav zināma, tad viņam izsniedzamos dokumentus izkaŗ nodokļu inspektora kancelejā, pie kam tie uzskatāmi par iesniegtiem. (Nodokļu nolik. 146. p.)
- 3) Maksātājiem, kuŗi savos iebildumos un pārsūdzībās izteikuši vēlēšanos būt klāt pie viņu lietu izlemšanas, pavēstes par lietu caurskatīšanas dienu piesūtāmas vismaz piecas dienas pirms komisijas sēdes. (Nodokļu nolik. 144. p. piezīme.)
- 4) Nodokļu listes izsniedzamas maksātājiem četrpadsmit dienu laikā, skaitot no izsludināšanas dienas Valdības Vēstnesī par listu izsūtīšanu. Ja maksātājs laikā nesaņem nodokļa listi, tad viņam pēc tās jāgriežas vietējā nodokļu inspektora kancelejā. Nodokļu listes nesapemšana laikā nepagarina nodokļa pārsūdzības un nomaksas termiņus. (Nodokļa nolik. 138. p.)
- 5) Pret lēmumiem, ar kuŗiem nav mierā pilsētas komisijas priekšsēdētājs vai arī galvenās komisijas priekšsēdētājs, viņš var iesniegt protestu četrpadsmit dienu laikā: pirmais — galvenai komisijai, bet pēdējais — Senātam. (Nodokļu nolik. 149.)
- 6) Pilsētas nekustamas mantas nodokļa komisiju lēmumi pārsūdzami galvenai komisijai četrpadsmit dienu laikā, skaitot no lēmuma paziņošanas dienas sūdzētājam. (Nodokļu nolik. 141. p.)

- 7) Maksātāji, kuŗi atrod aplēsto nodokļa summu par augstu (nekustamas mantas pārvērtēšanas gados), var iesniegt mēneša laikā no izsludināšanas dienas Valdības Vēstnesī par nodokļa listu izsūtīšanu (Nod. nol. 138. p.) iebildumu attiecīgai pilsētas nekustamas mantas nodokļa komisijai, kuŗa to skata cauri un ievēro vai atraida, par ko paziņo iebilduma cēlājam. (Nodokļu nolik. 139. p.)
- 8) Galvenās pilsētu nekustamas mantas nodokļa komisijas lēmumi pārsūdzami Senātam viena mēneša laikā, skaitot no lēmuma paziņošanas dienas sūdzētājam. (Nodokļu nolik. 142. p.)
- 9) Nekustama manta, kuŗa nav aplikta ar nodokli vispārējā termiņā, vai aplikta mazākos apmēros nekā pienācies, aplikama ārpus vispārējā termiņa, pie kam šajos gadījumos kā samaksas, tā iebilduma termiņš skaitāms viens mēnesis no listes izsniegšanas dienas. (Nodokļu nolik. 140. p.)
- 10) Ja mēneša laikā pēc noteiktā termiņa nodoklis nav samaksāts, to piedzen līdz ar soda naudu 1% apmērā par mēnesi no nesamaksātās nodokļa summas, pie kam nepilnu mēnesi skaita par pilnu. (Nodokļu nolik. 153. p.)
- 11) Jaunceltās ēkas, attiecībā uz dzīvokļiem nolemtām telpām, atsvabināmas no nodokļa pirmo triju gadu laikā, skaitot no Nodokļu nolik. 122. p. noteiktā šādu ēku aplikšanas laika. Šis noteikums spēkā 10 gadu laikā no 1926. gada 29. jūnija. (Nodokļu nolik. 122. p.)
- 12) Nekustama manta, kuŗa nav aplikta ar nodokli vispārējā termiņā, vai aplikta mazākos apmēros kā pienācās, aplikama ārpus vispārējā termiņa, bet šāda aplikšana pieļaujama tikai par pēdējiem notecējušiem trim gadiem. (Nodokļu nolik. 140. p.)
- 13) Tiklab galvenās, kā arī pilsētu nodokļu komisiju priekšsēdētāji var attiecīgās komisijās ierosināt nodokļu komisiju lēmumu caurskatīšanu no jauna tādās lietās, par kuŗām triju gadu laikā atklājušies jauni apstākļi, kas nav ievēroti pirmo reizi nodokli uzliekot vai lietu skatot cauri. (Nodokļu nolik. 150. p.)

Termiņi, kādus paredz lauku nekustamas mantas nodokļa likums.

1. Termiņi, saistīti ar noteiktu datumu.

- 1) Lauku nekustamas mantas nodoklis valstij par labu samaksājams vietējā pagasta valdē katru gadu līdz 30. novembrim. (Nodokļu nolik. 100. p.)

2. Termiņi, kuri iestājas pēc noteikta laika sprīža.

- 1) Pret lēmumu, ar kuru nav mierā aprīnķa resp. iecirkņa komisijas priekšsēdētājs, var iesniegt četrpadsmit dienu laikā protestu, pirmais — galvenai komisijai, bet pēdējais — Senātam. (Nodokļu nolik. 97. p.)
- 2) Pagasta valde līdz katra mēneša 15. dienai iemaksā pagājušā mēnesī iekasētās summas Latvijas bankā. (Nodokļu nolik. 103. p.)
- 3) Par pagasta iedalījuma projektu grupās pēc aŗamas zemes vidējās ienesīguma vērtības, kuru izdara galvenā lauku nekustamas mantas vērtēšanas komisija un izsludina „Valdības Vēstnesī” var iesniegt motīvētus iebildumus viena mēneša laikā, skaitot no izziņošanas dienas „Vald. Vēstn.” (Instrukcija.)
- 4) Sūdzības par pagasta komisiju izdarīto vērtēšanu var iesniegt attiecīgai aprīnķa resp. iecirkņa komisijai viena mēneša laikā, skaitot no novērtējuma paziņojuma saņemšanas dienas, bet ja īpašnieks vai viņa pārstāvis nav atrodams — no kopsavilkuma izkāršanas dienas valdes telpās. (Nodokļu nolik. 91. p.)
- 5) Aprīnķa resp. iecirkņa komisijas lēmumu var pārsūdzēt Galvenai komisijai viena mēneša laikā, skaitot no lēmuma paziņošanas dienas sūdzētājam. (Nodokļu nolik. 93. p.)
- 6) Par galvenās komisijas lēmumu var iesniegt sūdzību Senātam viena mēneša laikā, skaitot no lēmuma paziņošanas dienas sūdzētājam. (Nodokļu nolik. 94. p.)
- 7) Ja divu mēnešu laikā no noteiktā termiņa nodoklis nav samaksāts, to piedzen pagasta valde līdz ar soda naudu 1% apmērā par mēnesi. (Nodokļu nolikuma 101. p.)

- 8) Nekustamu mantu, kuŗa daŗādu iemeslu dēļ nav aplikta ar nodokli vispārējā termiņā, var aplikēt ārpus vispārēja termiņa, bet ne vairāk kā notecējušo triju gadu laiku. (Nodokļu nolik. 76. p.)
- 9) Jaunsaimniecības uz nekultivētas zemes pirmos sešos gados pēc to iegūšanas atsvabinātas no nekustamas mantas nodokļa valstij un pašvaldībām par labu. (Nodokļu nolik. 72. p.)
- 10) Jaunsaimniecības uz fonda vai privātas zemes, kuŗas iegūtas bez ēkām vai ar nepietiekošām ēkām, pirmajos sešos gados, skaitot no 1927. gada, bet uz priekšu ierīkojamās jaunsaimniecības bez ēkām vai ar nepietiekošām ēkām — pirmajos sešos gados, skaitot no nākošā gada pēc saimniecības iegūšanas vai faktiskas saņeŗšanas — atsvabināmas no nekustamas mantas nodokļa valstij par labu. (Nodokļu nolik. 73. p.)
- 11) Viensētās sadalītie sādŗu saimniecības, kuŗām ēkas jāpārceļ uz citu vietu, atsvabināmas no nodokļa valstij par labu uz seŗiem gadiem, skaitot no 1927. gada, bet uz priekšu viensētās izejošas sādŗu saimniecības, atsvabināmas no nodokļa valstij par labu uz seŗiem gadiem, skaitot no nākošā gada pēc saimniecības atdalīšanas projekta apstiprināšanas. (Nodokļu nolik. 73. p.)
- 12) Kuŗa apstākļos izpostītās saimniecības atsvabināmas no valsts nekustamas mantas nodokļa pirmajos sešos gados, skaitot no 1927. gada. (Nodokļu nolik. 73. p.)

Termiņi, kādus paredz ienākuma nodokļa likums.

1. Termiņi, saistīti ar noteiktu datumu.

- 1) Dzīvokļu īrniekiem, kuŗi nomā patstāvīgi dzīvokļus pilsētās, jāiesniedz katru gadu līdz 15. janvārim savam mājas saimniekam, vai tā pilnvarniekam saraksts par viņa dzīvokli uz tekošo gadu 1. janvāri dzīvojošām personām, uzrādot katra iedzīvotāja vārdu, uzvārdu, vecumu un ar ko nodarbojas vai kur kalpo. (Nodokļu nol. 26. p.)
- 2) Līdz katra gada 1. februārim pilsētu nekustamu īpaŗumu īpaŗniekiem, vai to

pilnvarniekiem jāiesniedz vietējā nodokļu inspektora kancelejā paziņojums par visiem viņu mājā izīrētiem vai neizīrētiem dzīvokļiem vai veikala telpām. (Nodokļu nolik. 27. p.)

- 3) Līdz katra gada 1. februārim visu akciju un paju biedrību, akciju banku un lombardu valdēm jāiesniedz Nodokļu departamentam šo uzņēmumu akcionāru saraksts, sastādot pēc dotā parauga atsevišķu kartiņu par katru akcionāru. (Nodokļu nolik. 29. p.)
- 4) Katru gadu līdz 1. februārim visām valsts, komūnālām un privātām iestādēm, biedrībām, tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumiem, nekustamu īpašumu īpašniekiem un to nomniekiem, kuŗi izlieto sveša darba spēku vai maksā pensiju, jāiesniedz vietējam nodokļu inspektoram, bet uz laukiem vietējām pagastu valdēm saraksti par algām, kuŗas viņi izmaksājuši (tiklab skaidrā naudā, kā brīva dzīvokļa un uztura veidā) un pensijām, uzrādot algu un pensiju saņēmēja vārdu, uzvārdu, dzīves vietu un par iepriekšējo gadu izmaksātās algas vai pensijas summu. (Nodokļu nolik. 28. p.)
- 5) Visām fiziskām un juridiskām personām, ja to iepriekšējā gada ienākumi pārsniedz Ls 2,000.—, izņemot uzņēmumus, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību un kuŗi maksā procentuālo peļņas nodokli, jāiesniedz paziņojums par saviem ienākumiem pēc finanču ministra apstiprināta parauga: fiziskām personām līdz katra gada 15. aprīlim, bet juridiskām personām līdz 15. maijam.

Šis paziņojums jāiesniedz:

- a) pilsētu iedzīvotājiem — vietējam nodokļu inspektoram;
- b) lauku iedzīvotājiem — vietējai pagasta valdei;
- c) uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību, bet kuŗi nemaksā procentuālo peļņas nodokli — Nodokļu departamentam.

Uz nodokļa inspektora vai Nodokļu departamenta pieprasījumiem šinī pantā minētais paziņojums jāiesniedz 14 dienu laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas katrai personai, kaut arī viņš iepriekšējā gada ienākums nepārsniegtu Ls 2,000.—. (Nodokļu nolik. 32. p.)

- 6) Līdz katra gada 1. maijam visām kredītiestādēm jāpaziņo vietējam nodokļu inspektoram to noguldītāju saraksts, kuriem iepriekšējā gadā izmaksāts par viņu noguldījumiem, tekošu lēsi u. t. t. pāri par Ls 100.—rentes. (Nodokļu nolik. 30. p.)
- 7) Pēc maksātāja iesniegto paziņojumu caurskatīšanas un nodokļa summas noteikšanas katram maksātājam ne vēlāk kā līdz 1. oktobrim piesūta nodokļa listi. Par nodokļa listu izsūtīšanu sludina „Valdības Vēstnesī”. Ja šīnī termiņā maksātājs listi nav saņēmis, tam jāinteresējas pašam pie nodokļu inspektora par uzlikto nodokli, lai nenokavētu nodokļa samaksu un pārsūdzības termiņu. (Nodokļu nolik. 34. p.)
- 8) Nodoklis maksājams sekošos trijos termiņos līdzīgās daļās:

pirmā daļa tekošā nodokļu gadā līdz 31. decembrim,

otrā daļa nākošā nodokļu gadā līdz 31. martam,

trešā daļa nākošā nodokļu gadā līdz 30. jūnijam.

Par termiņā nesamaksāto nodokli jāmaksā soda nauda 1% no nodokļa summas par katru pilnu vai nepilnu mēnesi.

Nodokļu maksātājiem, kuri nodarbināti valsts un komūnālietādēs, nodokli atvelk no izmaksājamām algām līdzīgās daļās nākošā nodokļu gada janvārī, aprīlī un jūlijā. (Nodokļu nolik. 45. p.)

- 9) Ja maksātājs atrodas grūtos materiālos apstākļos, tad Nodokļu departaments uz viņu lūgumu katrā atsevišķā gadījumā var dot vienu vai vairākus vēlākus termiņus nodokļa samaksai. (Nodokļu nolik. 46. p.)

2. Termiņi, kuri iestājas pēc noteikta laika sprīža.

- 1) Pārsūdzības par iecirkņa vai apriņķa komisiju un Nodokļu departamenta lēmumiem iesniedzamas 14 dienu laikā no lēmumu saņemšanas dienas, caur šīm iestādēm galvenai ienākuma nodokļa komisijai. (Nodokļu nolik. 36. p.)
- 2) Tiklab iecirkņa resp. apriņķa, kā arī galvenās komisijas lēmumus, ar kuriem nav mierā šo komisiju priekš-

sēdētāji, pēdējie var pārsūdzēt četrpadsmit dienu laikā, protesta sūdzības kārtībā. (Nodokļu nolik. 43. p.)

- 3) Sodi par ienākuma nodokļa noteikumu neievērošanu samaksājami 14 dienu laikā no viņu paziņošanas maksātājiem, bet pārsūdzības kārtība un termiņi tādi paši, kā pie nodokļa. (Nodokļu nolik. 55. p.)
- 4) Maksātāji, kuŗi atrod aplēsto nodokļa summu par nepareizu var mēneša laikā, skaitot no izsludināšanas dienas „Valdības Vēstnesī“ par listu izsūtīšanu iesniegt iebildumu iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisijai. Komisija savu lēmumu paziņo maksātājam. Maksātāji, kuŗi izteikuši savās pārsūdzībās vēlēšanos būt klāt pie viņu lietu izspriešanas, tiek uzaicināti ierasties uz komisijas sēdi. (Nodokļu nolik. 35. un 38. p. p.)
- 5) Ārpus vispārējā termiņa apliktiem maksātājiem pārsūdzības termiņu skaita vienu mēnesi no maksājamās listes saņemšanas dienas. Ārpus vispārējā termiņa uzliktais nodoklis samaksājams trijos termiņos līdzīgās daļās: 1, 4 un 7 mēn. laikā no nodokļu listes saņemšanas dienas.
- 6) Galvenās komisijas lēmumus paziņo maksātājiem; pēdējie šos lēmumus var pārsūdzēt mēneša laikā, skaitot no lēmuma saņemšanas dienas, Senātam. Pārsūdzība iesniedzama caur Galveno komisiju. (Nodokļu nolik. 41. p.)
- 7) Personas, kuŗas maksāšanas gadā nodzīvojušas Latvijā vismaz sešus mēnešus un nav jau apliktas ar ienākuma nodokli no Latvijā esošiem nekustamiem īpašumiem, tirdzniecības-rūpniecības uzņēmumiem, noguldītiem kapitāliem, pensijām, pabalstiem, kā arī dienesta un dažāda cita veida atalgojumiem aplikamas ar nodokli samērā ar viņa izdevumiem priekš dzīves, neskatoties uz to, no kādiem līdzekļiem šos izdevumus sedz. šai gadījumā nodoklis aplēšams arī par pārējiem maksāšanas gada sešiem mēnešiem.

Piezīme. Ārzemnieki, kuŗi nav nodzīvojuši Latvijā šinī pantā minētos sešus mēnešus, aplikami ar nodokli no viņu tai pat gadā Latvijā faktiski gūtiem ienākumiem nepārrēķinot tos uz pilna gada ienākumiem. (Nodokļu nolik. 9. p.)

- 8) Fiziskas un juridiskas personas, kuŗas nodokļu maksātāju listes sastādot izlaistas, vai aiz pārskatīšanās no nodokļa atsvabinātas, vai apliktas mazākā apmērā, nekā pienākas pēc faktiski gūtiem ienākumiem, apliekamas ar to pēc lietas noskaidrošanās ārpus vispārējā termiņa. Šī aplikšana pielaižama tikai par pēdējiem notecējušiem 3 gadiem. (Nodokļu nolik. 50. p.)
- 9) Tiklab galvenās, kā arī iecirkņa vai apriņķa nodokļu komisiju priekšsēdētāji un Nodokļu departamenta direktors var triju gadu laikā, skaitot no lēmuma dienas, attiecīgās komisijās ierosināt nodokļu komisiju un departamenta lēmumu caurskatīšanu no jauna tādās lietās, kuŗās šajā laikā atklājušies jauni apstākļi, kas nav ievēroti pirmo reizi nodokli uzliekot vai lietu skatot cauri. (Nodokļu nolik. 44. p.)

G. Zīmognodeva un rakstu nodeva.

Zīmognodeva.

Zīmognodevu ņem valstij par labu un tā nomaksājama sekošā kārtībā:

- 1) Uzlipinot uz attiecīga raksta vai dokumenta zīmogmarkas.
- 2) Rakstot pašu dokumentu uz zīmogpapīra uz vienas vai vairākām loksņēm.
- 3) Pievienojot zīmogpapīri rakstam.
- 4) Samaksājot zīmognodevu Latvijas bankā un tās nodaļās vai pasta iestādēs skaidrā naudā.

Maksājot zīmognodevu zīmogmarkās par tādiem rakstiem, aktiem un dokumentiem, kurus izgriež no piesakņu grāmatinām — burtnīcām, atstājot tanīs piesakni, zīmogmarkas uzlipināmas gareniski pa līniju, kuŗa atdala piesakni no izsniedzamā dokumenta, tādā kārtā, lai atdalot dokumentu, markas būtu pārgrieztas gareniski un lai uz piesakņa paliktu kreisā gareniskā markas daļa.

Uz vekseliem zīmogmarkas uzlipināmas vekseļa pirmās puŗes kreisā daļā un dzēšanas ar vekseļa izdevēja parakstu, vai firmas zīmogu, atzīmējot uz katras markas dzēšanas datumu.

Maksājot zīmognodevu markās par privātā kārtā sastādītiem aktiem un dokumentiem, markas uzlipina uz akta pirms viņa parakstīšanas tādā kārtā, ka akta teksts vai vismaz viens no parakstiem (bet ne tās personas paraksts, kuŗas rokās akts paliek) ietu pāri visām uzlipinātām markām.

Zīmognodeva par aktiem un dokumentiem, kas sastādīti privātā kārtībā (izņemot vekselus), nomaksājama zīmogmarkās ne vairāk kā 30 latu par katru aktu vai dokumentu. Ja nodevas summa pārsniedz 30 latu, tad nodoklis maksājams naudā valsts kasē, uzrādot kasei attiecīgo aktu vai dokumentu.

Zīmognodeva iedalās divās daļās:

- a) vienkāršā, kuŗu ņem noteiktos apmēros no ik kuŗa apliekamā dokumenta;

b) proporcionālā, kuŗa noteikta procentos no dokumenta vai akta summas.

Zemāk uzskaitīti dokumenti, kuŗi visbiežāk apgrozās, norādot, kādā apmērā tie apmaksājami.

Proporcionālā zīmognodeva, kuŗu ņem zemāk uzrādīto procentu apmērā no dokumenta summas.

1 % proporcionālā zīmognodeva.

Akti un dokumenti, kas attiecas uz līgumiem vai nosacījumiem par īpašuma tiesībām uz nekustamu mantu, tās valdīšanu, lietošanu vai rikošanos ar to, kā arī par tiesību dažādiem aprobežojumiem, nekustamas mantas pirkšanu, pārdošanu, sadalīšanu, dāvāšanu un iekļilāšanu, par sabiedrībām, līgumsodiem un miera izlīgumiem. (Zīmogn. noteik. 39. p. 1. pk.)

0,5 % proporcionālā zīmognodeva.

Līgumi par nekustamas mantas atdošanu beztermiņa vai termiņa nomā (mazāk par 99 gadiem). (Zīmogn. not. 43. p. 1. pk.)

Līgumi par kalpošanu. (Zīmogn. not. 43. p., 2. pk.)

Proporcionālā zīmognodeva 2 santimu apmērā par katriem 10 latiem.

Vekseļi, kā iekšzemes, tā ārzemes (vienkārši vekseļi, pārvedu vekseļi, tranzita vekseļi, solo vekseļi u. t. t.). (Zīmogn. not. 44. p. 1. pk.)

Akti un dokumenti, kuŗi attiecas uz līgumiem un nosacījumiem par īpašuma tiesībām uz kustamu mantu, par šīs mantas lietošanu, dāvāšanu, irēšanu, aizdošanu un iekļilāšanu kā arī par piegādājumiem un darba izpildījumiem. (Zīmogn. not. 44. p. 7. pk.)

Līgumi par preču un citas kustamas mantas pirkšanu-pārdošanu. (Zīmogn. not. 44. p. 9. pk.)

Proporcionālā zīmognodeva 1 santima apmērā par katriem 10 latiem.

Lēģas (reķi-
ni), Faktūras,
Notas, Norē-
ķini, Kvītes

par pārdotām precēm, materiāliem un citu mantu, piegādājumiem, izpildītiem darbiem un pakalpojumiem, tad tos izdod vai nu pēc mutiskiem vai rakstiskiem nolīgumiem, bet atsevišķā rakstā. (Zīmogn. not. 45. p. 1. pk.)

Iepirkumu grāmatiņas par precēm, ko ņem uz parāda vai līdz norēķinam. (Zīmogn. not. 45. p. 2. pk.)

Vienkāršā zīmognodeva.

		Zīmog- nodeva	
		Ls	
	Līgumi, kuŗu objekts pēc savas būtības nav naudā novērtējami (Zīmogn. not. 13. p. 1. pk.)	6.—	
	Saistības raksti uz nenoteiktu summu (Zīmogn. not. 13. p. 3. pk)	6.—	
Līgumi	}	a) uzņēšanai Latvijas pavalstniecībā	2.—
		b) atļaujai fabriku atvēršanai, to iekārtas grozīšanai un mašīnu un aparātu apmaiņšanai pret jaunām	2.—
		c) dēļ atļaujas nodarboties ar visāda veida arodiem bez tam par atbildi visos a), b) un c) minētos gadījumos	2.—
(Zīmogn. not. 14. p. 1. pk.)			
	Pilnvaras (ģenerālpilnvaras) (Zīmogn. not. 14. p. 5. pk.)	2.—	
	Pilnvaras visāda veida (izņemot ģenerālpilnvaras, pilnvaras miertiesu un pagasta tiesu lietās) (Zīmogn. not. 15. p. 3. pk.)	1.—	
	Pilnvaras pasta un telegrafa korespondences un naudas sūtījumu saņemšanai — brīvas. (Zīmogn. not. 46. p. 27. pk.).		
	Pilnvaras vienreizīgas preču vai naudas saņemšanai, ja tās nav apstiprinātas no kādas iestādes — brīvas. (Zīmogn. not. 46. p. 27. pk.).		
	Sūdzības, apelācijas un kasācijas, kuŗas iesniedz Tiesu palātai un Senātam dēļ spriedumu atcelšanas civilietās (Zīmogn. not. 15. p. 1. pk.)	1.—	
Līgumraksti, Paziņojumi, Sūdzības, Iebildumi, Atspēkojumi, Atsauksmes	}	kad šos dokumentus iesniedz valsts administrāti- vām, tiesu (izņemot miertiesas un pagasttiesas) un pašvaldības iestādēm un amatpersonām privātas iestādes un personas savās lietās, kā arī par pielikumiem, izņemot pielikumus, kas kā dokumenti jau paši par sevi aplikti ar attiecīgu zīmognodevu; izņemumu sk. 14. p. 1. pk., 15. p. 1. pk., 17. p. 8. un 9. pk. (Zīmogn. not. 16. p. 1. pk.)	0.40
		Ja uz šīnī punktā minētiem dokumentiem vēlas arī atbildi tad	0.80
(Zīmogn. not. 16. p 1 pk.)			

Biedru kartes (biļetes) un tamlīdzīgi dokumenti, ko izdod biedrības, klubi un līdzīgas iestādes	0,10
(Zīmogn. not. 17. p. 1. pk.)	
Kvītes un tamlīdzīgi dokumenti, ja tie apliecina naudas, preču un citas mantas saņemšanu, pienākumu izpildīšanu pilnā apmērā vai pa daļām, kad šos dokumentus izdod atsevišķā rakstā un ja tie nepilda dokumentu vietu, kas apliekami ar proporcionālo zīmognodevu. (Zīmogn. not. 18. p. 1. pk.)	0,05
Izvilkumi no veikalu grāmatu personīgiem kontiem (kontokorenti), kuŗus izdod klientiem vai kontrahentiem un ja tie nav domāti iesniegšanai valsts un pašvaldības iestādēm un amatpersonām	0,05
(Zīmogn. not. 18. p. 9. pk.)	
Dokumentu noraksti, kuŗu oriģināli apmaksāti kā ar vienkāršo, tā proporcionālo zīmognodevu, apmaksājami tādā pat apmērā, kā oriģināli (12. un 36. p.). Bet ja šādi noraksti apstiprināti notarielā kārtībā no valsts un pašvaldības iestādēm un amatpersonām, kā arī likumā paredzētām tirgotāju un rūpnieku organizācijām (37. p.), tad norakstiem jābūt tāpat apmaksātiem kā oriģināliem, bet ne vairāk kā ar Ls 2.— (14. p. pk., 37. p.). Izņēmums ir lēses, faktūras, norēķini, kvītes un pārējie 45. p. minētie dokumenti, kuŗu noraksti beidzamā gadījumā apmaksājami ar	0,05
(18. p. 13. pk.)	

Zīmognodeva nodokļu lietās.

- 1) Visi pielikumi-dokumenti, ja viņi pēc rīkojuma par zīmognodevu apliekami ar zīmognodevu, apliekami ar zīmognodevu katrā gadījumā, vai tādi dokumenti tiek iesniegti līdz ar ienākumu, resp. apgrozījumu paziņojumu, vai kā pielikumi pie iebildumiem un pārsūdzībām.
- 2) Visi pielikumi-dokumenti, kuŗi, saskaņā ar rīkojumu par zīmognodevu, nav apliekami ar šo nodevu, pie paziņojumiem un iebildumiem ir brīvi no zīmognodevas, bet pie pārsūdzībām galvenām nodokļu komisijām un Senātam apmaksājami ar Ls 0.10. Tā tad dokumenti, izsniegti no slimo kasēm, brīvi no zīmognodevas kā pielikumi pie paziņojumiem un iebil-

- dumiem, bet apliekami pie pārsūdzībām ar zīmognodevu — Ls 0.10 apmērā.
- 3) Visādi pielikumi-dokumenti, resp. apliecības, kuŗi izsniegti no privātiestādēm un personām tādām pašām iestādēm vai personām ne iesniegšanai valsts iestādēm, no zīmognodevas atsvabināti, bet ja tādas apliecības tomēr tiek iesniegtas valsts iestādēm, piem. nodokļu inspekcijai (piem. kreditiestāžu vēstules, resp. apliecības par saņemtiem %%), tad viņas pārvēršas par dokumentiem, ko iesniedz valsts iestādēm un ir apmaksājamas pēc 16. p. 3. pk. ar zīmognodevu, neatkarīgi no tā, vai viņas topiesniegtas pie paziņojuma, pie iebilduma, vai pie pārsūdzības.
 - 4) Ja personas ņem norakstus no viņu rīcībā esošiem dokumentiem, kuŗi izdoti no kādas citas personas vai iestādes un pašas norakstus apliecina, tad šādi noraksti-pielikumi ar zīmognodevu nav apmaksājami, pieliekot tos pie iesniegumiem un deklarācijām nodokļu iestādēm (46. p. 21. pk.).
 - 5) Ja valsts administratīvās iestādes izgatavo norakstus no viņu rīcībā esošiem dokumentiem un tos izsniedz, tad šādi noraksti apmaksājami ar Ls 2.— rakstu nodevas resp. zīmognodevas par loksni, neskatoties uz to, ar cik oriģināli apmaksāti, vai pat, ja tie nebūtu apmaksāti nemaz. Pārējo iestāžu (piem. pašvaldību, tiesu) izsniegtie noraksti vispār apmaksājami ar Ls 0,40 (16. p. 2. pk.), bet zināmos gadījumos arī ar Ls 2.— (sk 1. pk. kā arī 12. p., 14. p. 8. pk. un 37. p. zīm. nod.).
 - 6) Apliecības, kuŗas izdod mācības iestādes saviem audzēkņiem par to, ka tie apmeklē skolu, ar zīmognodevu nav apmaksājamas arī tad nē, ja bērnu vecāki tās pievieno savām deklarācijām un iebildumiem (pieliekot pie pārsūdzībām apmaksājamas ar Ls 0.10) kā pielikumi. Bet ja mācības iestādes izdod apliecības bērnu vecākiem par to, ka viņu bērni apmeklē skolu, vai ar skolotājiem par izmaksātām summām, viņu ģimenes sastāvu u. t. t., tad šādas apliecības jāapmaksā ar Ls 1.— rakstu nodevas, jo tās izdotas no valsts mācību iestādēm un Ls 0.40 zīmognodevas, ja tās izdotas no pašvaldību un privātām mācību iestādēm.
 - 7) Paziņojumi par tirdzniecības-rūpniecības uzņēmumu pārvietošanu uz citu vietu, paziņojumi par tirdzniecības-rūpniecības uzņēmumu pārrakstīšanu

uz cita vārdu un paziņojumi par tirdzniecības-rūpniecības uzņēmuma likvidāciju ir brīvi no zīmognodevas; attiecīgās atzīmes uz tirdzniecības-rūpniecības zīmēm ir atsavinātas no rakstu nodevas (tirdzniecības-rūpniecības lik. 73. un 145. pants, rīk. par zīmogn. 46. p. 1 pk. un lik. par rakstu nod. 2. p. 1. pk.).

- 8) Paziņojumi par tirdzniecības-rūpniecības vai noliktavas zīmes nozaudēšanu (nod. nol. 218. p.):
 - a) paziņojums, resp. lūgums izsniegt jaunu zīmi apliekams ar zīmognodevu Ls 0.40;
 - b) tirdzniecības-rūpniecības zīmes duplikāts apliekams ar rakstu nodevu Ls 2.—, kuŗu iekasē nodokļu inspektori.
- 9) Namsaimnieku paziņojumi par veikalu vai rūpniecības telpu iznomāšanu brīvi no zīmognodevas.
- 10) Lūgumi dēļ atzīmes uz tirdzniecības-rūpniecības zīmes par tirdzniecības veida paplašināšanu ar citām precēm — apmaksājami ar zīmognodevu Ls 0,40 un atzīmes uz tirdzn.-rūpn. zīmes ar rakstu nodevu Ls 1.—.
- 11) Lūgumi dēļ aplikšanas ar % peļņas nodokli pēc kopējām veikala grāmatām uz nod. nolik. 282. p. pamata, apmaksājami ar zīmognodevu Ls 0,40 un par varbūtējo atbildi (noraidīšanas gadījumā) Ls 0,40, kopā Ls 0,80. Līdz ar augšminēto lūgumu iesniedzamais attiecīgiem inspektoriem paziņojums apmaksājams ar zīmognodevu Ls 0,40 apmērā.
- 12) Lūgumi (ne iebildumi) samazināt nodokli (not. par ienāk. nod. 48. pn. tirdzn.-rūpn. nodokli 315. p. 3. piez. un 314. p.) apliekami ar zīmognodevu Ls 0,40 un par lēmumiem Ls 0,40, kopā Ls 0,80. Tāpat apmaksājamas pārsūdzības sakarā ar minētiem lūgumiem.
- 13) Lūgumi dēļ atļaujas uzdot iesniegtos paziņojumos apgrozījumu un peļņu līdz 1. maijam — apmaksājami ar zīmognodevu Ls 0,40 un varbūtēja atbilde ar rakstu nodevu Ls 1.—.
- 14) Lūgumi dēļ termiņa atjaunošanas iebildumu un pārsūdzību lietās — apmaksājami ar zīmognodevu Ls 0,40 un par atbildi Ls 0,40, kopā Ls 0,80, jo minētie raksti iesniedzami nodokļu komisijai vai arī šīs komisijas priekšsēdētājam, kuŗu nevar uzskatīt par administratīvu valsts iestādi resp. amatpersonu.
- 15) Lūgumi, ierosināti nodokļu komisijās nodokļu lietu caurskatīšanu no jauna — apmaksājami ar zī-

- mognodevu Ls 0.40 un par lēmuma paziņošanu Ls 0,40, kopā Ls 0.80.
- 16) Lūgumi dēļ nodokļa nomaksas termiņa pagarināšanas — apmaksājami ar zīmognodevu Ls 0,40 un par atbildi (atļauju) — ar rakstu nodevu Ls 1.
 - 17) Rakstiski paskaidrojumi nodokļu lietās — lūgums apmaksājams ar zīmognodevu Ls 0.40 un atbilde ar rakstu nodevu Ls 5.—.
 - 18) Ārvalstnieku ankete par nodokļu samaksu pie izbraukšanas uz ārzemēm apmaksājama ar zīmognodevu Ls 0.40 un rakstu nodevu Ls 5.—.
 - 19) Lūgumi izsniegt Galvenās komisijas motīvētu lēmumu norakstus — apmaksājami ar zīmognodevu Ls 0.40 un lēmumu noraksti ar rakstu nodevu Ls 3.—.
 - 20) Lūgumi apliecības izsniegšanai par nekustamas mantas vērtību — apmaksājami ar zīmognodevu Ls 0,40, bet apliecības ar rakstu nodevu Ls 1.—.
 - 21) Lūgumi apliecības izsniegšanai, ka ienākumi nepārsniedz Ls 2.000.— apmaksājami ar zīmognodevu Ls 0,40, un apliecības ar rakstu nodevu Ls 1.—.
 - 22) Apliecības tirgotājiem-rūpniekiem, kuŗi paši kā nam-saimnieki ieņem tirdzniecības telpas savā mājā, par telpu nomu — apmaksājamas ar rakstu nodevu Ls 1.— (bez lūguma).
 - 23) Nodokļu listu duplikāti — brīvi no zīmognodevas resp. rakstu nodevas.
 - 24) Apliecības personām, kuŗas studē ārzemēs — ar rakstu nodevu Ls 1.— bet lūgumi apmaksājami ar zīmognodevu Ls 0.40.
 - 25) Lūgumi dēļ visāda veida norakstiem no iesniegtām deklarāciju formām — apmaksājami ar zīmognodevu Ls 0.40, bet paši noraksti ar rakstu nodevu Ls 2.— par loksni.
 - 26) Par pārsūdzībām Galvenām komisijām un Senātam visās nodokļu lietās, ja summa nepārsniedz Ls 500.— maksājama vienkārša zīmognodeva 10 snt. apmērā, bet ja summa pārsniedz Ls 500.— maksājama proporcionālā zīmognodeva 1 santima apmērā par katrēm pilniem vai nepilniem Ls 10.—. Par lēmumrakstiem šinīs lietās, neskatoties uz summas lielumu maksājama vienkārša zīmognodeva 10 snt. apmērā.

- 27) No zīmognodevas atsvabināti visi nodokļu maksātāju iesniegumi, paskaidrojumi, iebildumi iecirkņu komisijām un vispār visāda veida sarakstīšanās ar nodokļu komisijām un nodokļu inspektoriem nodokļu lietās (46. p. 21. pk.).
- 28) Pieņemot paziņojumus, iebildumus un pārsūdzības, kā arī līgumrakstus un citus iesniegumus ar pielikumiem, iestādes noskaidro, vai pieliktie dokumenti pareizi aplikti ar pienācīgu zīmognodevu. Ja nav aplikti, piemēro rīkojumu par zīmognodevu 104. p. t. i. neapmaksātos dokumentus vai viņu norakstus iesūta Nodokļu departamentam dēļ iesniedzēju sodīšanas. Ja pieliktas apliecības, ko privātas iestādes un personas izdod tādām pašām iestādēm un personām iesniegšanai valsts un pašvaldības iestādēm un amatpersonām, tad zīmognodevu pieprasa tieši no iesniedzēja.

Rakstu nodeva.

Rakstu nodevu ņem par dažāda veida atļaujām, koncesijām, legitimācijām, izrakstiem, norakstiem un apliecībām, kurās izdod valsts administratīvās iestādes un amatpersonas. Nodevas apmērus un aplikamo dokumentu sarakstu uz finanču ministŗa priekšlikumu apstiprina Ministŗu kabinets. Rakstu nodevas tipiskā pazīme ir tā, ka to ņem vienīgi no dokumentiem, kurus izdod valsts iestādes, kamēr līdzīga veida dokumenti, izdoti no pašvaldībām no nodevas atsvabināti.

Rakstu nodeva par Nodokļu departamenta izsniegtiem dokumentiem maksājama sekošos gadījumos un sekošā apmērā:

	Rakstu nodeva
1) Atzīmes, kurās izsniedz ārvalstniekiem par valsts nodokļu samaksu, izbraucot uz ārzemēm	Ls 5.—
2) Atzīmes, kurās izsniedz personām par valsts nodokļu samaksu, uzrādīšanai pavalstniecības lietās	10.—
3) Apliecības mortificēto akciju lietās	50.—
4) Rakstiski paskaidrojumi nodokļu lietās	5.—
5) Galvenās nodokļu komisijas motivētu lēmumu noraksti	3.—
6) Apliecības akciju pagaidu apliecību lietās	20.—
7) Atļaujas (bez termiņa) fabriku un ražotavu ierīkošanai un noraksti no šīm atļaujām	5.—

	Rakstu nodeva Ls
8) Atļaujas (uz vienu gadu) reibinošu dzērienu pārdo- tavu atvēršanai un noraksti no šīm atļaujām . . .	3.—
9) Uzraksti uz iepriekšējos (6. un 7) punktos minē- tiem dokumentiem par īpašnieka vai iestādes atra- šanās vietas maiņu	1.—
10) Apliecības bandroļu izpirkšanai	1.—
11) Apliecības spirta dedzināšanai	3.—
12) Apliecības alus vārīšanai	1.—
13) Apliecības medus kvasa vārīšanai	1.—
14) Apliecības liķieņu izgatavošanai	1.—
15) Apliecības preču izvešanai uz ārzemēm, atsvabinot no akcīzes	1.—
16) Noraksti no departamenta lēmumiem	2.—
17) Apliecības par sodīšanu akcīzes pārkāpumu lietās .	1.—
18) Apliecības spirta saņemšanai aptiekām un slimnīcām	2.—
19) Apliecības spirta saņemšanai dažādām laboratorijām un tehniskām vajadzībām	2.—
20) Apliecības spirta saņemšanai ārstiem, zobārstiem, vecmātēm u. t. t.	1.—
21) Apliecības spirta saņemšanai liķieņu fabrikām . . .	3.—
22) Apliecības par eksportam izsniedzamo spirtu . . .	1.—

Rakstu nodeva samaksājama atsevišķās rakstu nodevu mar-
kās vai zīmogmarkās, uzlīpinot tās uz attiecīga lūguma vai cita
dokumenta. Rakstu nodevu nekādā gadījumā atpakaļ nemaksā.

H. Nodokļu departamenta privāto pakalpojumu biroji.

Publikas ērtību labad Nodokļu departaments algo darbiniekus, kuri par Finanču ministra noteiktu taksi sastāda lūgumus, anketas un iesniegumus nodokļu iestādēm pēc zemāk pievestā saraksta. Neizgatavo vienīgi iebildumus un pārsūdzības.

Biroji iekārtoti sekošās vietās:

- 1) Rīgā, lielā Pils ielā 12, nodokļu inspekciju telpās.
- 2) Aizputes apr. nodokļu inspekcijā.
- 3) Jaunlatgales " " "
- 4) Jelgavas I. iec. " "
- 5) Jelgavas II. iec. " "
- 6) Kuldīgas apr. " "
- 7) Liepājas " "
- 8) Madonas apr. " "
- 9) Rēzeknes apr. I. iec. " "
- 10) Talsu apr. " "
- 11) Valkas apr. I. iec. " "
- 12) Valkas apr. II. iec. " "
- 13) Valmieras apr. I. iec. " "
- 14) Valmieras apr. II. iec. " "
- 15) Ventspils apr. " "

Biroju darba laiks no pl. 9—15.

Darbu uzskaitījums un atlīdzības normas.

Ienākuma nodokļa lietās:

1)	Ienākuma nodokļa deklarācijas forma	Nr. 1 un 1-a	Ls 0,70
2)		Nr. 2	" 0,20
3)		Nr. 3 no 1 līdz 15 dzīvokļiem.	" 0,40
4)		Nr. 3 ar vairāk kā 15 dzīvokļ.	" 0,60
5)		Nr. 4	" 0,10

Tirdzniecības un rūpniecības nodokļu lietās.

- 1) Tirdzniecības-rūpniecības nodokļa deklarācijas . . Ls 0.50
- 2) Lūgumi pārrakstīt tirdzniecības-rūpniecības zīmes . . " 0.50
- 3) Paziņojumi par uzņēmuma pārvietošanu, slēgšanu vai īpašnieku maiņu " 0.50
- 4) Nekustamas mantas īpašnieku paziņojumi par izīrētām telpām un laukumiem " 0.50
- 5) Lūgumi aplikt uzņēmumus pēc kopējām grāmatām . . " 0.50
- 6) Tirdzniecības-rūpniecības zīmju pieprasījumu izpildīšana " 0.50

Pilsētu nekustamas mantas nodokļu lietās.

1)	{ Pilsētu nekustamas mantas	{ ar dzīv. no 1 — 5	Ls 0.50		
2)				6 — 15	" 1.—
3)				" vairāk kā 15 dz.	" 1.50
-) deklarācijas

D a ž ā d i.

- 1) Anketas izbraucējiem vai pavalstniecības lietās . . Ls 0.50
- 2) Lūgumi apturēt nodokļa piedzīšanu vai pagarināt tā samaksas termiņu " 0.50
- 3) Lūgumi izsniegt apliecības pasu lietās " 0.50
- 4) Lūgumi izsniegt apliecības par nekustamas mantas novērtējumu " 0.50
- 5) Lūgumi izsniegt dažādas izziņas nodokļu lietās . . " 0.50
- 6) Lūgumi aplēst nodokli vai izsniegt aphecību par nodokļa samaksu un pārējie šē neminētie raksti . . " 0.50

I. Nodokļu nolikuma galveno lietu un jēdzienu registers.

(Skatīti apzīmē Nod. nolikuma pantus).

Apgrozījums,

- kas ir apgrozījums pie aplikšanas ar procentuālo peļņas nodokli 289.
- pierādījuma dokumenti 298., 306.
- maksātāja pienākums dot personīgus paskaidrojumus par to 307.
- papildu aplikšanas gadījumā ar tirdzniecības-rūpn. nod. 315.

Aplikšana,

- ar ienākuma nodokli 5.
- pēc dzīves izdevumiem 9.
- ar lauku nekustamas mantas nod. 57., 63.
- ar pilsētu nekustamas mantas nod. 109.
- ar tirdzniecības-rūpniecības nod. 163., 166.
- ar procentuālo peļņas nodokli 249., 286.

Aplikšanas vieta,

- pie ienākuma nod. 23., 56.
- pie lauk. nekust. mantas nod. 63.
- ar tirdzniecības-rūpniecības nod. 283.—285.

Ārvalstu diplomatiekie pārstāvji

- atsvabināšana no ienākuma nod. 6. p. 3. pkt.

Ārzemnieki

- aplikšana ar ienākumu nod. 5., 6., 9.
- aplikšana ar tirdzniecības-rūpniecības (kapitāla) nodokli 245., 246.
- kā maksā procentuālo peļņas nod. 250.
- deklarāciju iesniegšana nodokļu dep. pie tirdz.-rūpniecības nodokļa 260.
- gada pārskata sastādīšanas kārtība pie tirdzniecības-rūpn. nodokļa 261.

- to ārzemju biedrību un kompāniju uzņēmumu aplikšana, kuŗu operācijām Latvijā nav atšķirti atsevišķi kapitāli 277., 278.

Atmaksas

- pārmaksātā ienākuma nod. 46.
- pārmaksātā lauku nekust. mantas nod. 104.
- pārmaksātā pilsētu nekust. mantas nod. 160.
- pārmaksātā tirdzniecības-rūpniecības nod. 333.

Atskaitījumi no aplikamās summas

- ģimenes uzturas minimumam pie ienākuma nodokļa 8.

Atsvabināšana,

- no ienākuma nodokļa 6., 7.
- no lauku nekustamas mantas nod. 58., 59., 60., 72., 73., 74.
- no pilsētu nekustamas mantas nod. 110., 122. p. piez.
- notirdzniecības-rūpniecības nod. 164., 165.

Atvilkumi

- no bruto ienākuma pie ienāk. nod. 11., 12.
- no darba algas 18. p. 2. piez.
- braucamās un uztura naudas un kanceļejas izdev. pie ienāk. nod. 18. p. 1. piez.
- par ģimenes locekļiem 25.
- no bruto ienākuma pie pilsētu nekust. mantas 112.

Deklarācija

- ienākuma nodokļa 32.
- pilsētu nekustamas mantas īpašnieka 121., 122.
- uzņēmumu, kuŗiem jānodod pārskats par savu darbību pie tirdz.-rūpn. nod. 260.—271.

- par uzņēmumiem, kuņi apliekami ar procentuālo peļņas nodokli un kuņi nedod pārskatu 293.—300.

Dzīves izdevumi 9., 33 p. piez. 2.

Dzīvokļu irnieki 26.

Ēku vērtība

- uz laukiem 64., 65., 66., 67.

Ģimenes locekļi 8., 25.

Iebildumi

- ienākuma nodokļa lietās 35., 51.
- pret augsti aplēstu pilsētas nek. mantas nod. 139.
- pilsētu nekust. mantas nod. papildu aplikšanas gadījumā 140., 158.
- iebildumi par nepareizi aplēstu tirdz.-rūpniecības nodokli 319., 320.
- iebildumi tirdzniecības-rūpniecības nodokļa sodu lietās 353.

Ienākums

- no kapitāla 13.
- no neiznomātas resp. neizīrētas nekustamas mantas 14.
- no iznomātas resp. izīrētas nekustamas mantas 15.
- no nomātas resp. īrētas nekustamas mantas 16.
- no tirdzniecības un rūpniecības 17.
- no darba algas 18.
- no brīvām profesijām 19.
- dažādi 20.
- juridisku personu 21.
- patērētāju kooperatīvu 21.

Ienesīguma vērtība

- lauku nekustamas mantas 65., 69
- pilsētu nekustamas mantas 112., 113., 114., 116.

Izdevumu normas

- pie lauku nek. mantas nod. 65.
- pie pilsētu nekust. mantas nod. 112.

Jaunsaimniecības

- atsvabināšana no lauku nekustamas mantas nod. 72., 73.

Juridiskas personas

- ienākums 21.
- aplikšanas vieta 23.

- ienākuma nodokļa aplēsuma veids 24.

- sakarā ar ienāk. nod. sniedzamās ziņas 29.

Kadastrs 61., 62.

Kapitāla nodoklis

- ņemšana 166., 240.—248.
- uzņēmumi, kas to maksā 240.
- likmes 247.
- samaksas kārtība 272.—274.

Kapitalizācija

- pie lauku nekust. mantas nod. 65.
- pie pilsētu nekust. mantas nod. 112.

Komisijas (sastāvs)

- ienākuma nodokļa 33., 37., 39.
- lauku nekustamas mantas nod. 77., 78., 80., 82., 83., 84., 88.
- pilsētu nek. mantas nod., 124. 125., 127.
- tirdzniecības-rūpn. nod. 177., 180., 183., 184., 185., 186.

Kompetences

- ministru kabineta — 69., 78.
- finanču ministra — 3., 32., 47., 62., 75., 78., 83., 108., 112., 136., 159., 162., 176., 177., 180., 217., 237., 332., 371.
- Nodokļu departamenta direktora — 32., 36., 44., 46., 74., 99., 102., 104., 105., 111., 127., 154., 160., 167., 168., 180., 211., 212., 238., 265.—271., 318., 325., 327., 330., 331., 333., 334., 348., 351., 364., 370.
- Nodokļu inspektora resp. palīga — 31., 32., 33., 34., 80., 99., 125., 126., 133., 154., 168., 177., 219.—224., 231., 232., 301., 303., 306.
- ienākuma nodokļa galvenās komisijas un priekšsēdētāja — 36., 37., 41., 42., 43., 44., 55.
- ienākuma nodokļa iecirkņa resp. apriņķa komisijas un priekšsēdētāja — 33., 35., 37., 42., 43., 44., 55.
- lauku nekustamas mantas galvenās vērtēšanas komisijas un priekšsēdētāja — 75., 83., 89., 93., 96., 97., 98.
- lauku nekustamas mantas apriņķa resp. iec. komisijas un

- priekšsēdētāja — 84., 91., 92., 93., 96., 97., 98.
- lauku nekustamas mantas nodokļa pagasta komisijas — 77.
- pilsētu nekustamas mantas galvenās komisijas un priekšsēdētāja — 132., 133., 134., 135., 141., 142., 143., 149., 150., 157.
- pilsētu nekustamas mantas iecirkņa komisijas un priekšsēdētāja — 126., 132., 133., 134., 135., 138., 139., 141., 143., 149., 150., 151., 157., 231.
- tirdzniecības-rūpniecības nodokļa galvenās komisijas un priekšsēdētāja — 179., 180., 187., 190., 292., 307., 351., 354., 360., 370.
- tirdzniecības-rūpniecības nodokļa iec. resp. aprinķa komisijas un priekšsēdētāja — 175., 182., 187., 190., 291., 292., 307., 309., 317., 322., 348., 351., 360., 364., 370.
- pagastu valžu — 82., 89., 100., 101., 103.
- tirdzniecības deputātu — 168., 169.—174.

Likmes

- ienākuma nod. 24., III. piel.
- lauku nekust. mantas nod. 69.
- pilsētu nekust. mantas 117.
- kapitāla nodokļa 247.
- procentuālā peļņas nodokļa 259., 310., VII. piel.

Lūgumi

- ienākuma nod. pārsūdzību termiņa atjaunošanai 42.
- ienākuma nod. samaksas termiņus pagarināt 46.
- dzēst ienākuma nod. nelaimes gadījuma dēļ 47.
- samazināt ienākuma nodokli 48.
- pārvērtēt lauku nekustamu mantu 68.
- dzēst lauku nekust. mantas nodokli nelaimes gadījuma dēļ 74.
- pārsūdzību termiņu atjaunošanai lauku nekustamas mantas vērtēšanas lietās 96.
- lauku nekustamas mantas nodokļa samaksas termiņus pagarināt 102.
- atmaksāt pārmaksāto nekustamas mantas nod. 104.

- pazemināt pilsētu nekust mantas nod. 120., 120¹.
- atjaunot pārsūdzību termiņu pie pilsētu nekustamas mantas nodokļa 143.
- pilsētu nekustamas mantas nodokļa samaksas termiņus pagarināt 154.
- dzēst pilsētu nekustamas mantas nodokli sakarā ar nelaimes gadījumu 159.
- atmaksāt pārmaksāto pilsētu nekustamas mantas nodokli 160.
- dot termiņus tirdz.-rūpniecības nodokļa samaksai 330.
- dzēst tirdzniecības-rūpniecības nodokli sakarā ar nelaimes gadījumu 332.
- atjaunot iebildumu un sūdzību termiņus tirdz.-rūpn. nodokļa lietās 359.

Maksātāju paskaidrojumi

- ienākuma nod sūdzības caurskatot 38.
- pilsētu nekustamas mantas nod. sūdzību caurskatot 144., 147.
- tirdzn.-rūpn. nodokļa iebildumu caurskatot 321.
- tirdzniecības-rūpniecības nodokļa sūdzības caurskatot 356.

Maksātājs

- ienākuma nodokļa 5.
- lauku nekustamas mantas nod. 70
- pilsētu nekustamas mantas 118., 119.

Nodoklis

- ienākuma, 4.—56.
- no lauku nekustamas mantas, 57.—108.
- no nekustamas mantas pilsētās, 109.—162.
- tirdzniecības un rūpniecības, 163.—371.
- traktieru, konditoreju, kafejnicu un viesnīcu apgrozījuma, 372. līdz 379.
- tvaiku katlu, 380.—386.
- ostas no kuģiem ārzemju braucienos, 387.
- pašvaldību no kravām, kuņas ievad Latvijas ostās ar kuģiem ārzemju braucienos, 388.—390.

- tonnažas, loču un bāku no kuģiem piekrastes braucienos, 391.—410.
- no krāvām, kuņas ievad Latvijas ostās pa jūru piekrastes braucienos, 411.—418.
- ledlaužu Rīgas ostā, 419.—422.
- no peldošiem līdzekļiem un pa iekšējiem ūdensceļiem pārvadājamiem materiāliem, 423.—432.
- no naudas kapitālu ienākumiem, 433.—441.
- no speciālām tekošām lēsēm, 442.—448.
- no automobiļiem, motocikliem, velosipēdiem un citiem mēhaiskiem satiksmes vai transporta līdzekļiem, 449.—450.

Nodokļu gads 22., 249., 275., 276., 286., 288., 298., 314., 315.

Nodokļu liste,

- ienākuma nodokļa 34., 51.
- pilsētu nekustamas mantas, izsūtīšana 138.
- tirdzniecības - rūpniecības nodokļa, izsūtīšana 317., 318.

Nodokļu piedzišana, 3.

- noteikumi, I. pielikums.

Noilgums, 2.

Operāciju gads 22., 249., 275., 276., 286., 288., 298.

Pamatnodoklis (sk. zīmes).

Papildu aplikšana

- ienākuma nodokļa 50.
- lauku nekustamas mantas nod. 76.
- pilsētu nekustamas mantas 122., 140.
- tirdzniecības-rūpniecības nodokļa 312.—316.

Paziņojumi

- dzīvokļu īrnieku 26.
- nekustamas mantas īpašnieku 27., 236.
- iestāžu 28., 237., 238.
- juridisko personu 29., 238.
- kredītiestāžu 30., 29. p. piez.
- par tirdznrūpn. uzņēmuma pārvietošanu 235.

- par tirdznrūpn. uzņēmuma pārvietošanu 235.
- par tirdznrūpn. uzņēmuma likvidēšanu 235.

Procentuāli: peļņas nodoklis

- ņemšana 166., 249.—259.
- uzņēmuma (kuģiem jādod pārskats) peļņas aplēšana aplikšanai ar to 253.—255., 258.
- likme 259., 310., VII. piel.
- uzņēmumi, kuņus ar to neapliek 259.
- samaksas kārtība 272.—274.
- uzņēmumi, kuģiem nav jādod pārskats par savu darbību, aplikšana ar to 280.—362.
- uzņēmumi, kuģiem nav jādod pārskats, kuņus aplik 280.—285.
- uzņēmumi, kuģiem nav jādod pārskats, aplikšanas pamati 286. līdz 292.
- uzņēmumi, kuģiem nav jādod pārskats, aplikšanas vieta 283. līdz 285.
- aplikšanas pamati 286.
- samaksa 324.

Samaksa

- ienākuma nod. 45., 46., 55.
- lauku nekustamas mantas 100.
- pilsētu nekustamas mantas nodokļa 147., 152.
- procentuālā peļņas nodokļa 324.

Soda nauda

- ienākuma nod 45.
- lauku nekust. mantas nodokļi 101., 102.
- pilsētu nekust. mantas nod. lietās 153.
- tirdzniecības-rūpniecības nodokļa lietās 329.

Sodi

- ienākuma nodokļi 52., 53., 54., 55.
- pilsētu nekust. mantas nodokļi 155., 156.
- tirdzniecības-rūpniecības nodokļi 334.—353.

Sūdzības

- ienākuma nodokļa 36., 41., 51., 55.
- par izdarīto zemes vērtēšanu 91., 93., 94.

— par nepareizi sastādīta lauka nekust. mantas nodokļa maksātāju sarakstu 99.

— pilsētu nekust. mantas nod. lietās 141., 142., 158.

— tirdzniecības-rūpniecības nodokļa lietās 354.—362.

Taksācijas rublis 62.

Uzņēmumi, kuņiem jādod pārskati par darbību,

— jēdziens 329.

— ieskaitīšana tajos 325.

— izslēgšana no to skaita 327.

— aplikšana ar nodokli pārejas gados 328.

Veikala grāmatas,

— pie aplikšanas ar ienākuma nodokli 22., 23.

— pie aplikšanas ar %% peļņas nodokli 288., 299., 300., 304., 305., 306., 307., 308.

— to papildu iesniegšana pie iebildumu caurskatīšanas 323.

Vidējais peļņas procents,

— tā pielietošana procentuālā peļņas nodokļa aplēšanai 286.

— tā paaugstināšanas un pazemināšanas gadījumi 287.

— tā aplēšana 290.

— tā gadskārtēja pārbaudīšana un apstiprināšana 292.

Zemes vērtība 62., 67., 89.—98., 112. p. 1. piez., 115.

Zīmes, tirdzniecības-rūpniecības

— kategorijas 194., 195., 196., 197.

— pirkšanas kārtība 211.—218.

— kontrole 219.—234.

— lēmumi par papildu maksu un iebildumi pret tiem 363.—365.

Pielikumi.

Nodokļu iestāžu un amatpersonu saraksts un to adreses.

Finanču ministrija — Valdemāra ielā 2-a.

Finanču ministris Petrevics, Ansis, tālrunis 20210.

Finanču ministra biedrs Bokalderis, Jānis, tālrunis 20211.

Nodokļu departaments — Lielā Pils ielā 13/15.

Departamenta direktors Kempelis, Francis. Pieņemš. laiks no pl. 11—12, tālrunis 20230.

Departamenta vicedirektors Loske, Ernests. Pieņemšanas laiks no pl. 11—13, tālrunis 20231.

Departamenta vicedirektors Šubbe, Augusts. (Akcīzes un spirta mon. lietās), tālrunis 29110.

Departamenta revidents Mednis, Pāvils. Tālrunis 20232.

Departamenta vec. inženiers Wolfs, Alfrēds. Tālrunis 29110.

Nodokļu departamenta nodokļu daļa

Lielā Pils ielā 13/15.

I. nodaļa.

Nodaļas vadītājs Liepiņš, Pēteris. Tālrunis 20233.

Nodaļa pārzin sekošas lietas:

- 1) Mantojumu un dāvinājumu nodokli.
- 2) Nekustamas mantas atsavināšanas nodokli.
- 3) Aktu nodevas.
- 4) Vērtības pieauguma nodokli.
- 5) 1% pamatnodokli.
- 6) Atzīmes nodokļu lietās izceļotājiem un personām, kuŗas vēlas iestāties Latvijas pavalstniecībā.
- 7) Personālu par visu departamentu.
- 8) Saimniecību un grāmatvedību.

II. nodaļa.

Nodaļas vadītājs Bankins, Arnolds. Tālrunis 20234.

Nodaļa pārzin sekošas lietas:

- 1) Zīmognodevu.
- 2) Lauku nekustamas mantas nodokli.
- 3) Pilsētu nekustamas mantas nodokli.
- 4) Tvaika katlu nodokli.

III. nodaļa.

Nodaļas vadītājs **Kronbergs**, Kārlis. Tālrunis 20235.

Nodaļa pārzin sekošas lietas:

- 1) Tirdzniecības-rūpniecības pamatnodokli (tirdzn.-rūpn. zīmes).
- 2) Tirdzniecības-rūpniecības nodokli no uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību.

IV. nodaļa.

Nodaļas vadītājs **Busse**, Voldemārs. Tālrunis 20236.

Nodokļu piedzinēji. Tālrunis 33374.

Nodokļu piedzīšanas nodaļa.

V. nodaļa.

Nodaļas vadītājs **Mazurs**, Albins. Tālrunis 20237.

Nodaļa pārzin sekošas lietas:

- 1) Ienākuma nodokli.
- 2) Traktieru un kafejnīcu u. t. t. apgrozījuma nodokli.

Rīgas XIV. nodokļu inspekcija uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību,

L. Pils ielā 13/15.

Inspektori **Eše**, Eriks, un **Grīva**, Jānis. Tālrunis 31100.

Galvenā ienākuma nodokļa komisija — L. Pils ielā 13/15.

Galvenā tirdzniecības-rūpniecības nod. kom. — L. Pils ielā 13/15.

Galvenā pilsētu un miestu nek. mantas nod. komisija — L. Pils ielā 13/15.

Galvenā lauku nekustamas mantas vērtēšanas komisija — Dzīrmavu ielā 31.

Nodokļu inspekcijas un iecirkņu un aprinķu nodokļu komisijas.

Rīgas I. iecirkņu nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors **Res**s, Fridrihs; tālrunis 20238.

Rīgas II. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors **Gulbis**, Vilis; tālrunis 20238.

Rīgas III. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors **Šmidts**, Juris; tālrunis 20239.

Rīgas IV. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors **Stabulītis**, Teodors; tālrunis 20239.

- Rīgas V. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors *Priede*, Voldemārs; tālrunis 20238.
- Rīgas VI. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors *Līcis*, Eižens; tālrunis 20239.
- Rīgas VII. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors *Vīnzarājs*, Jānis; tālrunis 20238.
- Rīgas VIII. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors *Ambains*, Voldemārs; tālrunis 20239.
- Rīgas IX. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors *Feldmanis*, Vilis; tālrunis 20239.
- Rīgas X. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors *Jabloņevs*, Aleksandrs; tālrunis 20239.
- Rīgas XI. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors *Leimānis*, Jānis; tālrunis 20239.
- Rīgas XII. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors *Vēmanis*, Vilis; tālrunis 20240.
- Rīgas XIII. iecirkņa nodokļu inspekcija — L. Pils ielā 12. Inspektors *Krieviņš*, Emils; tālruni 20238; 20961.
- Rīgas apriņķa I. iec. nodokļu inspekcija — M. Pils ielā 7/9. Inspektors *Brēdermanis*, Kārlis; tālrunis 20240.
- Rīgas apriņķa II. iec. nodokļu inspekcija — M. Pils ielā 7/9. Inspektors *Heinsbergs*, Ernests; tālrunis 20240.
- Aizputes apr. nodokļu inspekcija — Aizputē, Lielā ielā 5. Inspektors *Pētersons*, Cēzars; tālrunis 77.
- Bauskas apriņķa nodokļu inspekcija — Bauskā, Pils ielā 14. Inspektors *Smirnovs*, Pāvils; tālrunis 14.
- Cēsu apriņķa nodokļu inspektors — Cēsīs, Vaļņu ielā 11-b. Inspektors *Reichholds*, Kārlis; tālrunis 94.
- Daugavpils apriņķa I. iec. nodokļu inspekcija — Daugavpilī, Piedaugavas ielā 24. Inspektors *Rubins*, Antons; tālrunis 139.
- Daugavpils apr. II. iec. nod. inspekcija, Krāslavā. Inspektors *Golovackis* Aleksandrs; tālrunis 9.
- Daugavpils pils. nodokļu inspekcija — Daugavpilī, Tirgus laukumā 2. Inspektors *Kursīts*, Jāzeps; tālrunis 128.
- Ilūkstes apriņķa nodokļu inspekcija — Daugavpilī, Daugavpils ielā 12. Inspektors *Grinbergs*, Voldemārs; tālrunis 415.
- Jaunlatgales apr. nodokļu inspekcija — Balvos, Balvu muižā. Inspektors *Draguns*, Teodors; tālrunis 39.
- Jēkabpils apr. nodokļu inspekcija — Jēkabpilī, Smilšu ielā 21. Inspektors *Kalniņš*, Fricis; tālrunis 35.

- Jelgavas apr. I. iec. nodokļu inspekcija — Jelgavā, Akadēmijas ielā 21/23. Inspektors D u m p e, Fricis; tālrunis 470.
- Jelgavas apr. II. iec. nodokļu inspekcija — Jelgavā, Akadēmijas ielā 21/23. Inspektors Z u m b e r g s, Jānis; tālrunis 226.
- Jelgavas pils. nodokļu inspekcija — Jelgavā, Akadēmijas ielā 21/23. Inspektors P a z a r s, Alfons; tālrunis 88.
- Kuldīgas apr. nodokļu inspekcija — Kuldīgā, Skrundas ielā 12. Inspektors J ā k o b s o n s, Arvids; tālrunis 32.
- Madonas apr. nodokļu inspekcija — Madonā, Lazdonas ielā. Inspektors G e i n e r t s, Kristaps; tālrunis 39.
- Liepājas I. iec. nodokļu inspekcija — Liepājā, Skolas ielā 12. Inspektors R a č e, Arvids; tālrunis 615.
- Liepājas II. iec. nodokļu inspekcija — Liepājā, Skolas ielā 12. Inspektors B l ū m e n t ā l s, Nikolajs; tālrunis 402.
- Liepājas III. iec. nodokļu inspekcija — Liepājā, Skolas ielā 12. Inspektors H e l m s i n g s, Alfrēds; tālrunis 1270.
- Liepājas apriņķa nodokļu inspekcija — Liepājā, Vakzāles ielā 65. Inspektors D r a v n i e k s, Jānis; tālrunis 887.
- Ludzas apriņķa nodokļu inspekcija — Ludzē, Dārza ielā 11. Inspektors V a i v o d s, Jānis; tālrunis 42.
- Rēzeknes apriņķa I. iec. nodokļu inspekcija — Rēzeknē, Dārza ielā 30. Inspektors K o t ā n s, Pēters; tālrunis 116.
- Rēzeknes apr. II. iec. nod. inspekcija — Rēzeknē, Dārza ielā 30. Inspektors O v s j a n k o, Aleksandrs; tālrunis 116.
- Talsu apriņķa nodokļu inspekcija — Talsos. Inspektors H o r l a c h e r s, Alfrēds; tālrunis 47.
- Tukuma apriņķa nodokļu inspekcija — Tukumā, Pils ielā 14. Inspektors D u k ā t s, Jēkabs; tālrunis 44.
- Valkas apr. I. iec. nodokļu inspekcija — Valkā, Zemināra ielā 3. Inspektors M a r t i n s o n s, Konstantins; tālrunis 53.
- Valkas apr. II. iec. nodokļu inspekcija — Aluksnē, Dārza ielā 10. Inspektors M o o r s, Jānis; tālrunis 67.
- Valmieras apr. I. iec. nodokļu inspekcija — Valmierā, Ziloņu ielā 3. Inspektors R i e k s t i ņ š, Egons; tālrunis 63.
- Valmieras apr. II. iec. nodokļu inspekcija — Limbāzos. Inspektors K r a u l i s, Aleksandrs; tālrunis 18.
- Ventspils apr. nodokļu inspekcija — Ventspilī, Kuldīgas ielā 51. Inspektors R o z e n s t e i n s, Kārlis; tālrunis 51.

Latvijas banka un tās nodaļas.

Latvijas bankas centrāle Rīgā, Pils laukumā. Kase atvērta darbdienās no 9—14.30.

Latvijas bankas	Liepājas	nod.,	Liepājā, Hagedorna ielā 3.
"	Rēzeknes	"	Rēzeknē, Katedrāles ielā 20.
"	Jelgavas	"	Jelgavā, Akadēmijas ielā 23.
"	Valmieras	"	Valmierā, Rīgas ielā 16.
"	Ventspils	"	Ventspilī, Kuldīgas ielā 3.
"	Daugavpils	"	Daugavpilī, Valdemāra ielā 12.
"	Cēsu	"	Cēsīs, Raunas ielā 1.
"	Bauskas	"	Bauskā, Kalna ielā 16.
"	Kuldīgas	"	Kuldīgā, Pils ielā.
"	Tukuma	"	Tukumā, Harmonijas ielā 11.
"	Aizputes	"	Aizputē, Lielā ielā 5.
"	Aluksnes	"	Aluksnē, Pils ielā 9-a.
"	Balvu	"	Balvos, S-bas „Ausma“ telpās.
"	Jaunjelgavas	"	Jaunjelgavā, Lielā Daugavas ielā 7.
"	Jēkabpils	"	Jēkabpilī, Lielā ielā 95.
"	Limbažu	"	Limbažos, Jūras ielā 112.
"	Ludzas	"	Ludzā, Vakzāles ielā 50.
"	Madonas	"	Madonā, Blaumaņa ielā 18.
"	Rūjienas	"	Rūjienā, Pasta ielā 2.
"	Saldus	"	Saldū, Dzirnavu ielā 1.
"	Smiltenes	"	Smiltenē, Dārza ielā 3.
"	Talsu	"	Talsos, Lielā ielā 19.
"	Valkas	"	Valkā, Dārziņa ielā 8.

Jautājumi, uz kuriem jāatbild tirdzniecības-rūpniecības uzņēmuma īpašniekam (uzņēm. kuŗam nav jādod pārskats par savu darbību), iesniedzot peļņas un apgrozījuma deklarāciju.

1. Kur uzņēmums atrodas? (Nosaukt pilsētu, miestu, ielu, nama Nr., uz laukiem aprīņi, pagastu, muižu, mājas u. t. t.)

2. No kuŗa laika uzņēmums minētā vietā pastāv, un ja tas pārcelts no citurienes, norādīt, kad un no kurienes tas pārcelts.

3. Kāds tirdzniecības vai rūpniecības uzņēmums (preču pārdotava, darba uzņēmums, piegādājums, lopu, produktu un citu ražojumu uzpirkšana atkalpārdošanai, viesnīca, kinematografs, fabrika, darbnīca, dzirnavas u. t. t.) ir paziņojuma iesniedzējam vai viņa pilnvarotājam?

4. a) Ar kādām precēm tirgojas un vai pārdošana notiek lielumā vai mazumā? b) Cik pircējiem pieejamas istabas vai telpas ieņem veikals?

5. Cik un kādas mašīnas nodarbinātas rūpniecības uzņēmumā, kāds un kāda stipruma dzinējspēks tiek lietots?

5a. Kādas izejvielas vai preces gadā iegūst vai ražotas un kādā daudzumā? (Daudzums jāuzdod tonnās, kilogrammos, gabalos u. t. t. vienībās, ar kādām parastī pieņemts skaitīt uzņēmumā iegūtās izejvielas vai preces.) (Atbildes uz šo jautājumu sniedzamas vienīgi rūpniecības uzņēmumiem.)

6. Cik noliktavas ir pie paša uzņēmuma, cik citur un kuŗā vietā katrā?

7. Īres naudas par visām uzņēmuma telpām, ieskaitot noliktavas:

a) par visu pagājušo gadu un

b) tekošā gadā par mēnesi?

8. Uzņēmuma personāls un strādnieku skaists, neieskaitot ģimenes locekļus:

a) pagājušā gadā;

b) tekošā gadā?

9. Pagājušā gadā personālam un strādniekiem izmaksāto algu kopsumma?

10. Pagājušā gada apgrozījums? Par apgrozījumu skaitās:

a) bankas kontoriem un naudas mainītavām — brutto ieņēmuma summa no aktīvām operācijām ar savu kapitālu, noguldījumiem un visāda veida apgrozības līdzekļiem;

b) preču pārdotavām — brutto ieņēmums par skaidrā naudā un uz kredīta pārdotām precēm, ieskaitot arī summas, kas saņemtas vai pienākas par izpildītiem piegādājumiem un darba uzņēmumiem;

c) atsevišķiem piegādājumiem un darba izpildījumiem, kur precī piegādā ne no sava ar vajadzīgo tirdzniecības vai rūpniecības zīmi apgādāta uzņēmuma, — par piegādājumu vai darbu saņemtā vai dabūjamā summa;

d) rūpniecības uzņēmumiem, kas nodarbojas ar izejvielu iegūšanu vai pārstrādāšanu, kā arī dažādu ražojumu producēšanu tiklab no iegūtiem, kā arī pirktiem materiāliem, — pārdoto un uz kredīta izdoto izejvielu un ražojumu brutto vērtība, bet kas apstrādā sveša materiālus, — brutto peļņa;

e) pārvadāšanas uzņēmumiem, strādnieku arteļiem un visāda veida tirdzniecības starpniecībām — brutto peļņa, bet pirtīm, mēbelētām istabām, viesnīcām, kinematografiem un citiem tamlīdzīgiem uzņēmumiem — brutto ieņēmums.

11. Pagājušā gada tirā peļņa?

12. Vai uzņēmuma īpašnieks ir ar mieru pierādīt 10. un 11. punktus aprādīto apgrozījumu un peļņu ar veikala grāmatām un dēļ tā iesniegt pēdējās nodokļu inspektoram?

13. Izpīrtās tirdzniecības vai rūpniecības zīmes katēgorija, Nr. un datums.

192 . . . g. " " Paraksts:

**Sūdzība pret nepareizi piespiestas tirdzniecības zīmes
izpirkšanu (a).**

Galvenai tirdzniecības-rūpniecības nodokļa kommisijai Rīgā (caur Kuldīgas apriņķa nodokļu komisiju).

Jāņa Pētersona, dzīvojoša
Kuldīgas apriņķa, Klāvu pag.
Ķiploku mājās,

pārsūdzība.

1928. g. 21. martā Kuldīgas apriņķa nodokļu inspektora palīgs sastādījis protokolu pret manu sievu Katrīni Pētersonu par tirgošanos Kuldīgā uz tirgus laukuma ar gaļu bez attiecīgas tirdzniecības zīmes.

Pamatojoties uz Nodokļu nolikuma 164. panta 4. pkt., ar šo lūdzu mani atsvabināt no piespiestās 5. katēgorijas 1928. gada tirdzniecības zīmes izpiršanas, jo produkti, ar kuriem mana sieva tirgojas ir mana paša saimniecībā ražoti. Sastādot protokolu mana sieva uz to nav pienācīgi aizrādījusi.

Piezīmēju, ka ar tirdzniecību nekad neesmu nodarbojies, kā to var pārliecināties pie vietējā pagasta tirdzniecības deputāta.

J ā n i s P ē t e r s o n s .

Kuldīgā, 1928. g. 15. aprīlī.

**Sūdzība pret nepareizi piespiestas tirdzniecības zīmes
izpirkšanu (b).**

Galvenai tirdzniecības-rūpniecības nodokļu kommisijai (caur Madonas iec. komisiju).

Juŗa Auziņa, dzīv. Madonā,
Rīgas ielā 11,

sūdzība.

Madonas apriņķa tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisija paziņoja man savu lēmumu, ka man jāpērk 3. kat. tirdzniecības zīme tirgošanai ar lopiem. Minētā komisija savu lēmumu pamatojusi ar protokolu, kurā konstatēts, ka esmu pircis Madonas apriņķī no vietējiem zemkopjiem lopus.

Šo apstākli neapstrīdu, bet aizrādu, ka lopus pirku savam skārnim, kāds atrodas Madonas pilsētā. Tā kā preču iepirkšanai Latvijā pašu tirdzniecības uzņēmumiem saskaņā ar Nodokļu nolikuma 164. panta 6. pkt. atsevišķa tirdzniecības zīme nav vajadzīga, bet skārnim, caur kuŗu es iepirktos lopus izpārdošu galā, man attiecīga zīme ir, lūdzu Galveno tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisiju mani atsvabināt no 3. kat. tirdzniecības zīmes pirkšanas tirgošanai ar lopiem.

Juris Auziņš.

Madonā, 1928. g. 4. jūlijā.

Iebildums pret nepareizi noteiktu apgrozījumu.

Rīgas apriņķa I. iecirkņa tirdzniecības-rūpniecības
nodokļa komisijai.

Pēterā Pakalna, Nītaures pag.
Ramuļenos,

iebildums.

No saņemtās 1928. g. nodokļu listes № 13863 redzams, ka, aplēšot procentuālo peļņas nodokli par manu zāģu gateri Nītaures pag. Ramuļenos nodokļu komisija noteikusi minētā uzņēmuma apgrozījumu 1927. gadā Ls 10,000.— peļņu lēšot 15% no apgrozījuma Ls 1,500.— un nodokli (atskaitot zīmes vērtību Ls 30.—) Ls 45.—.

Ar šādu komisijas lēmumu neesmu apmierināts, jo 1927. g. mans apgrozījums nepārsniedza Ls 5000.—. Zemais apgrozījums samērā ar iepriekšējiem gadiem izskaidrojams ar to, ka tā paša pag. Rumpos 1927. g. sāka strādāt Kārlim Atslēgam piederīgais gaters, kurš pārņēmis ievērojamu daļu no mana darba. Sakarā ar to lūdzu manu nodokli attiecīgi samazināt, izejot aprēķinos no apgrozījuma Ls 5,000.—.

P ē t e r s P a k a l n s.

Ramuļenos, 1928. g. 5. jūlijā.

Iebildums pret pārāk augstas peļņas aplēšanu.

Rīgas apriņķa I. iecirkņa nodokļu kommissiiai.

Jāņa Pastalnieka, dzīv. Pļaviņās, Krasta ielā 18,

iebildums.

Saņēmu nodokļu listi № 989 ar paziņojumu par 1928. g. manai manufaktūras tirgotavai uzlikto tirdzniecības-rūpniecības nodokli Ls 179.20 apmērā, izejot no apgrozījuma Ls 32,000.—.

Aplēšot manu uzņēmuma peļņu, Rīgas apr. I. iecirkņa tirdzniecības-rūpniecības nodokļa kommissija piemērojusi finanču ministra noteikto likmi 8%.

Lūdzu Rīgas apriņķa I. iecirkņa nodokļu kommissiju mana uzņēmuma peļņas aplēsumam likmi samazināt uz 6%, līdz ar to attiecīgi samazinot nodokli. Piemērotā likme 8% gan varbūt attaisnotos tirdzniecībā mazumā, bet es savā uzņēmumā lielā daudzumā izvedu arī lieltirdzniecības operācijas.

Pie manas lietas izlemšanas vēlos dot personīgus paskaidrojumus, kamdēļ lūdzu paziņot man sēdes dienu.

Jānis Pastalnieks.

Pļaviņās, 27. jūlijā, 1928.

**Iecirkņa komisijas lēmuma pārsūdzība galvenā tirdz.-rūpn.
nodokļa komisijā.**

Galvenai tirdzniecības-rūpniecības nodokļa kommissijai (caur Ventspils apr. tirdz.-rūpn. nod. kom.).

Jāņa Ventīņa, Ventspilī, L. Robežu ielā 11,

sūdzība.

Ventspils aprinķa tirdzniecības-rūpniecības nodokļu komisija aplēsusi manas dzelzs preču tirgotavas 1928. gada tirdzniecības-rūpniecības nodokli Ls 288.— apmērā (nodokļa liste № 8635), kādu summu es atradu par augstu un iesniedzu likumā paredzētā termiņā iebildumu Ventspils apr. nod. komisijai. Savu iebildumu es mitīvēju ar to, ka mana uzņēmuma apgrozījums bija noteikts pārāk augsts. Ventspils apr. tirdz.-rūpniecības komisija ar 28. aug. 1928. g. rakstu № 285 man ziņo, ka iebildums noraidīts.

Sakarā ar mana iebilduma noraidīšanu Ventspils aprinķa tirdz.-rūpn. komisijā, lūdzu skatīt manu aplikšanas lietu vēlreiz cauri un samazināt nodokli, izejot no apgrozījuma Ls 23.811.— un peļņas Ls 1.950.—, kam atbilst nodoklis Ls 97.50, kā tas arī redzams manās veikala grāmatās, kuŗas iecirkņa komisija noraidīja dažu formēlas dabas trūkumu dēļ un kuŗas lūdzu Galvenā komisijā atzīt un ņemt par pamatu nodokļa aplēsumam.

J ā n i s V e n t i ņ š.

Ventspilī, 5. sept., 1928. g.

**Paziņojums tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīmes
pazaudēšanas gadījumā.**

Rīgas 4. iecirkņa nodokļu inspektoram.

Pēteris Kalnbērziņš, Lāčplēša
ielā № 20, dz. 5,

ziņojums.

Ar šo ziņoju, ka esmu nozaudējis savu IV. katēgorijas tirdzniecības zīmi, kas izdota manai galanterijas preču tirgotavai, Lāčplēša ielā № 20. Lūdzu Jūsu rīkojumu Rīgas pilsētas valdei izsniegt man minētās zīmes duplikātu.

Paredzētai zīmognodevas un rakstu nodevas samaksai pievienoju zīmogmarkas par Ls 2.40.

Pēters Kalnbērziņš.

Rīgā, 11. jūlijā, 1928. g.

**Paziņojums par uzņēmuma pārvietojumu tā paša nodokļu
iecirkņa robežās.**

Rīgas V. iecirkņa nodokļu inspektoram.

Teodora Seska, dzīv. Rīgā,
Antonijas ielā № 18,

paziņojums.

Pievienojot šim paziņojumam sava koloniālpreču veikala V. kat. tirdzniecības zīmi № 1014, paziņoju, ka esmu pārvietojis savu uzņēmumu Jūsu nodokļu iecirkņa robežās un atvēris savu tirgotavu Antonijas ielā № 16.

Lūdzu Jūsu rīkojumu par jaunās adreses atzīmēšanu manā tirdzniecības zīmē.

Teodors Seskis.

Rīgā, 16. sept., 1928. g.

Paziņojums par uzņēmuma pāreju uz citu īpašnieku.

Rīgas III. iec. nodokļu inspektoram.

Jāņa Rītiņa, dz. Rīgā, Marijas ielā 17, dz. 8,

lūgums.

Savu manufaktūras veikalu Marijas ielā 10 ar š. g. 15. martu esmu pārdevis Kārlim Sprogim, dz. Krišjāņa Barona ielā 9, dz. 13. Sakarā ar to minētam veikalam izpirkto IV. kat. tirdzniecības zīmi № 3685 lūdzu pārrakstīt uz uzņēmuma jaunā īpašnieka vārda. Savus pagājušā gada nodokļus esmu nomaksājis, kā redzams no pievienotām kvītēm, bet uz priekšu uzliekamo nodokļu samaksu uzņemas jaunais īpašnieks.

J ā n i s R ī t i ņ š.

Rīgā, 1929. g., 20. martā.

P. S. Līdzīga satura raksts jāiesniedz arī jaunam uzņēmuma īpašniekam lūdzot zīmi pārrakstīt uz viņa vārda un apsoluties maksāt nodokļus kādus uzņēmumam uzliktu.

Paziņojums par uzņēmuma likvidāciju.

Rīgas VIII. iec. nodokļu inspektoram.

Jāņa Morozova, dzīv. Rīgā,
Maskavas ielā 48, dz. 11,

paziņojums.

Ziņoju, ka savu trauku veikalu Maskavas ielā 50
esmu izbeidzis š. g. 30. aprīlī.

Līdz ar šo nosūtu savu IV. kat. tirdzniecības zīmi
№ 2681 un lūdzu aprēķināt man š. g. tirdzniecības-
rūpniecības nodokli tikai par darbības laiku, t. i.
četriem mēnešiem.

J ā n i s M o r o z o v s.

Rīgā, 1929. g., 6. maijā.

Lūgums piešķirt nodokļa samaksai termiņus.

Nodokļu departamentam.

Augusta Kalniņa, dzīv. Rīgā,
Tērbatas ielā 19, dz. 7,

lūgums.

Pēc piesūtītas nodokļu listes № 16836 man jāmaksā š. g. 1. oktobrī Ls 632.— procentuālā peļņas nodokļa par manu manufaktūras tirgotavu Marstaļu ielā 4.

Sakarā ar manu kontrahentu bankrotu esmu cietis ievērojamus zaudējumus un tamdēļ termiņā savu nodokli samaksāt nevaru. Lūdzu minētās summas samaksu atļaut samaksāt trīs daļās sekošos termiņos

š. g. 1. oktobrī . . .	Ls 232.—
" " 1. novembrī . . .	" 200.—
" " 1. decembrī . . .	" 200.—
<hr/> Kopā . . .	Ls 632.—

Kā samaksas nodrošinājumu pielieku tirgotāja Kārļa Bārdas galvojuma rakstu.

Augusts Kalniņš.

Rīgā, 1929. g., 25. septembrī.

Lūgums atlaist nodokli sakarā ar notikušo nelaimes gadījumu.

Finanču ministra kungam,

Pēteris Līkums, Valkā, Rīgas
ielā 18, dz. 3,

lūgums.

Š. g. 12. augustā izcēlās manā mājā, Rīgas ielā 18, ugunsgrēks, pie kam līdz ar māju krita ugunsgrēkam par upuri arī mana grāmatu tirgotava. Tā kā mana iedzīve, ne ar veikala preces un intentārs nebija apdrošināti, esmu zaudējis ne tikai savus ienākumus, bet arī lielāko daļu savas mantības, tamdēļ lūdzu, ministra kungs, atlaist š. g. procentuālo peļņas nodokli manai grāmatu tirgotavai

Ls. 215.—.

Pie lūguma pievienoju vietējās policijas apliecību, kura apstiprina lūgumā izteiktos apstākļus.

Pēteris Līkums.

Valkā, 1929. g., 19. septembrī.

Lūgums atmaksāt pārmaksāto nodokli.

Nodokļu departamentam.

Juŗa Ērmaņa, Pļaviņās, Līkā
ielā 11,

lūgums.

Par 1928. g. manai ģērētavai Pļaviņās, Pļavu ielā 3, bij uzlikts Ls 300.— procentuālais peļņas nodoklis, kuru samaksāju p. g. 1. oktobrī, kā tas redzams no pieliktas Pļaviņu pasta kantoŗa kvītes no minētā datuma № 365.

Sakarā ar manu pārsūdzību tagad Galvenā tirdzniecības-rūpniecības nodokļu komisija paziņojusi, ka minētais nodoklis samazināts līdz Ls 200.—, kamdēļ lūdzu lieki iemaksāto summu Ls 100.— atmaksāt.

J ā n i s Ē r m a n i s.

Pļaviņās, 1929. g., 7. februārī.

Lūgums atjaunot iebilduma raksta iesniegšanas termiņu.

Bauskas apr. tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijai.

Antona Roba, Bauskā, Ganu ielā 17, dz. 6,

lūgums.

Sakarā ar grūtu slimību un operāciju biju spiests 4 mēnešus pavadīt slimnīcā, no 1. maija līdz 1. septembrim.

Tagad, atgriežoties no slimnīcas, atradu piesūtītu nodokļa listi № 15687, pēc kuŗas manam kokrūpniecības uzņēmumam, Upes ielā 19, uzlikts procentuālais peļņas nodoklis

Ls 800.—.

Par šī nodokļa uzlikšanu līdz šim neko nezināju un tamdēļ nevarēju likumā paredzētā laikā, t. i. līdz 1. augustam iesniegt iebildumu, bet tā kā uzliktais nodoklis ir pārāk augsts, tad lūdzu atjaunot man iebilduma raksta iesniegšanai termiņu.

Pievienoju ārsta apliecību.

Antons Robs.

Bauskā, 1929. g., 8. septembrī.

Sūdzība aprīņa komisijā par nepareizi novērtēto lauku nekustamo īpašumu nekustamas mantas nodokļa ņemšanai.

Aizputes apr. lauku nekustamas mantas vērtēšanas komisijai.

Pēteris Caunes, Rāvu pag.
Krūmeņos,

sūdzība.

Ar Rāvu pagasta lauku nek. mantas vērtēšanas komisijas lēmumu, kuŗa noteikusi man piederošo Krūmeņu māju vērtību

Ls 9.180,—

neesmu apmierināts aiz sekošiem iemesliem.

Gandrīz puse no aŗamzemes platības — 10 ha ieskaitīti V. šķ., kaut gan tādas aŗamzemes, kuŗa atbilstu V. šķiras prasībām, nav vairāk kā 2 ha; VI. šķirā būtu ieskaitāmi 15 ha, bet ne 16 ha, kā to darījusi pag. kom. un visa pārējā aŗamzeme būtu ieskaitāma VII. šķ., jo tā pēc savas uzbūves ir ļoti mazvērtīga, uzņem slikti ūdeni — mitrā laikā cieš no lieka mitruma, bet sausā no sausuma, jo sastāv galvenā kārtā no gaišpelēkās mālainās zemes. 2 ha pļavu ieskaitīts IV. šķ., kuŗā ieskaitāmas pļavas ar siena ražu no 1700—2100 kg no hektāra, kādu ražu es nekad neievācu, labākā gadījumā ievācu 1300 kg no ha, pie tam esmu ražas pacelšanai ieguldījis daudz līdzekļu pļavas mēslojot un meliorējot, tamdēļ pļava būtu ieskaitāma ne augstāk kā VI. šķ.

Ka vērtējums ir nepareizs, redzams arī no tā, ka mana kaimiņa Anša Robežnieka māja Laukmaņi novērtēta par Ls 3.210,— mazāk, kaut gan kā platības, tā labuma ziņā mūsu mājas gandrīz vienādas.

Ņemot vērā augstāk teikto, lūdzu atcelt pagasta komisijas vērtējumu un manas mājas vērtību, saskaņā ar pievestiem aizrādījumiem, attiecīgi samazināt.

Pēteris Caune.

Krūmeņos, 1928. g., 19. augustā.

Lūgums atlaist lauku nekustamas mantas nodokli sakarā ar nelaiimes gadījumu.

Nodokļu departamentam (caur Madonas apr. lauku nekust. mantas vērtēšanu komisiju).

Jēkaba Cīruļa, Kusas pag.
Blomu mājās,

lūgums.

No lopu mutes un nagu sērgas, kuŗa plosijās mūsu apkārtnē, man nobeidzās no 7 liellopiem 4 un arī pārējie, slimības dēļ novārguši, dod vairāk zaudējuma kā peļņas. Sakarā ar to hūdzu manai saimniecībai, Kusas pag., Blomu māj. — uzlikto lauku nekustamas mantas nodokļa valsts daļu

Ls 34.—

par 1928. un 1929. gadu dzēst, jo pie patreizējiem apstākļiem neesmu spējīgs to samaksāt.

Par pievesto datu pareizību pielieku vietējās pagasta valdes apliecību.

Jēkabs Cīrulis.

Kusas Blomos, 1929. g., 3. janvārī.

Pilsētas nekustamas mantas nodokļa deklarācija.

Blankete maksā 10 santimus un dabūjama katrā nodokļu inspekcijā.

Pieņemts
.....
..... " 192... g., kvīte Nr.

Paziņojums.

1. Nekustamas mantas atrašanās vieta: $\frac{\text{pilsēta}}{\text{miests}}$,, iela majas Nr., hipotēkas Nr. (hipotēku aprīņķi), grupas Nr., grunts Nr., policijas iecirknis
2. Īpašnieka uzvārds un vārds (iestādes vai firmas nosaukums; ja ir vairāki īpašnieki — uzrādīt visus. Ja nekustama manta atrodas citas personas, bet ne paša īpašnieka valdīšanā un lietošanā, tad uzrādāms tās personas uzvārds, vārds un dzīves vieta).
3. Īpašnieka adrese
4. Gruntsgabala lielums kvadrātmetri.
5. Kam pieder zeme, uz kuŗas celtas ēkas: dzimts īpašums, mūŗa rente, ilg-gadīga rentēŗšana, aizrādot uz cik gadiem

I. Ēku apraksts (ziņas uzdodamas par katru ēku atseviŗķi)								
Tekoŗis Nr.	Ēku nosaukums un kā tās izlietotas: dzīvojamā ēka, piebūve, fabrika, veikals, noliktava, saimniecības ēkas	No kāda materiāla: mūra, koka, jaukta māla, dzelzs u. t. t.	Stāvu skaits ar pagrabjiem un mansard.	Iŗtābu kop-skaits izņem. veikalus un kantopus	Veikalu un kantopus tī-pu kop-skaits	Ar vai bez kanālīzācijas	Ar vai bez centrālās apkurīnāŗanas	Piezīmes
1	2	3	4	5	6	7	8	

6. Kād nek. manta pirkta vai mantota un no kā: gadā no
7. Par kādu cenu: lati
8. Hipotēkas novērtēŗjums: "
9. Apdroŗināŗšanas novērtēŗjums: "
10. Kādā apdroŗināŗšanas iestādē ēkas apdroŗināŗtas:

II. Ziņas par visiem dzīvokļiem un citām atsevišķām telpām, kas: a) izīrētas, b) pagaidām stāv tukšas, c) atdotas bezmaksas lietošanā, d) kuŗas ieņēms pats īpašnieks vai viņa ģimenes locekļi, e) kuŗās atrodas veikali, kantoņi, darbnīcas u. t. t.

Tekošs Nr.	Telpu izlietoš. veids: A. Veikali, kantoņi, darbnīcas, noliktavas, stāļi, garažas u. t. t.; kādā mājā: koka, mūra, jaukta, ar vai bez kanalizācijas	Tās personas uzvārds un vārds, kas ieņēms telpas	Istabu skaits	Īres vai nomas naudas summa par 1926. g., skaitot no 1. janvāra līdz 31. dec., vai par vasaras sezonu				Nodokļa komisijas atzīmes un novērtējums
				Īres nauda	Par apkurin. un siltu ūd.	Par mēbeļu lietošanu	Kopsumma	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kopā . . .								
1	2 B. Dzīvokļi, kādā mājā: koka, mūra, vai jaukta, ar vai bez kanalizācijas	3	4	5	6	7	8	9

III. Ziņas par zemes gabaliem (noliktavu laukumi, augļu un sakņu dārzi, pļavas, tīrumi, klaji zemes gabali u. t. t.), kas izrentēti, atdoti bezmaksas lietošanā, jeb kuŗus izlieto pats īpašnieks, — vai neizrentēti.

Tekošs Nr.	Zemes gabala izlietošanas veids	Zemes gabala lielums kv. metri	Tās personas uzvārds un vārds, kuŗas lietošanā zemes gabals atrodas	Nom. summa par 1926 g., skaitot no 1. janv. līdz 31. dec.	Sevišķi noteikumi	Nodokļu komisijas atzīmes un novērtējums
1	2	3	4	5	6	7

Piezīme pie 5. nodaļījuma: Ja telpas ieņēms pats īpašnieks viņa ģimenes locekļi, vai arī tās atdotas bezmaksas lietošanā, vai pagaidām stāv tukšas, tad jāuzrāda vidējais bruto ienākums pēc pastāvošām caurmērnēm.

Piezīme pie 5. nodaļījuma: Ja zemes gabalu ieņēms pats īpašnieks, viņa ģimenes locekļi, vai arī tas atdots bezmaksas lietošanā, vai pagaidām neizrentēts, tad jāuzrāda vidējā nomas cena.

Piezīme pie 6. nodaļījuma: Ja zemes gabals izrentēts par summu, kas uzrādīta 5. nodaļījumā, pie kam viena vai otra puse uzņemas dažādas izdevumus, tad par to jāatzīmē 6. nodaļījumā.

Iesniedzēja paraksts:

„..... 192... g.

Saraksts, kurš dzīvokļa īrniekam jāsniedz savam namsaimniekam par visiem viņa dzīvokļa iemitniekiem.

Maksā 2 santimi.
dab. nod. inspekc.

Forma 2.

Saraksts

personām, kuŗas uz 1. janvāri tekošā gadā dzīvoja zemāk minētā dzīvokļa īpašnieka telpās: Pilsēta, kādā ielā māja atrodas.....
mājas Nr..... dzīvokļa Nr....., no cik istabām sastāv dzīvoklis.....

Šinī sarakstā dzīvokļa īpašniekam jāuzdod visas viņa dzīvoklī dzīvojošās personas, līdzieskaitot dzīvokļa īpašnieku ar viņa ģimenes locekļiem. Tās personas, kuŗas atbraukušas viesos, vai caurbraucot uz īsu laiku apstājušās un kuŗām pastāvīga dzīves vieta citur, nav sarakstā ievedamas.

Uzvārds	Vārds	Vecums	Kādos radnieciskos sakaros stāv ar dzīvokļa īrētāju	Nodarbošanās un nodarbošanās vieta

Dzīvokļa īpašnieka paraksts:

Piezīme: Par saraksta neiesniegšanu saimniekam vai viņa vietniekam noteiktā laikā draud likumā paredzētais sods.

Saraksts, kurš jāiesniedz namsaimniekam par visiem viņa īrniekiem nodokļu inspekcijā.

Maksā 2 santimi.
dab. nod. inspekc.

Forma 3.

Šīnī sarakstā nama īpašniekam, vai viņa vietniekam jāuzdod katra dzīvokļa, vai citām vajadzībām izdoto telpu, vai pie šā nama piederošā zemes gabala īrētāja uzvārds, vārds un teva vārds: īrnieku sarakstā atzīmējams arī nama īpašnieks, ja viņš dzīvo tanī pašā namā. Pie tam jāuzdod katras izīrētas telpas gada īre par iepriekšējo gadu; bet par dzīvokļiem, kurus apdzīvo nama īpašnieks vai cita persona bez atlīdzības, jāuzdod iepriekšēja gada īre normālā augstumā.

Saraksts

personām, iestādēm, biedrībām, sabiedrībām, uzņēmumiem u. t. t., kurās noīrējušas uz 1. janvāri 192...g. dzīvokļus, tirdzniecības un rūpniecības telpas zemāk minētā namā, ieskaitot arī zemes gabalus.

Namsaimnieka uzvārds vārds

Pilsēta iela Nr.

grupas Nr. grunts Nr.

Adrese *)

*) Ja nama īpašnieks nedzīvo augšā minētā namā.

Piezīme: Par saraksta neiesniegšanu vai neiesniegšanu noteiktā laikā, vainīgiem draud likumā paredzētais sods.

Dzīvokļa vai telpu Nr. pēc kārtas	Uzvārds, vārds un nodarbošanās personām vai nosaukums iestādē n, biedrībām, sabiedrībām, uzņēmumiem un t. t., kurās noīrējušas dzīvokļus, tirdzn.-rūpn. telpas vai pie šā nama piederošo zemes gabalu	Istabu vai telpu skaits	Kādam nolūkam dzīvoklis, telpas vai zemes gabals izīrēts	Dzīvokļa vai telpu gada īre, vai īre normālā augstumā par bezmaksas lietotām telpām par iepriekšējo 192... g.	Tirdzn.-rūpniecības uzņēmuma īpašnieka dzīves vieta, ja viņš dzīvo citur

Iesniedzēja paraksts:

..... nodokļu inspektoram
(pēc nekustamas mantas atraš. vietas)

Ziņojums par nekustamo īpašumu iznomāšanu tirdzniecības vai rūpniecības uzņēmumiem.

(Nodokļu nolikuma 236. pants)

1.	Nekustamas mantas īpašnieka uzvārds un vārds	
2.	Nek. īpašuma (nama, noliktavas, noliktavas laukuma un t. t.) atrašanās vieta	
3.	Kam (uzvārds, vārds, dzīves vieta) iznomāts vai nodots bezmaksas lietošanā veikala, darbnīcu, fabriku, kantoņu un noliktavu telpas un laukumi un t. t.	
4.	No kuŗa laika īpašums iznomāts jaunam nomniekam	
5.	Kas bijis iepriekšējais nomnieks (uzvārds un vārds)	
6.	Kad iepriekšējais nomnieks atbrīvojis telpas vai laukumu	
7.	Nomas lielums (ja telpas vai laukums nodots bezmaksas lietošanā, tad vidējā noma par līdzīgiem objektiem)	

Īpašnieka vai tā vietnieka paraksts.....

Iesniegšanas datums.....

Piezīme: Paziņojums iesniedzams nodokļu inspektoram katru reizi, kad no vecā nomnieka atbrīvotas vai arī pilnīgi no jauna ierīkotas telpas (vai laukums) tiek iznomātas, nodotas bezmaksas lietošanā vai ieņemtas no paša īpašnieka tirdzn.-rūpn. uzņēmuma vai noliktavas vajadzībām, pie kam paziņojums jāiesniedz 7 dienu laikā no tā brīža, no kuŗa nomu maksā jaunais nomnieks, bet ja telpas (vai laukumu) nodod bezmaksas lietošanā vai ieņem pats īpašnieks, tad no viņa izmantošanas sākuma.

Par paziņojuma neiesniegšanu katrā gadījumā draud naudas sods līdz Ls 50.

**Lūgums atlaist pilsētu nekustamas mantas nodokli nelaiemes
gadījuma dēļ.**

Finanču ministra kungam.

Jāņa Rumbas, Bauskā, Kra-
sta ielā 21, dz. 1,

lūgums.

Mans nekustams īpašums Bauskā, Krasta ielā 21,
aplēsts ar 1928. g. nekustamas mantas nodokli pēc
nodokļu listes № 3685 Ls 280.— apmērā, no kuŗas
summas

valstij	Ls 70.—
Bauskas pils. vald. „	210.—

Mans īpašums atrodas uz paša Mēmeles upes kra-
sta un tamdēļ šā pavasara plūdus to gandrīz pilnīgi
iznīcināja. Daudz pūļu un prāvs kapitāls bija jāie-
gulda, lai māju savestu kaut cik ciešamā stāvoklī.

Sakarā ar to, ministra kungs, lūdzu man dzēst par
1928. g. uzlikto nekustamas mantas nodokļa valsts
un pašvaldības daļu.

Pielieku vietējās policijas apliecību par pievesto
apstākļu pareizību.

J ā n i s R u m b a.

Bauskā, 1928. g., 3. septembrī.

Iebildums pilsētu nekustamas mantas vērtēšanas lietā.

Siguldas nekustamas mantas vērtēšanas komisijai.

Reinholda Strazda, Siguldā,
Liepu ielā 19.

iebildums.

1927. gada nodokļa ņemšanai vietējā nekustamas mantas vērtēšanas komisija noteikusi mana īpašuma vērtību, kurš atrodas Liepu ielā 19, Ls 6,306.—, izejot no sekoša aplēsuma:

noma par maiznīcas telpām	Ls 1.200.—	atskaitot izdevumiem	60 ⁰ / ₀
" " veikala	" 3.000.—	" "	60 ⁰ / ₀
" " pagr. un nolikt.	" 800.—	" "	50 ⁰ / ₀
" " dzīvokļiem	" 1.296.—	" "	75 ⁰ / ₀
" " zemi	" 10.—	" "	50 ⁰ / ₀
Kopā . . .		Ls 6.306.—	

no kuŗas summas skaidrs ienākums Ls 2,409.— un ienesīguma vērtība (Ls 2,409 × 20) Ls 48,180.—. Ar šādu vērtējumu neesmu apmierināts jo:

- 1) īres nauda aplēsta par augstu;
- 2) nepareizā attiecībā sadalīta īres nauda starp dzīvokļiem un veikala telpām;
- 3) tā kā mana māja kuŗa laikā bij gandrīz pilnīgi nopostīta, tā uzskatāma par jaunbūvi un dzīvokļu daļa ar nodokli nav jāapliek;
- 4) nav jāvērtē ienākumi no zemes jo zeme visa ieņemta no ēkas un pagalma.

Viss mans nekustams īpašums iznomāts veikalniekam Auziņam kopsummā par 5,240,— latu, pie kam nomniekam jāizved remontu kuŗu vērtību gadā varētu rēķināt augstākais Ls 500,— sakarā ar to aprēķinam jābūt sekošam:

noma par dzīvokļiem	Ls 2.620.—	(jaunbūve no nodokļa brīvā)
" " maiznīc. un veikala telpām	" 2.600.—	atskat. izdev. 60 ⁰ / ₀
" " pagrabu un noliktavas . . .	" 520.—	" " 50 ⁰ / ₀
Kopā . . .		Ls 5.740.—

Netto ienākums (Ls 2.600,— 60%) Ls 1.040,—
+ (Ls 520,— 50%) Ls 260 = Ls 1.300 un aplikamā ienesīguma vērtība (Ls 1.300 × 20) Ls 26.000,—.

Līdz ar samazināmo ienesīguma vērtību lūdzu samazināt arī nodokli no Ls 722.70 uz Ls 390,—.

Reinholds Strazds.

Siguldā, 1927. g. 5. jūnijā.

Ienākuma nodokļa maksātāja deklarācija.

Aizrādījums.

Nodalījumā „Brutto ienākumi“ 1. lappusē jāuzrāda visi bruto ienākumi, kadi nodokļa maksātājam bijuši pagājušā gadā. Brutto ienākums saucas tāds ienākums, no kura nekādi izdevumi nav atskaitīti.

Nodalījumā „Izdevumi“ 2. lappusē, jāuzrāda visi izdevumi, kuri bijuši pagājušā gadā; jāpieiek kvītes par samaksātām parādu procentēm vai citi pierādījumi; par periodiskām izmaksām citām personām jāpieliek attiecīgi tiesu spriedumu, testamente, notāriālu līgumu u. c. dokum. noraksti.

Par uzturamiem ģimenes locekļiem jāpieliek izraksts no pašes, policijas vai darba vietas izd. apliecības vai citi pierād.

IV. nodalījumā 3. lappusē uzrādāms, cik no katra šai nodalījumā minētā ienākuma avota saņemts.

Maksā 10 sant.

Forma Nr. 1.

Dabūjama nodokļu inspekcija.

Par paziņojuma neiesniegšanu termiņā un nepareizu ziņu uzrādīšanu draud likumā paredz. sods.

Saņemts..... 192... **Maksātāja kartītes**

Nr.....

Kvītes Nr..... 192... g.

Paziņojums

..... iecirkņa nodokļu inspektoram par pagājušā 192... g ienākumiem.

Uzvārds..... vārds..... teva vārds.....
 Dzīves vieta (adrese) uz tekoša gada 1. janvāri
 Iepriekšējā gada dzīves vieta
 Nodarbošanās..... nodarbošanās vieta.....
 Blakus nodarbošanās.....
 Vecums..... Dzīvokļa istabu skaits..... un cik no tām izīrē.....

Brutto ienākumi.

I. No naudas kapitāliem:

a) procenti par naudas noguldījumiem un aizdevumiem	Ls	Ls
b) ienākumi no vērsap. (akcijām, pajām, obligāc. un ķīlu zīmēm)		
Kopā		

II. No nekustamiem īpašumiem pilsētās (a un b):		
a) ienākumi no namiem (ieskaitot paša dzīvokli).		
b) „ „ augļu un sakņu dārzēm un neapbūv. zemes gab.		
Kopā		

III. No tirdzniecības, rūpniecības un amatniecības:		
a) no tirdzniecības.		
b) „ rūpniec. (fabr., darbn. ar alg. str., dzirn., kulgarn., gater. u. c.)		
c) „ amatn. (drēbn., kurpn., bārdz., fotogr., šuv., kal., galdn. u. c.)		
d) „ ģim. vaj. patērēto pašu preču vai ražoj. vērt. pēc tirgus cenām		
Kopā		

IV. No darba algas:

a) alga naudā Ls....., ģimenes piemaks. Ls....., grātifikāc. Ls....., tantjemas Ls....., provīzija, procenti, komisija u. t. t. Ls.....		
b) alga graudā (br. dzīv., uzturs, apkur., apgaism., apkopš., apg. u. c.)		
Kopā		

V. Nodarbošanās ar brīvām profesijām:

(ārstu, adv., rakstn., māksl., dejas skol., stundu pasn., māc. u. c. ien.)

VI. Dažāda veida citi ienākumi:

a) pensijas		
b) pabalsti.		
c) ienākumi no govju turēšanas pilsētās.		
d) ienākumi no zirgu turēšanas pilsētās (važonu un izvad. ienākumi)		
e) ienākumi no istabu izīrēšanas		
f) dažādi citi un gadījuma ienākumi		
Kopā		

Visu ienākumu kopsūma

Izdevumi.		Ls
I.	Kuŗi saistīti ar naudas noguldīšanu un aizdošanu un vērtsp. turēš.	
II.	„ „ „ pilsētu nekust. mantas izmantošanu (ekspluatēšanu)	
III.	„ „ „ tirdzniecību, rūpniecību un amatniecību	
IV.	„ „ „ nodarbošanos ar brīvām prof. (kancl. ģre un izdev. bez paša dzīvokļa u. t. t.).	
V.	„ „ „ dažādiem citiem ieņēm. (govju, zirgu turēš. u. t. t.)	
VI.	Atvilkumi no ienāk., kas neatiecas uz min. ienāk. avotiem:	Ls
	a) parādu 0/0/0	
	b) visāda veida periodiskās izmaksas citām personām uz likuma, apstiprināta testamenta, tiesas sprieduma vai notāriāli noslēgta līguma pamata	
	c) dzīvības apdrošināšanas prēmijas līdz 50 latu	
	d) dalības naudas dažādās palīdzības kasēs, pensijas, pūra, slimo un beŗu kasēs, kā arī atraŗtu un bāŗiŗu apgādāš.	
	e) visāda veida tiešie nodokļi, izņemot ienākuma nodokli.	
	Kopā	
	Visu izdevumu kopsumma	
	Skaidrs atlikums	

Uzdodamās papildu ziņas.

I. Parādu maksājumi.

Kreditoru uzvārds, vārds un tēva vārds vai kredītiestādes nosaukums un adrese	Parādu summas	0/0/0 maksājumi iepriekšējā gadā
1.		
2.		

II. Periodiskās izmaksas citām personām.

Izmaksu saņēmeŗa uzvārds, vārds, tēva vārds un dzīves vieta	Izmaksu summas iepriekšējā gadā	Uz kāda pamata izmaksas izdarītas pēc likuma, testamenta, tiesas sprieduma, līguma
1.		
2.		

III. Ģimenes sastāvs.

Uzvārds, vārds un dzīves vieta	Nodarbošanās	Pagājušā gada ienākums	Attiecības pret ģimenes galvu un viņa vecums	Atzīmes par uzturamiem ģimenes locekļiem
1.				
2.				

IV. Paziņojuma iesniedzējam un viņa ģimenes locekļiem piederošie nekustamie īpašumi un uzņēmumi.

Nekustamā īpašuma vai uzņēmuma nosaukums (nams pilsētā, rūpniec. vai tirdzu. uzņēmums u. t. t.)	Viņu atrašanās vieta	Pagājušā gada skaidrs ienākums

V. Paziņojuma iesniedzējam piederošais pilsētā lopu skaits, dārzi un apstrādātie zemes gabali līdz ar ražu.

Zirgi	Govis	Sakņu dārza platība hektaros	Raža no tā kilogr.	Augļu dārza plat. hektaros, koku un krūmu skaits	Raža no tā kilogr.	Apstrādātais zemes gabals hektaros	Raža no tā kilogr.

VI. Vai vēlas uzrādīt grāmatas?

Citi paziņojuma iesniedzēja paskaidrojumi.

Datums.....

Paziņojuma iesniedzēja paraksts

Paziņojums nodokļu inspekcijai par darbiniekiem izmaksātām algām.

Ziņas

par personām, kuŗas saņēmuŗas algu, pensijas un visāda cita veida atalgojumu 192..... g.

Personas, iestādes, biedrības, uzņēmuma u. t. t. nosaukums, kuŗas iesniedz ziņas		
Viņu atrašanās vieta vai adrese		
Persona, par kuŗu tiek dotas ziņas	Uzvārds	
	Vārds un tēva vārds	
	Nodarbošanās vai dienestā nosaukums	
	Dzīves vieta	

Iemaksāts naudā:	{ noteikta alga ģimenes piemaksa grātifikācijas tantjemas. procenti un provīzija pensija. citāda veida atalgojums lati sant.	Par cik mēneŗ.
		
		
		
		
		
	Kopā lati sant.	
	Brīvs dzīv., apgaism., apk. Apģērbs, uzturs u. t. t. lati sant.	
	
	Kopsumma lati sant.	
Atvilkumi	{ slimo kasei pensijas kasei un t. t. lati sant.	
		
		
	Skaidrs atlikums lati sant.	

Paraksts

Lūgums samazināt ienākuma nodokli sakarā ar to, ka tekošā gada ienākumi samazinājušies vairāk kā par ⅓.

Valmieras apr. II. iec. ienākuma nodokļa komisijai
Limbažos.

Ilgvāra Stūra, Limbažos, Aku
ielā 19, dz. 3.

lūgums.

1928. g. 1. janvārī biju spiests slimības dēļ atstāt savu skolotāja vietu Limbažu I. pamatskolā un līdz ar to zaudēju arī lielāko daļu savu ienākumu. 1928. g. 15. novembrī saņēmu Valmieras II. iecirkņa ienākuma nodokļa komisijas nodokļu listi № 73,683, pēc kuŗas man jāmaksā 1928. g. ienākuma nodoklis:

Ls 90.90.

Pēc nodokļu inspektora paskaidrojuma minētā summa aprēķina pēc 1927. g. ienākumiem:

skolotāja algas	Ls 2,400.—
ienākumi no nama Aku ielā 19	„ 1,000.—

Kopā Ls 3,400.—

Turpretī 1928. g. mans kopējais ienākums iztaisa	
no pensijas	Ls 720.—
ienākumi no nama	„ 1,000.—

Kopā Ls 1,720.—

Tā kā mani ienākumi tekošā gadā samazinājušies vairāk kā par ⅓ daļu tad saskaņā ar nodokļu nol. 48 pantu lūdzu mani no 1928. g. nodokļa atsvabināt jo skolotāju pensija ar nodokli nav apliekama, bet ienākums no nama nesasniedz apliekamo minimumu.

Ilgvārs Stūris.

Limbažos, 1929. g. 8. februārī.

Lūgums atlaist ienākuma nodokli sakarā ar notikušo nelaimes gadījumu.

Finanču ministra kungam.

Matīsa Veldes, Rīgā, Valdemāra ielā 23, dz. 18.

lūgums.

Manā zeltlietu veikalā Valdemāra ielā 40, š. g. 13. janvārī notika ielaušanās, caur ko zaudēju lielāko daļu sava kapitāla un esmu nonācis pašlaik lielās maksāšanas grūtībās.

Sakarā ar to griežos pie Jums, ministra kungs, atcelt man uzlikto ienākuma nodokli par 1928. gadu pēc nodokļu listes № 63.851.

Ls 416,— apmērā,

jo sakarā ar satricināto finansiālo stāvokli nekādus maksājumus nespēju nest.

No pieliktās apliecības redzama pievesto apstākļu pareizība.

Matīss Velde.

Rīgā, 1929. g. 25. janvārī.

**Iebildums iecirkņa komisijai pret nepareizi aplēstu ienākuma
nodokli.**

Rīgas VI. iec. ienākuma nodokļa komisijai.
Visvalža Ozola Rīgā

iebildums.

Pēc saņemtās ienākuma nodokļa listes № 19.631
man jāmaksā par 1929. gadu nodoklis

Ls 297.70.

kas atbilst ienākumam Ls 4,880.—.

Ar šādu komisijas lēmumu neesmu apmierināts
jo mans apliekamais ienākums tik lielu summu ne-
sasniedz.

Mans ienākums no nama Strēlnieku ielā 15. sa-
skaņā ar nekustamas mantas nodokļa komisijas at-
zinumu pieņemts, atskaitot nekustamas mantas no-
dokli, Ls 3.320,— no kādas summas jāatvelk Ls 900,—
samaksāto parāda procentu kas guļ uz minētā nama
un par ko šie pievienoju dokumentu, Annai Ozols, Rīgā.

Otrkārt ikgadus savai māsai izmaksāju no nama
ienākumiem Ls 500, kas man ir obligātoriski uz ap-
stiprināta testāmenta pamata, pēc kuŗa minēto namu
mantoju, kā tas redzams no pieliktā dokumenta.
Tādā kārtā apliekamais ienākums sastādās:

1. no nama	Ls 3.320.—	
atskaitot:		
a) parāda procent. Ls 900.—		
b) izmak. A. Ozols „ 500.— „ 1.400.—	Ls 1.920.—	
2. alga firmā J. Sudmāls	Ls 2.600.—	Ls 1.560.—
atskaitot 40%	„ 1.040.—	„ 1.560.—
	<hr/>	
	Kopā.	Ls 3.480.—

No šās summas man lūdzu aplēst nodokli.

Pielikumā: minētie dokumenti.

Visvaldis Ozols.

Rīgā, 1929. g. 3. novembrī.

Sūdzība Galvenai komisijai par nepareizu nodokļa aplēsumu.

Galvenai ienākuma nodokļa komisijai.
(Caur Rīgas IX. iec. nod. komisiju.)

Edvina Launaga, Stārķu ielā 4, dz. 3.

pārsūdzība.

Ar Rīgas IX. iec. ienākuma nodokļa komisijas lēmumu, kuŗa manu 1928. g. ienākuma nodokli pēc pārsūdzības caurskatīšanas noteikuse uz

Ls 111,10

neesmu apmierināts aiz sekošiem iemesliem:

- 1) Savā deklarācijā aiz pārskatīšanās biju deklarējis ienākumus no sava nama Stārķu ielā 4 Ls 1.200,—, kas patiesībā ir brutto ienākums; no minētā nekustamā īpašuma saņemu ne vairāk kā Ls 320,— skaidra ienākuma, no kuŗas summas vēl jāatvelk Ls 98,— nekust. mantas nodokļa.
- 2) Ienākumu no mana drēbnieka amata iecirkņa komisija pēc iebilduma noteikuse uz Ls 1.300,—, kas ir pārāk augstu, ņemot vērā, ka esmu jau 65 g. vecs pie tam dzīvoju nomalā rajonā; ienākums no amata man sastāda ne vairāk kā Ls 1.000,—.
- 3) Iecirkņa komisijā nav atvilkti likumā paredzētie Ls 144,— par manu 75 g. veco sievas māti, kuŗu es uzturu un kuŗa pati pav darba spējīga kā tas redzams no pieliktās apliecības.

Tādā veidā mans apliekamais ienākums sastādās sekoši:

1) no nekustamas mantas (Ls 320.—	
— Ls 98.—)	Ls 222.—
2) no amata	" 1,000.—
3) no kapitāla	" 500.—
Kopā	Ls 1,722.—
atskaitot par 1 ģim loc.	" 144.—
paliek apliekamais ienāk.	" 1,578.—

Saskaņā ar pievesto aplēsumu lūdzu revidēt iecirkņa komisijas lēmumu un man nodokli attiecīgi samazināt.

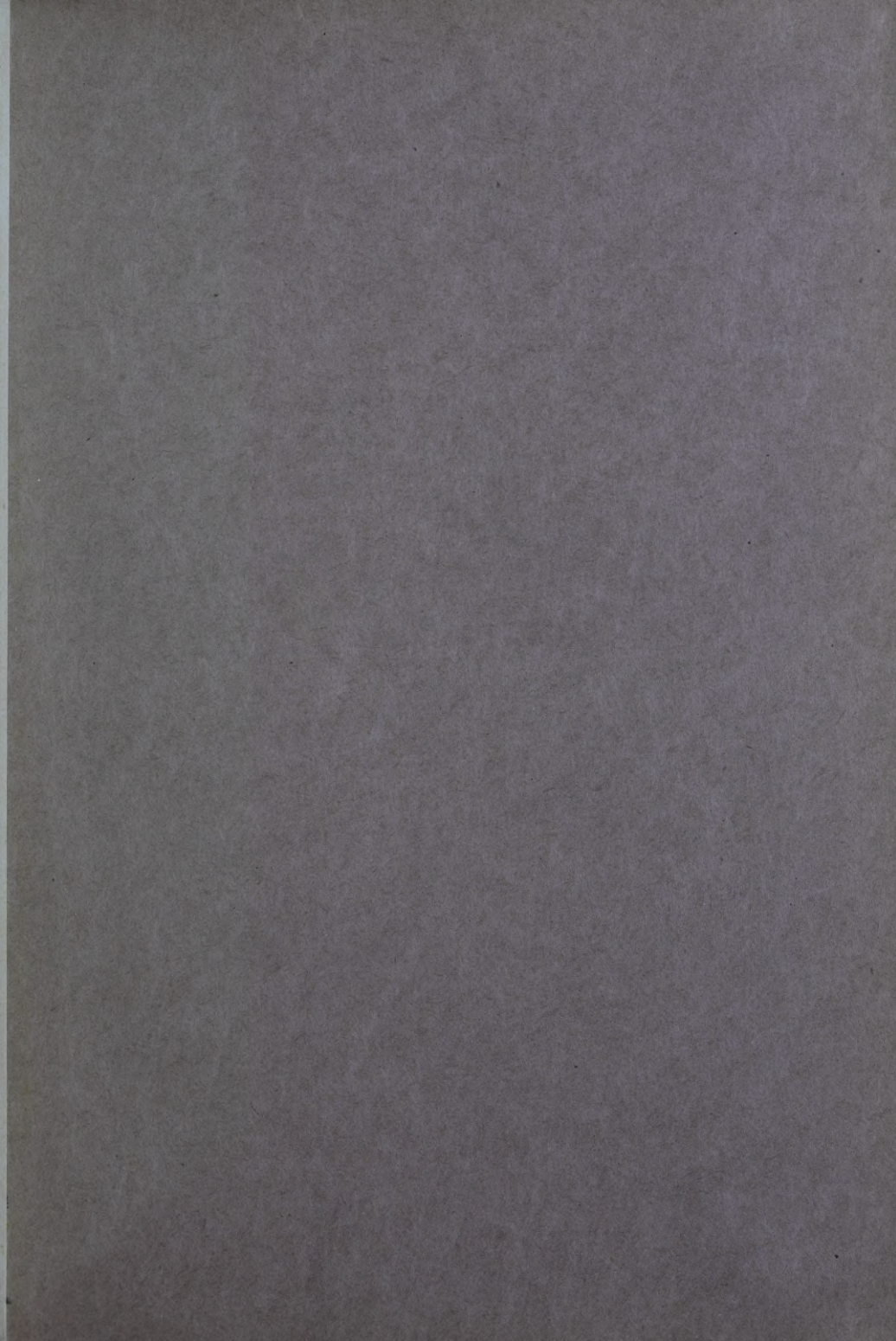
Pielikumā minētā apliecība.

Edvins Launags.

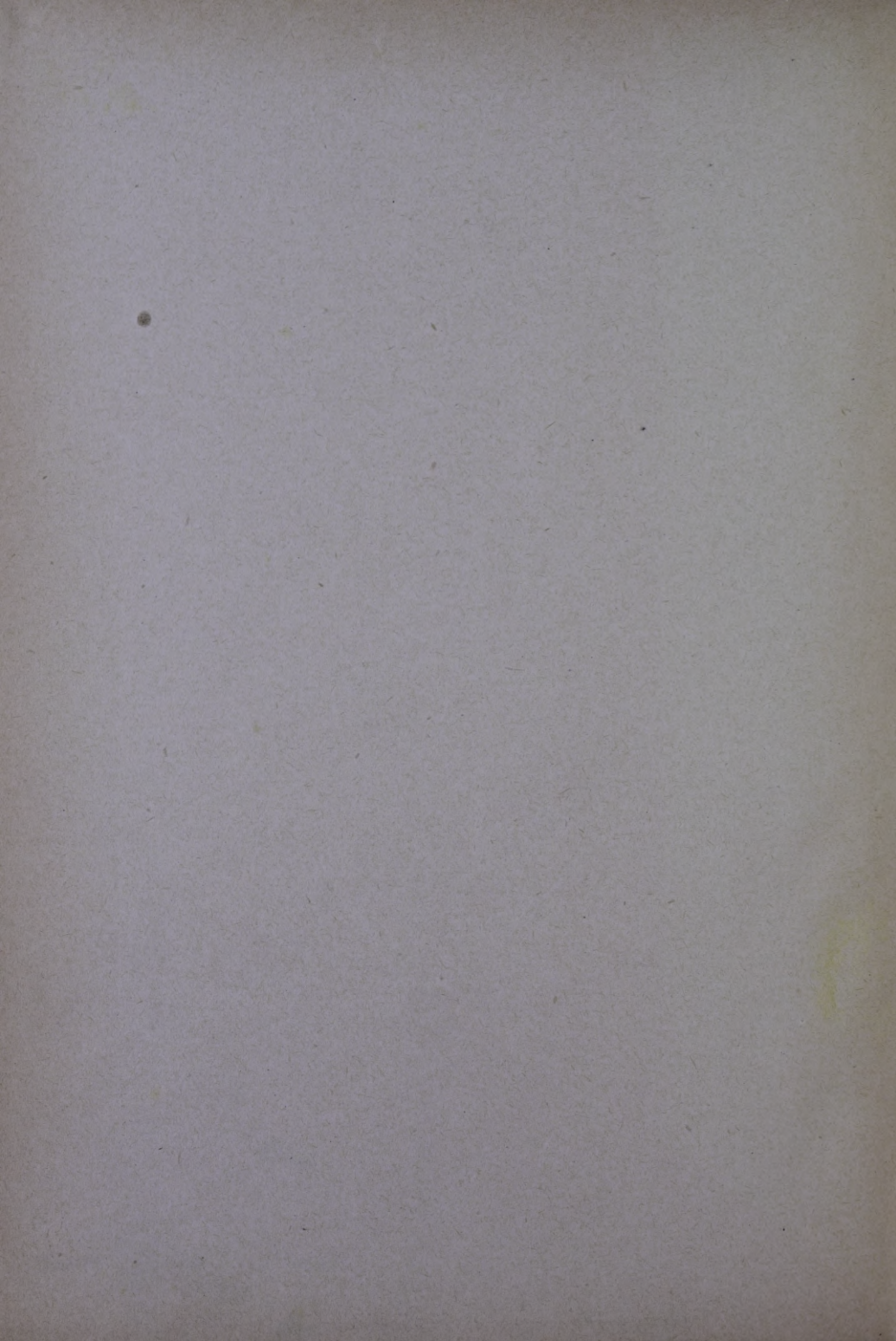
Rīgā, 1928. g. 21. decembrī.

e1343

25. MAR. 1929

0309068847

[23]